

A9-0286/2023

10.10.2023

*****I**
MIETINTÖ

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Ukrainan tukivälineen perustamisesta
(COM(2023)0338 – C9-0210/2023 – 2023/0200(COD))

Ulkoasiainvaliokunta
Budjettivaliokunta

Esittelijät: Michael Gahler, Eider Gardiazabal Rubial

(Valiokuntien yhteiskokoukset – työjärjestyksen 58 artikla)

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämismenettely (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämismenettely (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämismenettely (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

Tarkistukset säädösesitykseen

Palstoina esitettävät parlamentin tarkistukset

Poistettava teksti merkitään vasempaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään molempiin palstoihin ***lihavoidulla kursiivilla***. Uusi teksti merkitään oikeaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***.

Tarkistuksen tunnistetietojen ensimmäisellä ja toisella rivillä ilmoitetaan käsiteltävänä olevan säädösesityksen kohta, jota tarkistetaan. Jos tarkistus koskee olemassa olevaa säädöstä, jota säädösesityksellä muutetaan, tunnistetietojen kolmannella rivillä ilmoitetaan muutettavan säädöksen tyyppi ja numero ja neljännellä rivillä tarkistettavan tekstinkohdan paikannus.

Konsolidoituna tekstinä esitettävät parlamentin tarkistukset

Uusi teksti merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Poistettava teksti merkitään symbolilla ¶ tai yliviivauksella. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään siten, että uusi teksti ***lihavoidaan ja kursivoidaan*** ja korvattava teksti poistetaan tai viivataan yli. Parlamentin yksiköiden tekemiä lopullisen tekstin teknisiä muutoksia ei merkitä.

SISÄLTÖ

	Sivu
LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5	
TALOUSARVION VALVONTAVALIOKUNNAN KIRJE	71
MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN KIRJE	77
ASIAN KÄSITTELY ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA.....	80
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA.....	82

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

**ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Ukrainan tukivälineen perustamisesta
(COM(2023)0338 – C9-0210/2023 – 2023/0200(COD))**

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2023)0338),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan sekä 212 artiklan ja 322 artiklan 2 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0210/2023),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
 - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan ja budjettivaliokunnan työjärjestyksen 58 artiklan mukaisen yhteiskäsittelyn,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan ja maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kirjeet,
 - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan ja budjettivaliokunnan mietinnön (A9-0286/2023),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
 2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
 3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

Tarkistus 1

EUROOPAN PARLAMENTIN TARKISTUKSET*

* Tarkistukset: uusi tai muutettu teksti merkitään lihavoidulla kursiivilla, poistot symbolilla ■ .

2023/0200 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Ukrainan tukivälineen perustamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 212 artiklan ja 322 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ukraina aloitti vuonna 2014 kunnianhimoisten uudistusten toteuttamisen, mikä asteittain johtaa yhdentymiseen Euroopan unionin kanssa ja mistä osoituksena unioni ja Ukraina allekirjoittivat 27 päivänä kesäkuuta 2014 pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen sisältävän assosiaatiosopimuksen, joka tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 2017.
- (2) Sen jälkeen kun Venäjän Ukrainaa vastaan käymä provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota alkoi 24 päivänä helmikuuta 2022, unioni, sen jäsenvaltiot ja eurooppalaiset rahoituslaitokset ovat mobilisoineet ennennäkemättömän määrän varoja, joilla tuetaan Ukrainan taloudellista, sosiaalista ja rahoituksellista kriisinsietokykyä ja joissa yhdistyvät unionin talousarviosta myönnettävä tuki, mukaan lukien poikkeuksellinen makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euroopan investointipankin ja Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankin tuki, joka on taattu kokonaan tai osittain unionin talousarviosta, sekä jäsenvaltioiden myöntämä lisärahoitustuki.
- (3) Eurooppa-neuvosto päätti 23 päivänä kesäkuuta 2022¹⁰ myöntää ehdokasmaan aseman Ukrainalle, joka ilmaisi vahvan tahtonsa sitoa jälleerakentaminen EU-jäsenyyteen tähtääviin uudistuksiin. Jatkuva vahva tuki Ukrainalle on yksi unionin prioriteeteista, ja se ilmentää asianmukaisella tavalla unionin vahvaa poliittista sitoumusta tukea Ukrainaa niin kauan kuin se on tarpeen.

¹⁰ Eurooppa-neuvoston päätelmät, 23. ja 24.6.2022, EUCO 24/22.

- (4) Unionin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2463¹¹ nojalla vuodeksi 2023 myöntämää enintään 18 miljardin euron makrotaloudellista rahoitusapua pidettiin asianmukaisena vastauksena Ukrainan rahoitusvajeeseen vuonna 2023, ja se auttoi saamaan liikkeelle merkittävää rahoitusta muilta avunantajilta ja kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta. Tämä paransi merkittävästi Ukrainan makrotaloudellista ja rahoituksellista kriisinsietokykyä kriittisenä aikana.
- (5) Unioni antaa merkittävää rahoitustukea myös lisäpaketilla, jossa yhdistetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947 perustetun naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa (NDICI) varoja ja Euroopan investointipankin lainoja. **Jatkuvaa tukea antavat myös jäsenvaltioiden viranomaiset, yhteisöt, kansalaisjärjestöt ja vapaaehtoisryhmät.**
- (6) Lisäksi neuvosto päätti Ukrainan asevoimien tukemisesta 5,6 miljardilla eurolla Euroopan rauhanrahastosta rahoitettavilla talousarvion ulkopuolisilla avustustoimenpiteillä neuvoston päätöksen (YUTP) 2021/509 mukaisesti sekä Ukrainaa tukevasta sotilaallisesta avustusoperaatiosta, jonka yhteisiin kustannuksiin osoitettiin 0,1 miljardia euroa. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat myös toteuttaneet ennennäkemättömiä luontoissuorituksina toteutettavia hätäaputoimia unionin pelastuspalvelumekanismiin puitteissa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1313/2013/EU, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/836, nojalla; kyseessä on mekanismin toistaiseksi suurin hätäapuoperaatio.
- (7) Lisäksi toukokuussa 2022 käyttöön otetut EU:n ja Ukrainan solidaarisuuskaistat olivat toukokuun 2023 loppuun mennessä tuottaneet Ukrainan taloudelle arviolta 31 miljardin euron vientitulot.
- (8) Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan oli aiheuttanut Ukrainalle yli 270 miljardin euron vahingot 24 päivään helmikuuta 2023 mennessä, ja jälleenrakennuskustannukset on arvioitu 384 miljardiksi euroksi, minkä lisäksi Ukrainan pääsy rahoitusmarkkinoille on estynyt ja julkiset tulot ovat vähentyneet merkittävästi, kun taas humanitaariseen tilanteeseen vastaamiseen ja valtion palvelujen jatkuvuuden säilyttämiseen käytettävät julkiset menot ovat kasvaneet merkittävästi. Nämä arviot sekä muista asiaankuuluvista ja myöhemmistä lähteistä saadut analyttiset tiedot muodostavat asianmukaisen perustan tulevien vuosien rahoitustarpeiden määrittämiselle, alueelliset ja alakohtaiset näkökohdat mukaan lukien.
- (9) Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) arvioi 30 päivänä maaliskuuta 2023, että vuoteen 2027 ulottuva valtion rahoitusvaje on 75,1 miljardia euroa, ja sopi Ukrainan kanssa 14,4 miljardin euron nelivuotisesta ohjelmasta, jonka tarkoituksena on vakiinnuttaa finanssipoliittista, ulkoista, hinta- ja rahoitusvakautta ylläpitävät politiikat ja tukea talouden elpymistä niin, että samanaikaisesti tehostetaan hallintoa ja vahvistetaan instituutioita pitkän aikavälin kasvun edistämiseksi osana sodanjälkeistä jälleenrakennusta ja Ukrainan liittymisvalmisteluja.
- (10) ***Niin kauan kuin Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota kestää, Ukrainan***

¹¹ välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle vuonna 2023 (makrotaloudellinen rahoitusapu plus) (EUVL L 322, 16.12.2022, s. 1–14).

hallituksen keräämät verotulot osoitetaan jatkuvasti suurelta osin sotaponnisteluihin, ja Ukrainan rahoitustarpeissa on edelleen vajetta ainakin vuoteen 2027; Ukrainan hallitukselle **onkin** annettava **nopeasti merkittävää ja** joustavaa tukea sen tehtävien ylläpitämiseksi, **julkisten palvelujen tarjoamiseksi** sekä maan elpymisen, jälleerakentamisen ja nykyaikaistamisen tukemiseksi.

- (11) Kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat vahingot Ukrainan taloudelle, yhteiskunnalle ja infrastruktuurille, **Ukraina tarvitsee merkittävää tukea ja institutionaalista hallintokapasiteettia** toimintojensa ylläpitämiseksi sekä lyhyen aikavälin hätäapua ja **tukea maan** nopeaan elpymiseen, jälleerakentamiseen ja nykyaikaistamiseen. **Ukraina tarvitsee** monipuolista tukea **”parempaan jälleerakentamiseen” ihmiskeskeisen elpymisen kautta, jossa keskitytään kestävään kehitykseen, parannetaan osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta, vähennetään eriarvoisuutta ja luodaan perusta** vapaalle ja vauraalle maalle, **jossa on vahva markkinatalous ja** joka on kiinnittynyt eurooppalaisiin arvoihin ja onnistuneesti integroitunut Euroopan ja maailmantalouteen ja **joka etenee nopeasti kohti Euroopan unioniin liittymistä.**
- (12) Tässä yhteydessä on syytä perustaa yksi keskipitkän aikavälin väline, joka kokoaa yhteen unionin Ukrainalle antaman kahdenvälisen tuen ja jolla varmistetaan koordinointi ja tehokkuus. Tätä varten on tarpeen perustaa Ukrainan tukiväline, jäljempänä ’tukiväline’, joka varmistaa tasapainon niiden unionin toimien joustavuuden ja ohjelmoitavuuden välillä, joilla pyritään paikkaamaan Ukrainan rahoitusvaje, vastaamaan elpymis-, jälleerakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin ja samalla tukemaan Ukrainan uudistuksia, joita se toteuttaa osana liittymisvalmistelujaan.
- (13) Ukrainan tukivälineen tueksi tarvitaan johdonmukainen ja priorisoitu jälleerakennussuunnitelma, jäljempänä ’Ukrainan-suunnitelma’, jonka laatii Ukrainan hallitus **kansalaisjärjestöjen edustajia kuultuaan, jonka Verhovna Rada ja unioni hyväksyvät** ja joka tarjoaa jäsennellyn ja ennakoitavan, unionin jäsenyysvaatimuksiin selkeästi kytketyn kehyksen Ukrainan elpymistä, jälleerakentamista ja nykyaikaistamista varten **unionin talousarvioletuen ja uudistuksia ja investointeja koskevan tuen avulla.**
- (14) Unionin tukea Ukrainalle vuosina 2024–2027 olisi annettava ensisijaisesti ja pääasiassa Ukrainan tukivälineestä, jotta voidaan varmistaa johdonmukainen lähestymistapa yhtenäisen välineen avulla korvaamalla tai tarvittaessa täydentämällä muiden välineiden mukaisia toimia.
- (15) Täältä osin tukivälineestä myönnettävällä unionin tuella olisi korvattava kahdenvälinen tuki, jota myönnetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947 perustetusta naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä – Globaali Eurooppa (NDICI), **siinä määrin kuin tämä väline korvataan asteittain tukivälineellä ja sen rahoitus on täydentävää IPA-asetusten mukaisesti myönnetyn rahoituksen kanssa, jos Ukrainasta tulee tukikelpoinen.** On kuitenkin tärkeää varmistaa, että Ukraina voi jatkossakin päästä osalliseksi alueellisesta, temaattisesta, nopean toiminnan tuesta ja muista NDICI-välineen tukimuodoista, mukaan lukien rajatylittävät yhteistyöohjelmat, ja yleisemmin jatkaa alueellisen, makroalueellisen ja

rajatylittävän yhteistyön ja alueellisen kehityksen edistämistä muun muassa panemalla täytäntöön unionin makroaluestrategioita.

- (16) Humanitaarinen apu, puolustusapu ja tuki niille jäsenvaltioille, jotka antavat suojelua sotaa pakeneville ukrainalaispakolaisille, olisi rahoitettava muista lähteistä kuin tukivälineestä **humanisesti, asianmukaisesti, johdonmukaisesti ja oikea-aikaisesti, ja niitä olisi koordinoitava rakentavasti muiden avunantajien kanssa.** Lisäksi Ukraina voi edelleen päästä osalliseksi asiaankuuluvista unionin ohjelmista.
- (17) Tukivälineen avulla olisi kurottava umpeen Ukrainan rahoitusvaje vuoteen 2027 saakka tarjoamalla avustuksia ja erittäin edullista taloudellista hätäapua ennakoitavalla, jatkuvalla, hallitulla ja oikea-aikaisella tavalla. **Tällaisen tuen olisi perustuttava konkreettisiin uudistuksiin ja investointeihin, esimerkiksi Ukrainan ehdottamiin jälleenrakennushankkeisiin, ja näille olisi asetettava välitavoitteita ja määräaikoja.** Tällaisella avulla olisi tuettava makrotaloudellista vakautta Ukrainassa ja helpotettava maahan kohdistuvia ulkoisia rahoitusrajoitteita. **Ukrainan velkakestävyysvarmistamiseksi etusijalle olisi asetettava mahdollisuuksien mukaan avustukset. Lainat eivät saisi vaarantaa pitkän aikavälin velkakestävyyttä. Ukrainan julkisen velan dynamiikkaa ja tarvetta vähentää sen prosenttiosuutta Ukrainan BKT:stä olisi arvioitava uudelleen vuonna 2026 ennen seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen ja tarvittavien rahoitusjärjestelyjen hyväksymistä.**
- (18) Uuden tukivälineen puitteissa olisi kiireesti aloitettava investoinnit Ukrainan **kestävään** elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen, jotta Ukrainan väestölle voidaan tarjota kunnolliset elinolot **ja jotta voidaan jälleenrakentaa kriittistä infrastruktuuria,** varmistaa työpaikkojen luominen ja tulojen syntyminen ja asteittain vähentää tarvittavan kansainvälisen avun määrää, **varmistuen samalla, että uhkaavia ympäristövahinkoja lievennetään siinä määrin kuin se on sodan runtelemassa maassa mahdollista, ja tukien Ukrainaa vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä.**
- (19) Tukivälineellä elpyminen, jälleenrakentaminen ja nykyaikaistaminen olisi sidottava **tiivisti unioniin liittymisen vaatimuksiin ja prosessiin** asettamalla rahoitustuen ehdoksi jäsenyyteen liittyvien uudistusten ja investointien toteuttaminen.
- (20) Koska yhdestä välineestä rahoitettava Ukraina-suunnitelma on keskipitkän aikavälin suunnitelma, sen **olisi myös kannustettava parempaan jälleenrakentamiseen samalla kun maata kannustetaan ja johdetaan** ohjaamaan investointeja ja uudistuksia vihreään, **kestävään,** digitaaliseen ja osallistavaan talouteen siirtymiseen ja samanmielisiä avunantajia, **myös yksityiseltä sektorilta,** myöntämään monivuotista rahoitusta Ukrainan tukemiseksi. **Investoinnit olisi mukautettava mahdollisimman laajasti unionin ilmasto- ja ympäristösäännöstöön, ja niillä olisi edistettävä Ukrainan kansallisen ilmasto- ja energiasuunnitelman täytäntöönpanoa.**
- (21) Elpymis-, jälleenrakentamis- ja nykyaikaistamistoimien olisi perustuttava Ukrainan omavastuullisuuteen, tiiviiseen yhteistyöhön ja koordinointiin tukea antavien maiden ja -järjestöjen kanssa sekä Ukrainan liittymisvalmistelujen edistämiseen. Myös alue- ja paikallishallintojen **sekä ukrainalaisten kansalaisjärjestöjen ja asiantuntijoiden** odotetaan nousevan tärkeään rooliin **tässä prosessissa, jonka suunnitteluun ja valvontaan ne osallistuvat täysimääräisesti.** Vertaisyhteistyö sekä ohjelmat, jotka

nivoutuvat unionin ja Ukrainan kaupunkien ja alueiden välisiin kumppanuuksiin, *ovat jo helpottaneet humanitaarisen avun toimittamista Ukrainaan ja tarjoavat näin perustan* rikastaa ja nopeuttaa elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamisprosessia.

- (22) Unionin olisi myös *varmistettava paikallis- ja alueviranomaisten osallistuminen politiikan muotoiluun* ja niiden tiivis kuuleminen ja osallistaminen ottaen huomioon, että paikallisviranomaiset kattavat laajan kirjon valtiotasoa alempia hallintotasoja ja -haaroja, mukaan lukien alueet, kunnat, rajonit ja hromadat ja niitä edustavat järjestöt, sekä *ukrainalaisten kansalaisjärjestöjen ja asiantuntijoiden tiivis kuuleminen ja osallistuminen. Unionin olisi varmistettava niiden merkityksellinen osallistuminen* Ukrainan elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen kestäväen kehityksen pohjalta ja huolehtimalla kestäväen kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanosta paikallis- ja aluetasolla. Unionin olisi tunnustettava paikallis- ja alueviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden moninaiset roolit, *tuettava niitä* alueellisen ja osallistavan lähestymistavan edistämiseksi paikalliseen ja alueelliseen kehittämiseen, mukaan lukien hajauttamisprosessit, osallistuminen ja vastuuvollisuus, ja *kehitettävä niitä ottamalla käyttöön kuntien julkinen oikeushenkilöllisyys sekä* lisättävä edelleen tukeaan paikallis- ja alueviranomaisten valmiuksien kehittämiseen ja *tarjottava tarvittavaa asiantuntemusta tukivälineen hankkeiden täytäntöönpanoon.*
- (23) Unionin olisi tuettava Ukrainan liittymisvalmisteluja ja hyödynnettävä siinä jäsenvaltioiden kokemuksia. Tällaisessa yhteistyössä olisi erityisesti jaettava kokemuksia, joita nykyisillä jäsenvaltioilla on omista uudistusprosesseistaan.
- (24) Tukivälineestä myönnettävän tuen olisi myös luotava synergioita Ukrainan uudistuksia ja jälleenrakennusta tukevien tärkeimpien organisaatioiden, kuten Euroopan investointipankin, Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys pankin, Maailmanpankin, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön ja Kansainväliseen valuuttarahaston, kanssa ja maksimoitava ne.
- (25) Sotaan liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi tukivälineestä olisi voitava antaa tukea Ukrainalle asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisissa olosuhteissa, erityisesti jos sota pahenee merkittävästi, jotta voidaan säilyttää maan makrotaloudellinen vakaus ja varmistaa tukivälineen tavoitteiden saavuttaminen. Tällaista poikkeuksellista rahoitusta olisi myönnettävä *delegoidulla säädöksellä* vain, jos todetaan, että Ukrainan on mahdoton täyttää tämän asetuksen mukaisiin tukimuotoihin liittyvät ehdot, vaikka se on asianomaisen tuen saaja, ja rahoitus olisi lopetettava heti, kun ehtojen täyttäminen on jälleen mahdollista. Tällainen rahoitus ei saisi vaikuttaa muista unionin erityisvälineistä myönnettävään rahoitukseen, joka olisi otettava käyttöön luonnonkatastrofeissa tai muissa humanitaarisissa tai väestönsuojeluun liittyvissä hätätilanteissa.
- (26) Laajentumisen politiikkakehys, jonka Eurooppa-neuvosto ja neuvosto ovat määritelleet, assosiaatiosopimus, kumppanuus- ja yhteistyösopimus, monenväliset sopimukset, joiden osapuoli unioni on, sekä muut sopimukset, joilla luodaan oikeudellisesti sitova suhde Ukrainaan, samoin kuin Euroopan parlamentin päätöslauselmat, komission tiedonannot sekä komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteiset tiedonannot muodostavat yleisen

politiikkakehyksen tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten. Komission olisi huolehdittava, että tämän tukiväliseen mukainen tuki ja laajentumisen politiikkakehys ovat keskenään johdonmukaisia.

- (27) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 49 artiklan mukaan unionin jäsenyyttä voi hakea jokainen Euroopan valtio, joka kunnioittaa ja sitoutuu edistämään seuraavia arvoja: ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista **osallistavuus**, moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.
- (28) Unionin jäsenyyttä hakeneesta Euroopan valtiosta voi tulla unionin jäsen vain, jos sen on vahvistettu täyttävän kaikilta osin Kööpenhaminassa kesäkuussa 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat jäsenyys ehdot, jäljempänä 'Kööpenhaminan kriteerit', ja edellyttäen, että unionilla on valmius ottaa uusi jäsen vastaan. Kööpenhaminan kriteereitä ovat demokratian takaavien instituutioiden vakaus, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittaminen ja suojeleminen, toimiva markkinatalous, kyky selviytyä kilpailun ja markkinavoimien paineesta unionissa sekä valmius omaksua oikeuksien lisäksi myös perussopimuksista johtuvat velvoitteet, joihin kuuluu poliittisen unionin sekä talous- ja rahaliiton tavoitteisiin pyrkiminen.
- (28 a) Ukraina on onnistunut toteuttamaan kahden keskeisen oikeusalan hallintoelimen, korkean tuomioistuinneuvoston ja tuomarien pätevyyden varmistavan korkean toimikunnan, uudistuksen. Unioni on vahvistanut perustuslakituomioistuimen uudistuksen edistyvän hyvin. On erittäin tärkeää, että kansainvälisellä tasolla nimitettyjen jäsenten rooli on ratkaiseva hallituksen ehdotuksen ja Venetsian komission suositusten mukaisesti. Ukraina on edennyt jonkin verran lahjonnan torjunnassa ja oligarkkien vallan rajoittamisessa nimitettyään uusia johtajia korruption vastaisiin toimiin erikoistuneeseen syyttäjänvirastoon ja Ukrainan kansalliseen korruptiontorjuntavirastoon. Se on myös esittänyt toimintasuunnitelman oligarkkien vaikutusvallan vähentämiseksi.**
- (29) On unionin ja Ukrainan yhteisen edun mukaista edistää toimia, joilla Ukraina pyrkii uudistamaan poliittisen ja oikeus- ja talousjärjestelmänsä unionin jäsenyyttä silmällä pitäen. **Euroopan unionin** ehdokasmaan aseman myöntäminen Ukrainalle on unionin strateginen investointi Euroopan rauhaan, turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen, ja se antaa unionille paremman lähtökohdan vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin. Se myös tarjoaa sekä unionia että Ukrainaa hyödyttäviä uusia taloudellisia ja kaupankäyntimahdollisuuksia ja tukee maan asteittaista muuttumista. Mahdollisuus liittyä unioniin on voimakas kimmoke tehdä positiivisia demokraattisia, poliittisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia muutoksia.
- (30) Eurooppalaisten perusarvojen omaksuminen ja niihin sitoutuminen on valinta ja äärimmäisen tärkeää Ukrainan EU-jäsenyyttä silmällä pitäen. Näin ollen Ukrainan olisi omaksuttava eurooppalaiset arvot ja sitouduttava niihin kaikilta osin, minkä lisäksi sen olisi sitouduttava sääntöihin ja arvoihin perustuvan maailmanjärjestyksen ylläpitämiseen ja kansaa palvelevien välttämättömien uudistusten määrätietoiseen

ajamiseen.

- (31) Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamien vahinkojen korjaaminen ei voi rajoittua tuhotun uudelleenrakentamiseen sotaa edeltävälle tasolle. Jälleenrakentaminen tarjoaa mahdollisuuden tukea Ukrainaa sen *edistäässä taloudellista yhdentymistä unioniin ja sosioekonomista kehitystä ja sen rajatylittävän yhteistyön tukemisessa*, sisämarkkinoihin yhdentymisessä ja kestäväen vihreän siirtymän ja digitalisaation vauhdittamisessa unionin politiikkojen mukaisesti. Tukivälineellä olisi *näin ollen* edistettävä jälleenrakentamista *sekä luonnon ja ympäristön jälleenrakentamista ja kunnostamista* niin, että samalla nykyaikaistetaan ja parannetaan Ukrainan taloutta *ja tuotetaan hyötyä koko yhteiskunnalle. Tukivälineen olisi oltava johdonmukainen kansallisen elpymisneuvoston kesäkuussa 2022 hyväksymän Ukrainan kansallisen elpymissuunnitelman kanssa ja edistettävä Ukrainan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista siten, että etusijalle asetetaan kriittinen infrastruktuuri, tuotantokapasiteetti ja inhimillinen pääoma kriisinsietokykyisellä tavalla, ottaen huomioon kasvavat kyberturvallisuusriskit ja yleisesti monimutkainen uhkaympäristö. Lisäksi tukivälineen olisi perustuttava unionin sääntöihin ja normeihin, ja sillä olisi investoitava Ukrainan siirtymiseen kohti vihreää, kestävä, digitaalista ja osallistavaa taloutta tavoitteena muuttaa Ukraina nykyaikaiseksi eurooppalaiseksi hyvinvointivaltioksi ja markkinataloudeksi. Jälleenrakentamisessa olisi pyrittävä ottamaan mahdollisimman laajasti huomioon haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien tarpeet.*
- (32) Tukivälineen olisi edistettävä Pariisin sopimuksen ja ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen, biologista monimuotoisuutta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen ja aavikoitumisen estämistä koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen noudattamista, eikä se saisi edistää ympäristön tilan heikkenemistä eikä aiheuttaa haittaa ympäristölle tai ilmastolle. Tukivälineestä myönnettävän rahoituksen olisi oltava linjassa sen pitkän aikavälin tavoitteen kanssa, jonka mukaan maapallon keskilämpötilan nousu on pidettävä selvästi alle 2 celsiusasteessa esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna ja toimia lämpötilan nousun rajoittamiseksi 1,5 celsiusasteeseen on jatkettava. Rahoituksen olisi oltava linjassa myös ilmastonmuutoksen haittavaikutuksiin sopeutumista koskevien valmiuksien parantamista ja ilmastokestävyyden edistämistä koskevan tavoitteen kanssa sekä biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen, kiertotalouden ja saasteettomuuden tukemisen kanssa. Erityishuomiota olisi kiinnitettävä toimiin, joilla saadaan aikaan sivuhyötyjä ja saavutetaan useita tavoitteita, myös ilmaston, biologisen monimuotoisuuden ja ympäristön osalta. *Tukivälineen olisi myös osaltaan lievennettävä ja korjattava venäläisten hyökkääjien aiheuttamia valtavia ympäristövahinkoja, jotka johtuvat muun muassa Kahovkan vesivoimalan padon räjäyttämisestä seuranneista tulvista, pommituksista ja Ukrainan laajan alueen miinoittamisesta. Tätä varten tukivälineeseen kuuluvasta Ukraina-suunnitelmasta tuetuilla toimenpiteillä olisi edistettävä mahdollisimman mittavasti ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista, ympäristönsuojelua ja vihreää siirtymää, biologinen monimuotoisuus mukaan luettuna, ja niihin haasteisiin vastaamista. Määrällisenä tavoitteena olisi oltava vähintään 20 prosenttia Ukraina-suunnitelman kokonaismäärärahoista tämän asetuksen liitteessä esitetyn ilmastonseurantaan sovelletun menetelmän perusteella.*

- (33) Tässä yhteydessä tukivälineestä rahoitettavien toimenpiteiden *olisi oltava, siinä määrin kuin se on sodan runtelemassa maassa mahdollista, yhteensopivia unionin ilmasto- ja ympäristönormien ja asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklan mukaisen ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen sekä ”ketään ei jätetä” -periaatteen kanssa. Tukivälineen olisi perustuttava tarvepohjaiseen, tehokkaaseen ja tulokselliseen resurssien kohdentamiseen ja käyttöön, ja siinä olisi vältettävä tarpeetonta tai liiallista alakohtaista tai maantieteellistä keskittymistä, jotta kaikkien alueiden ja toimialojen ja kaikenkokoisten yritysten rahoitustarpeet arvioidaan oikeudenmukaisesti niiden tarvepohjaisten ansioiden perusteella.*
- (34) Tämän asetuksen täytäntöönpanon ohjenuorana olisi pidettävä tasa-arvon, *osallisuuden* ja syrjimättömyyden periaatteita, sellaisina kuin ne on määritelty tasa-arvoa unionia koskevissa strategioissa. Täytäntöönpanolla olisi *varmistettava naisten merkityksellinen osallistuminen päätöksentekoprosesseihin*, edistettävä *ja kehitettävä* sukupuolten tasa-arvoa *ja valtavirtaistamista* sekä naisten ja tyttöjen voimaannuttamista *ja suojeltava ja edistettävä heidän oikeuksiaan* sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevien EU:n toimintasuunnitelmien sekä asiaankuuluvien neuvoston päätelmien ja kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti. *Tukivälineestä olisi vastattava Ukrainan terveydenhuoltotarpeisiin ja tuettava maan valtavasti traumatisoituneen yhteiskunnan elpymistä tarjoamalla ennakoivaa ja kohdennettua mielenterveys- ja traumahoitoa, sillä se on tarpeen terveelle sodan jälkeiselle yhteiskunnalle. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä lapsiin.* Tukivälineen täytäntöönpanossa olisi noudatettava vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaa Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta ja varmistettava *asiaankuuluvien sidosryhmien osallistuminen päätöksentekoprosesseihin ja esteettömyys* tukivälineen investoinneissa ja teknisessä tuessa. *Lisäksi tukivälineestä olisi tuettava ja edistettävä päivähoitojärjestelmään liittyviä uudistuksia.*
- (35) *Ukrainan on vielä välttämättä ratkaistava tärkeitä haasteita, ennen kuin se voi lähentyä unionia ja valmistautua täysin täyttämään unionin jäsenyysohjelmit. Nämä ovat muun muassa seuraavat:* oikeusvaltion, myös oikeuslaitoksen riippumattomuuden, vahvistaminen; lahjonnan *ja erityisesti laajamittainen korruption, oligarkkisten rakenteiden sekä kaikenlaisten suosikkijärjestelmien, rahanpesun, veronkierron, verovilpin, veropetosten* ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta; *läpinäkyvyyden lisääminen, mukaan lukien tiedon yleinen saatavuus;* hyvä hallinto kaikilla tasoilla *takaamalla kuntien oikeushenkilöllisyys ja kansalaisjärjestöjen ja asiantuntijoiden osallistuminen sekä varmistamalla ihmisoikeuksien puolustajille turvallinen ja suotuinen toimintaympäristö;* vapaan ja moniarvoisen tiedonvälityksen turvaaminen ja disinformaation, *ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän* torjunta; julkishallinnon uudistamisen lujittaminen, myös julkisten hankintojen, kilpailun ja valtiontukien osalta. Ukrainan tukivälineestä myönnettävällä tuella olisi vastattava edellä mainittuihin haasteisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ottaen huomioon, että uudistusten toteuttaminen kyseisillä aloilla vie aikaa ja tuloksia on saatava aikaan.
- (36) Osallistavan demokratian periaatteen mukaisesti *ja keskinäistä valvontaa varten* unionin olisi kannustettava parlamentaaristen valmiuksien, parlamentaarisen valvonnan, demokraattisten menettelyjen ja oikeudenmukaisen edustuksen lujittamiseen Ukrainassa *sekä alueiden ja kuntien ja kansalaisyhteiskunnan*

merkitykselliseen osallistumiseen demokraattisen prosessin kaikissa vaiheissa. Näin voidaan tehostaa demokraattista valvontaa. Ukraina-suunnitelmassa olisi osoitettava, miten sidosryhmien merkityksellinen osallistuminen suunniteltiin ja toteutettiin järjestämällä kuulemisia riittävin määräajoin ja läpinäkyvästi, ja esitettävä selkeitä tulosten seurantamenettelyjä. Verhovna Radalle olisi tiedotettava ja sitä olisi kuultava tukivälineen elinkaaren kaikissa vaiheissa.

- (37) Unionin ja Ukrainan välinen tehostettu strateginen ja operatiivinen yhteistyö on avainasemassa, kun turvallisuusuhkia ja järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin aiheuttamia uhkia pyritään torjumaan tuloksellisesti ja tehokkaasti.
- (38) Ukrainan tukivälineen toimilla olisi tarvittaessa tuettava myös luottamusta lisääviä toimenpiteitä ja prosesseja, joilla edistetään oikeudenmukaisuutta, totuuden selvittämistä, *hyökkäjän aiheutetuista vahingoista suorittamia rahallisia korvauksia*, takeita siitä, että tapahtumat eivät toistu, sekä todisteiden keräämistä sodan aikana tehdyistä rikoksista *Venäjän sekä sen liittolaisten ja sijaisjoukkojen Ukrainassa täysimittaisen sodan aikana tekemiin rikoksiin liittyviä syytteeseenpanotoimia varten.*
- (39) Tukivälineestä myönnettävän tuen ennakkoehtona olisi oltava, että Ukraina *kunnioittaa edelleen parlamentaarista demokratiaa*, toimivan demokratian mekanismeja ja instituutioita, mukaan lukien *asianmukaiset valvontajärjestelmät*, parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä, *hyvä hallintotapa kaikilla tasoilla ja Ukrainan perustuslain mukaiset vapaat ja rehelliset vaalit*, ja noudattaa oikeusvaltioperiaatetta, *johon sisältyy oikeuslaitoksen ja yleisen syyttäjän riippumattomuus, sekä edistyy edelleen lahjonnan torjunnassa. Lisäksi Ukrainan olisi taattava edelleen* ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittaminen *ja pyrittävä lisäämään naisten osallistumista päätöksentekoon.*
- (40) Ukrainan tukivälineen tuella, myös Ukrainan liittymisvalmisteluihin myönnettävällä tuella, olisi pyrittävä saavuttamaan välineen yleiset ja erityistavoitteet, ja sitä myönnettäessä olisi noudatettava vahvistettuja kriteerejä ja selkeitä ehtoja.
- (41) Ukrainan tukivälineen yleisinä tavoitteina olisi oltava *muun muassa* auttaa maata selviytymään sodan sosiaalisista, taloudellisista, *psykologisista* ja ympäristöseurauksista, tukea maan jälleenrakentamista, mukaan lukien elpyminen, *ennallistaminen* ja nykyaikaistaminen, edistää *demokraattista, sosiaalista, taloudellista, ympäristöön liittyvää ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja kriisinsietokykyä ja* asteittaista yhdentymistä unioniin ja maailmantalouteen ja kansainvälisille markkinoille *sekä ylöspäin suuntautuvaa taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää lähentymistä unionin normeihin ja* valmistaa maata unionin jäsenyyteen tukemalla sen liittymisprosessia. Tavoitteisiin olisi pyrittävä niin, että ne vahvistavat toisiaan, *ja Ukrainan kehittyviä sosiaalisia ja taloudellisia olosuhteita olisi seurattava säännöllisesti. Ukrainan olisi taattava tämän tukivälineen rahoitusmahdollisuuksia koskevien tietojen julkisuus sekä vapaa ja reilu kilpailu tukivälineen tarjouskilpailumenettelyn ja avustusten myöntämisen aikana.*

(41 a) Tukivälineellä olisi varmistettava hajautettujen täytäntöönpanokehysten

perustaminen ja koordinointi sekä osaaminen resurssien kohdentamista ja käyttöä silmällä pitäen painottaen erityisesti pk-yritysten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden tukemista.

- (42) Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti tukivälineellä olisi tuettava solidaarisuutta, integraatiota ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta, jotta voidaan luoda ja ylläpitää laadukkaita työpaikkoja ja kestävä **ja osallistavaa** kasvua, varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet ja sosiaalisen suojelun saatavuus, suojella haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä, **etenkin naisia, nuoria, orpoja, vammaisia henkilöitä ja sotaveteraaneja**, ja parantaa elintasoa. **Tukivälineellä olisi tuettava päivähoitojärjestelmän uudistuksia.** Tukivälineellä olisi myös edistettävä köyhyyden, **asunnottomuuden** ja työttömyyden torjuntaa, laadukkaiden työpaikkojen luomista sekä muita heikommassa asemassa olevien ryhmien osallistamista ja integroitumista. Tukivälineen olisi tarjottava mahdollisuuksia panostaa osaamiseen muun muassa ammatillisen koulutuksen avulla, jotta työvoimaa voidaan valmistaa digitaaliseen ja vihreään siirtymään. Sen **tuella** olisi myös voitava parantaa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua, infrastruktuuria ja palveluja.
- (43) Tukivälineellä olisi varmistettava johdonmukaisuus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklassa vahvistettujen unionin ulkoisen toiminnan yleisten tavoitteiden kanssa ja täydennettävä niitä, mukaan lukien perusoikeuksien ja -periaatteiden kunnioittaminen sekä ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion perusperiaatteiden suojelu ja edistäminen, mukaan lukien korruption torjunta, oikeuslaitos, julkishallinto ja hyvä hallinto.
- (44) Venäjän hyökkäyssotaan liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi tukivälineen olisi oltava joustava väline, jonka avulla unioni voi vastata Ukrainan tarpeisiin monipuolisella välinepaketilla, josta tarjotaan rahoitusta Ukrainan valtiolle, annetaan teknistä apua ja tuetaan lyhyen aikavälin elpymis- ja jälleenrakennusprioriteetteja, investointeja ja rahoituksen saantia sekä valmiuksien kehittämistä ja muita asiaankuuluvia toimia.
- (45) Unionin tuen olisi rakennuttava kolmelle pilarille: i) rahoitustuki Ukrainan valtiolle uudistusten ja investointien toteuttamiseen sekä maan makrotaloudellisen vakauden säilyttämiseen Ukraina-suunnitelmassa esitetyn mukaisesti, ii) Ukrainan investointikehitys, jolla mobilisoidaan investointeja ja parannetaan rahoituksen saantia, ja iii) liittymistuki teknisen asiantuntemuksen hyödyntämiseksi ja valmiuksien kehittämiseksi.
- (46) Koska elpymis-, jälleenrakentamis- ja nykyaikaistamistarpeet ovat huomattavat eikä niitä voida kattaa pelkästään unionin talousarviosta, sekä julkisilla että yksityisillä investoinneilla olisi oltava roolinsa niihin vastaamisessa. Tukivälineen olisi mahdollistettava sekä julkisten että yksityisten investointien **oikea-aikainen** mobilisointi samoin kuin mahdollisuus kasvattaa tukea pitkän aikavälin jälleenrakentamiseen tehtäville investoinneille olosuhteiden salliessa, ottaen huomioon myös Ukrainan täytäntöönpano- ja vastaanottokyky. **Yksityisten investointien mobilisoinnilla tukivälineen kautta olisi edistettävä Ukrainan pitkän aikavälin kilpailukykyä ja innovointikapasiteettia.**

- (46 a) *Venäjän ja sen liittolaisten täytyy maksaa Ukrainalle aiheutuneet vahingot. Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi läheisessä yhteistyössä muiden instituutioiden ja maiden kanssa luotava oikeusperusta Venäjän julkisen omaisuuden menetetyksi tuomitsemiselle Ukrainan jälleenrakentamisen rahoittamiseksi ja korvausten maksamiseksi Venäjän hyökkäyksen uhreille, mikä on sallittua kansainvälisessä tapaoikeudessa joko kollektiivisena vastatoimena sille, että Venäjä on rikkonut hyökkäyssodan kieltävää perussääntöä, tai YK:n peruskirjan 51 artiklan mukaisena yhteisenä puolustautumisena.*
- (46 b) *Kun otetaan huomioon, että Eurooppa-neuvoston kokouksessaan 29 ja 30 päivänä kesäkuuta 2023 antamissa päätelmissä kehotetaan jatkamaan asian tarkastelua, jo tässä asetuksessa on aiheellista säätää oikeudellisesta mekanismista, jolla voidaan lisätä asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 tarkoitettuina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina olevia määriä, jotka voidaan myöhemmin saada joko Venäjän federaation tai suoraan Venäjän hyökkäyssotaan yhteydessä olevien muiden valtioiden, yhteisöjen tai yksityisten henkilöiden unionin rajoittavien toimenpiteiden nojalla menetetyksi tuomitusta omaisuudesta tai kyseisen omaisuuden hoidosta saadusta tuotosta tai kertyneistä koroista myöhemmin hyväksyttävän asiaan liittyvän unionin säädöksen nojalla sovellettavien kansainvälisen tapaoikeuden sääntöjen mukaisesti. Tällaisten tulojen olisi täydennettävä tukivälineen puitteissa jo käytettävissä olevia varoja, ja ne olisi käytettävä avustuksina.*
- (47) Unionin tukivälineeseen osoittamien varojen enimmäismäärän olisi oltava 50 miljardia euroa käyvinä hintoina vuosiksi 2024–2027 kaikki tukityypit mukaan lukien. Kun otetaan huomioon muuttuvat olosuhteet ja tukivälineen tavoitteet, unionin tuella on varmistettava tasapaino joustavuuden ja ohjelmoitavuuden välillä. **Koska kaikki kahdenvälinen apu Ukrainalle myönnetään Ukrainan tukivälineestä, 6 artiklassa määritellyn talousarvion lisäksi tarvitaan lisävaroja ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen muodossa lisäavustusten myöntämiseksi Ukrainan tukemiseksi edelleen.**
- (48) Tämän asetuksen nojalla myönnettävä unionin muu kuin lainojen muodossa annettava tuki olisi rahoitettava neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muutoksessa ehdotetusta Ukraina-varauksesta ja sen mukaisesti, ja se olisi määrältään enintään 50 miljardia euroa kaudella 2024–2027. Tällainen enimmäismäärä ei muodosta talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, joulukuussa 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen 18 kohdassa tarkoitettua ensisijaista rahoitusohjetta, jota Euroopan parlamentti ja neuvosto noudattavat vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (49) Neuvoston asetukseen (EU, Euratom) 2020/2093 ehdotetun muutoksen 10 b artiklan mukaisesti Ukraina-varauksesta olisi pyrittävä ottamaan käyttöön vähintäänkin vuotuinen ohjeellinen määrä muun kuin lainojen muodossa annettavan tuen rahoittamiseen.
- (50) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 29 artiklan ja Euroopan unionin

toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 215 artiklan 2 kohdan perusteella hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden yhteydessä varoja ja taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa nimettyjen oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai niiden hyväksi. Tukivälineestä ei näin ollen voida antaa tukea tällaisille nimetyille yhteisöille eikä niiden omistamille tai määräysvallassa oleville yhteisöille.

- (51) Ukraina-varauksen maksusitoumusmäärärahat ja vastaavat maksumäärärahat olisi otettava vuosittain käyttöön talousarviossa ylittämällä monivuotisessa rahoituskehityksessä vahvistetut enimmäismäärät. ***Jotta budjettivallan käyttäjä voisi valvoa toimintaa tehokkaasti ja toimia vapaasti, Ukraina-varauksella olisi oltava vähintään kolme ylimääräistä budjettikohtaa, jotka vastaavat kutakin pilaria, joiden mukaisesti ehdotus on jäsennelty.***
- (52) Unionin talousarviotakuu on aiheellista laajentaa Ukrainan tukivälineestä lainojen muodossa myönnettävän tuen osalta niin, että se kattaa Ukrainan saataville asetettavan rahoitustuen, joka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Siksi neuvoston asetukseen (EU, Euratom) 2020/2093 tehdyssä muutoksessa ehdotetaan, että tarvittavat määrärahat otetaan käyttöön unionin talousarviossa ylittämällä Ukrainalle annettavalle rahoitusavulle monivuotisessa rahoituskehityksessä vahvistetut enimmäismäärät, jotka ovat käytettävissä vuoden 2027 loppuun saakka.
- (53) Samalla kun noudatetaan periaatetta, jonka mukaan unionin talousarvio vahvistetaan vuosittain, olisi varmistettava mahdollisuus soveltaa muiden politiikkojen osalta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti joustoa eli käytännössä varojen siirtämistä seuraavalle varainhoitovuodelle ja varojen uudelleensitomista, jotta voidaan varmistaa unionin varojen tehokas käyttö ja siten maksimoida tukivälineestä käytettävissä olevat unionin varat.
- (54) Tukivälineen mukaisissa myöntämis-/hankintamenettelyissä olisi sallittava tukikelpoisuuden rajoittaminen toiminnan erityisluonteen vuoksi tai silloin, kun toiminta vaikuttaa turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen.
- (55) Jotta voidaan varmistaa tukivälineen tehokas täytäntöönpano, mukaan lukien Ukrainan eurooppalaisiin arvoketjuihin integroitumisen helpottaminen, kaikkien tukivälineestä rahoitettavien ja hankittavien tarvikkeiden ja materiaalien olisi oltava peräisin jäsenvaltioista, Ukrainasta, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolista, asetuksen (EU) 2021/947 liitteen I ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1529 liitteen I soveltamisalaan kuuluvista maista tai maista, joille komissio on vahvistanut vastavuoroisen mahdollisuuden saada ulkoista apua Ukrainassa, paitsi jos asianomaisia tarvikkeita ja materiaaleja ei voida hankkia kohtuullisin ehdoin mistä tahansa näistä maista.
- (56) Unionin olisi pyrittävä hyödyntämään käytettävissä olevia resursseja mahdollisimman tehokkaasti optimoidakseen ulkoisten toimiensa vaikutukset. Tähän on mahdollista päästä huolehtimalla yhdenmukaisuudesta, johdonmukaisuudesta ja täydentävyydestä muiden unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden kanssa sekä luomalla synergioita muiden unionin politiikkojen ja ohjelmien kanssa. Jotta yhdistettyjen

toimien vaikutus voitaisiin maksimoida yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi, olisi mahdollistettava, että tukivälineellä voidaan edistää muiden ohjelmien toimia.

- (57) Unionin olisi edistettävä monenvälistä, sääntöihin ja arvoihin perustuvaa lähestymistapaa globaaleihin hyödykkeisiin ja haasteisiin, ja sen olisi tehtävä tähän liittyvää yhteistyötä jäsenvaltioiden, kumppanimaiden, kansainvälisten järjestöjen ja muiden avunantajien kanssa.
- (58) Kun otetaan huomioon tarve koordinoita Ukrainan elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen annettavaa kansainvälistä tukea, jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen, kansainvälisten rahoituslaitosten ja muiden rahoittajien olisi voitava osallistua tukivälineen täytäntöönpanoon. Tällaisiin rahoitusosuuksiin olisi sovellettava samoja sääntöjä ja ehtoja, ja sen olisi oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa sekä d ja e alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
- (59) Komission, ***Euroopan parlamenttia kuullen***, ja jäsenvaltioiden olisi varmistettava antamansa tuen vaatimustenmukaisuus, ***avoimuus***, yhdenmukaisuus, johdonmukaisuus ja täydentävyys erityisesti säännöllisellä neuvonpidolla ja tiheällä tietojenvaihdolla tukimenettelyn eri vaiheissa ***kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa***, myös paikallis- ja aluetasolla. Koska toimintaan osallistuu monenlaisia kansainvälisiä avunantajia, olisi myös toteutettava tarvittavia toimenpiteitä koordinoinnin ja täydentävyyden parantamiseksi muiden avunantajien kanssa muun muassa ***yhteisistä normeista tehdyn sopimuksen ja*** säännöllisen neuvonpidon avulla. Tällaiseen näkemystenvaihtoon olisi käytettävä jo toiminnassa olevaa Ukrainan tuen lahjoittajien koordinointifoorumia. ***Euroopan parlamentille sekä Ukrainan Verhovna Radalle ja Yhdysvaltain kongressille foorumin kolmen yhteispuheenjohtajuuselimen parlamentteina olisi myönnettävä tarkkailijan asema sen ohjauskomiteassa, jotta varmistetaan täysimääräinen parlamentaarinen valvonta, demokraattinen valvonta, avoimuus ja vastuuvellisuus. Foorumiin olisi myös liitettävä alueellinen komponentti, jossa Ukrainan jälleenrakentamisen edistämiseksi perustetulla kuntien ja alueiden eurooppalaisella yhteenliittymällä olisi koordinoiva rooli.***
- (60) Tähän asetukseen olisi sovellettava horisontaalisia varainhoitosääntöjä, jotka Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet SEUT-sopimuksen 322 artiklan nojalla. Kyseiset säännöt vahvistetaan asetuksessa (EU) 2018/1046, ja niihin sisältyy erityisesti menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuuta, rahoitustukea ja ulkoisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista, sekä säännöksiä taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta.
- (61) Tämän asetuksen mukaiset rahoitusmuodot ja täytäntöönpanomenetelmät olisi valittava sen perusteella, miten hyvin niillä voidaan saavuttaa tukivälineen tavoitteet ja saada aikaan tuloksia, ottaen huomioon erityisesti valvonnasta aiheutuvat kustannukset, hallinnollisen rasituksen ja odotettavissa olevan riskin sääntöjen noudattamatta jättämisestä. Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdan mukaisesti kertakorvauksien, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttö sekä rahoitus, joka ei perustu kustannuksiin.

- (62) Ukrainan kanssa olisi tehtävä puitesopimus, jossa vahvistetaan unionin ja Ukrainan välisen rahoitusyhteistyön periaatteet, mukaan lukien tarvittavat menojen valvonta- ja tarkastusmekanismit. Ukrainan kanssa olisi tehtävä myös rahoitus- ja lainasopimuksia, tarvittaessa pilarikohtaisesti, jotta voidaan määritellä varojen vapauttamisedellytykset.
- (62 a) Unionin rahoituksen saajien olisi ilmaistava rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, tarvittaessa myös pitämällä esillä unionin tunnusta ja rahoitusta koskevaa asianmukaista mainintaa, jossa lukee ”Euroopan unionin rahoittama”.**
- (63) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä alakohdassa säädetään, on aiheellista pitää palautuksia ja tukivälineen tuottamia tuloja tukivälineen tai sen seuraajaohjelman sisäisinä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.
- (64) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 213 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädetään, on aiheellista pitää Ukraina-takaukseen osoitettujen varojen mahdollista ylijäämää tukivälineen tai sen seuraajaohjelman sisäisinä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.
- (65) Tukivälineen I pilarista olisi myönnettävä rahoitusta Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon tukemiseen; suunnitelmassa vahvistetaan Ukrainan uudistus- ja investointiohjelma, jolla pyritään saavuttamaan tukivälineen yleiset ja erityistavoitteet, jotka olisi sisällytettävä myös talous- ja finanssipoliittiseen kehykseen. Tämän pilarin mukaista rahoitusta olisi myönnettävä edellyttäen, että suunnitelmassa asetetut ehdot täyttyvät tyydyttävästi.
- (66) Ukrainan olisi laadittava suunnitelma niin, että se vastaa johdonmukaisella, kattavalla ja riittävän tasapainoisella tavalla Ukrainan jälleenrakentamis- ja nykyaikaistamistavoitteita ja tukee maan taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää elpymistä, **kestävää kehitystä** ja edistymistä kohti unionin jäsenyyttä **tukivälineen tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti**. Näin Ukraina-suunnitelma tarjoaisi lähtökohdan myös muille avunantajille niiden määritellyssä Ukrainan jälleenrakentamisen rahoitusprioriteetteja ja edistäisi omavastuullisuutta, johdonmukaisuutta ja lisärahoitusta tältä osin. Tätä varten Ukrainan olisi varmistettava, että valmis suunnitelma kattaa sen elpymis-, jälleenrakentamis- ja nykyaikaistamistarpeet yhdenmetyllä tavalla, ja määritettävä, missä määrin unionin odotetaan rahoittavan suunnitelman toimenpiteitä tukivälineestä. Suunnitelmaa laatiessaan Ukraina olisi otettava huomioon muista unionin ohjelmista myönnettävä tuki. Ukraina olisi suunnitelmaa laatiessaan myös varmistettava, että muut avunantajat voivat tukea suunnitelman toimenpiteitä muun muassa osoittamalla lisää rahoitusta tukivälineeseen.
- (67) Vaikka Ukraina-suunnitelman olisi muodostettava perusta tukivälineen ensimmäisestä pilarista myönnettävälle tuelle, sen olisi myös toimittava viitekehyksenä tukivälineen toisesta ja kolmannelta pilarista annettavalle tuelle. Toisesta ja kolmannelta pilarista rahoitettavilla toimenpiteillä olisi tuettava suunnitelman tavoitteita ja täytäntöönpanoa.
- (68) Ukraina-suunnitelmaan olisi sisällytettävä uudistus- ja investointitoimenpiteitä sekä laadullisia ja määrällisiä tavoitteita, joilla taataan kyseisten toimenpiteiden tyydyttävä

toteuttaminen, sekä alustava aikataulu toimenpiteiden täytäntöönpanolle. Toimenpiteiden, jotka on aloitettu 1 päivänä tammikuuta 2023 tai sen jälkeen, olisi oltava tukikelpoisia.

- (69) Suunnitelmassa olisi vahvistettava ehdot, jotka ovat kytköksissä sen sisältämien toimenpiteiden täytäntöönpanossa odotettavissa olevaan edistymiseen. Nämä ehdot olisi esitettävä laadullisina tai määrällisinä tavoitteina. Tavoitteiden määrääjän olisi oltava 31 päivä joulukuuta 2027, vaikka toimenpiteet, joihin tavoitteet liittyvät, on mahdollistaa saattaa loppuun sen jälkeenkin. Koska Ukrainan makrotaloudellinen vakaus on voitava taata samalla kun tuetaan maan elpymis-, jälleenrakentamis- ja nykyaikaistamistoimia sen unioniin liittymistä silmällä pitäen, suunnitelmaan olisi erityisesti sisällyttävä ehtoja, jotka liittyvät i) keskeisiin vaatimuksiin, kuten makrotaloudelliseen vakauteen, budjettivalvontaan ja julkiseen varainhoitoon, ja jotka voidaan määritellä niin, että ne kytketään tyydyttävään edistymiseen kyseisten vaatimusten täyttämässä, ja ii) suunnitelmassa esitettyihin alakohtaisiin ja rakenneuudistuksiin ja investointeihin. Maksut olisi jäseneltävä tämäntyyppisten ehtojen mukaisesti tukivälineen tavoitteet huomioon ottaen.
- (70) Ukrainan olisi suunnitelman valmistelussa ja täytäntöönpanossa otettava erityisesti huomioon maan alueiden ja kuntien tilanne ja niiden erityistarpeet elpymisen, jälleenrakentamisen, uudistusten, nykyaikaistamisen ja hallinnon hajauttamisen suhteen, ja se olisi tehtävä **merkityksellisesti ja syrjimättä** alue-, paikallis-, kaupunki- ja muita viranomaisia **sekä kansalaisjärjestöjä ja asiantuntijoita** kuullen monitasohallinnon periaatteen mukaisesti ja alhaalta ylöspäin -lähestymistapaa noudattaen. Tältä osin suunnitelmalla olisi erityisesti tehostettava Ukrainan alueiden ja kuntien taloudellista, sosiaalista, alueellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä, **jota olisi täydennettävä tunnustamalla nimenomaisesti alueellisten yhteisöjen asema julkisina oikeushenkilöinä. Suunnitelmalla olisi** tuettava hallinnon hajauttamista koskevaa uudistusta koko Ukrainan alueella sekä lähentymistä unionin normeihin; sillä olisi myös varmistettava valtiotasoa alemman tason viranomaisten, erityisesti kuntien, **ja valtiotasoa alemman tason kansalaisjärjestöjen** osallistuminen päätöksentekoon tuen käytöstä jälleenrakentamiseen paikallistasolla sekä se, että riittävän suuri osuus tuesta osoitetaan tällaisten viranomaisten valitsemiin ja toteuttamiin jälleenrakennushankkeisiin. **Suunnitelmassa olisi oltava luku, jossa esitetään, miten asianomaisia sidosryhmiä on kuultu ilman ennakoasenteita ja riittävässä ajassa, miten suunnitelmassa on otettu huomioon niiden palaute tai missä sitä ei ole otettu huomioon, ja niiden palaute olisi esitettävä yksityiskohtaisesti liitteessä.**
- (71) Suunnitelmaan olisi sisällytettävä myös **yksityiskohtainen** selvitys Ukrainan järjestelmästä **ja suunnitelluista toimenpiteistä, joiden** avulla voidaan tehokkaasti ehkäistä, havaita ja korjata tukivälineestä **myönnettyihin varoihin vaikuttavat** sääntöjenvastaisuudet, lahjonta **ja erityisesti laajamittainen korruptio**, petokset ja eturistiriidat **sekä tehokkaasti toteuttaa varoihin kohdistuviin rikoksiin liittyviä tutkinta- ja syytteenpanotoimia**, ja järjestelyistä, joilla pyritään välttämään päällekkäisen rahoituksen myöntäminen tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista sekä muilta avunantajilta. Suunnitelman mukaisilla toimenpiteillä olisi **varmistettava** tehokas hallinto- ja valvontajärjestelmä. Ukrainan olisi pantava tällaiset toimenpiteet täytäntöön ohjeelliseen päivämäärään mennessä, joka **olisi vahvistettava** soveltuvin

osin ja toimenpiteestä riippuen tukivälineen elinkaaren aikana. **Tämän suunnitelman noudattaminen on olennaisen tärkeää sekä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi että yhteisön säännösten sisällyttämiseksi Ukrainan sisäiseen oikeusjärjestykseen, mikä tuo Ukrainan lähemmäksi unionin jäsenyyttä.**

- (72) Komission olisi arvioitava Ukraina-suunnitelmaa tässä asetuksessa vahvistettujen kriteerien perusteella. **Komissiolle** olisi siirrettävä valta **antaa delegoitu säädös** Ukraina-suunnitelmalle annettavan tuen huomattava rahoitusvaikutus huomioon ottaen. ■
- (73) Kun otetaan huomioon tukivälineen täytäntöönpanoon liittyvät epävarmuustekijät ja siinä tarvittava jousto, Ukrainan olisi voitava esittää komissiolle perusteltu pyyntö **muuttaa delegoitua säädöstä**, jos Ukraina ei **sotaan liittyvien** objektiivisten olosuhteiden vuoksi enää pysty toteuttamaan Ukraina-suunnitelmaa osittain tai kokonaan, mukaan lukien asiaankuuluvat laadulliset ja määrälliset tavoitteet. Komissio voi yhteisymmärryksessä Ukrainan kanssa **muuttaa delegoitua säädöstä** erityisesti käytettävissä olevien määrien muuttumisen huomioon ottamiseksi. Ukrainan olisi voitava esittää perusteltu pyyntö myös suunnitelman muuttamiseksi, esimerkiksi ehdottamalla tarvittaessa lisäyksiä, jotta voidaan ottaa huomioon muilta avunantajilta tai muista lähteistä, **kuten Venäjän jäädytetyistä ja pysäytetyistä varoista**, saatavilla oleva lisärahoitus ■ .
- (74) Ukraina-suunnitelmalle olisi voitava myöntää rahoitustukea lainan muodossa. Tilanteessa, jossa Ukrainalla on kiireellisiä rahoitustarpeita, on aiheellista järjestää rahoitustuki asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 a artiklassa säädetyn ja siinä ainoana varainhankintamenetelmänä vahvistetun hajautetun rahoitusstrategian mukaisesti, jonka odotetaan lisäävän unionin joukkolainojen likviditeettiä ja unionin toteuttamien liikkeeseenlaskujen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta.
- (75) Venäjän hyökkäyssodasta johtuvan Ukrainan tilanteen huomioon ottamiseksi ja Ukrainan tukemiseksi sen pitkän aikavälin vakausuralla on aiheellista myöntää Ukrainalle lainoja erittäin edullisin ehdoin niin, että lainojen enimmäiskesto on 35 vuotta ja niiden pääoman takaisinmaksu alkaa aikaisintaan vuonna 2034. On myös aiheellista poiketa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdan e alakohdasta ja antaa unionille mahdollisuus kattaa 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisenä aikana korkokustannukset (varainhankintakustannukset ja likviditeetin hallintakustannukset) ja luopua hallinnollisista kustannuksista (hallintokuluihin liittyvät palvelukustannukset), joista Ukraina muutoin vastaisi. Lainanottokustannuksiin liittyvä tuki olisi myönnettävä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna välineenä, jolla katsotaan voitavan varmistaa tukivälineestä myönnettävän tuen tuloksellisuus.
- (76) Ukrainan tulisi voida pyytää korkotukea ja hallinnollisista kustannuksista luopumista kunakin vuonna.
- (77) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, tämän asetuksen mukaisista lainoista johtuvaa rahoitusvastuuta ei pitäisi tukea ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä. Tukivälineestä lainoina myönnetyn tuen olisi oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua

rahoitusapua. Kun otetaan huomioon taloudelliset riskit ja se, että rahoitusapu on tarkoitus kattaa talousarviosta, tukivälineestä lainojen muodossa annettavaa rahoitusapua varten ei pitäisi muodostaa varauksia, koska se on ehdotuksen mukaisesti tarkoitus taata enimmäismäärät ylittäen, ja poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 1 kohdassa säädetään, rahoitusastetta ei pitäisi vahvistaa.

- (78) Unionin tukea Ukrainalle annettaessa on tärkeää taata jousto, ohjelmitavuus ja vakaus. Näin ollen tukivälineen maksut olisi suoritettava neljännesvuosittain ennakkoon sovitun aikataulun mukaisesti Ukrainan esittämien maksupyyntöjen perusteella edellyttäen, että varoja on saatavilla ja komissio on tarkistanut asiaankuuluvien ehtojen täyttymisen, **mukaan lukien kaikki asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet**. Jos jokin ehto ei täyty suunnitelman hyväksymispäätöksessä vahvistetussa ohjeellisessa aikataulussa, komission olisi pidätettävä maksusta kyseisiä ehtoja vastaava määrä **vaatimusten osittaista täyttämistä koskevaa ennalta asetettua menetelmää noudattaen**. Pidätetyt varat voitaisiin maksaa **myöhempänä** maksukautena ja viimeistään 12 kuukauden kuluttua ohjeellisessa aikataulussa vahvistetusta alkuperäisestä määräajasta edellyttäen, että ehdot täyttyvät.
- (79) Sen varmistamiseksi, että Ukraina saa riittävästi rahoitusta makrotaloudellista vakautta koskevien tarpeidensa täyttämiseen ja maan elpymisen, jälleenrakentamisen ja nykyaikaistamisen käynnistämiseen, sillä olisi oltava mahdollisuus saada enintään 7 prosenttia ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta ja ennakkomaksuina myönnettävistä lainoista edellyttäen, että varoja on saatavilla ja että Ukrainalle tukivälineestä annettavan tuen ennakkoehto täyttyy.
- (80) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 2 ja 5 kohdassa säädetään, on aiheellista asettaa maksumääräaika niin, että se alkaa päivästä, jona Ukrainalle annetaan tiedoksi päätös, jolla maksun suorittaminen hyväksytään, ja luopua komission suorittamasta viivästyskorkojen maksamisesta Ukrainalle.
- (81) Läpinäkyvyys tukivälineen **täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa** on unionin tuen **jatkuva ennakoedellytys**. Ukrainan olisi julkaistava **päivitetty** tiedot henkilöistä, yhteisöistä ja **lopullisista edunsaajista**, jotka saavat Ukraina-suunnitelmassa yksilöityjen uudistusten ja investointien rahoittamiseen yli **100 000** euroa. **Oikeushenkilöiden tosiasiallisten omistajien ja edunsaajien ilmoittamisen olisi oltava pakollinen ennakkoehto rahoituksen saamiselle. Lisäksi Ukrainan olisi pidettävä 2 000 suurimman lopullisen edunsaajan luettelo ajan tasalla ja julkaistava se**. Tietoja ei saisi **asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa** julkistaa, jos tietojen luovuttaminen uhkaa asianomaisten henkilöiden tai yhteisöjen oikeuksia ja vapauksia tai vahingoittaa vakavasti tuensaajien kaupallisia etuja. Puitesopimukseen olisi sisällyttävä tarkat säännöt, jotka koskevat Ukrainan suorittamaa tietojen keruuta, myös tietojen muotoa, ja komission, OLAFin ja tarvittaessa **Euroopan syyttäjänviraston (EPPO)** pääsyä tietoihin, sekä määrääjat tietojen keruulle, ja **Euroopan ja Ukrainan kansalaisten sekä Verhovna Radan ja Euroopan parlamentin tiedonsaantioikeus**.
- (82) Tukivälineen II pilarissa olisi otettava käyttöön investointikehys, jolla pyritään tukemaan yksityisen sektorin yritysten, kuntien, valtionyritysten ja muiden toimijoiden investointeja elpymiseen ja jälleenrakentamiseen. Ukrainan investointikehyksessä olisi

keskityttävä Ukraina-suunnitelmassa määriteltyihin prioriteetteihin ja tuettava suunnitelman tavoitteita ja täytäntöönpanoa. Ukrainan viranomaiset olisi otettava mukaan Ukrainan investointikehyksen hallintointiin.

- (82 a) *Kun otetaan huomioon tarve koordinoita Ukrainan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista koskevaa kansainvälistä tukea, kansainvälisillä järjestöillä, kansainvälisillä rahoituslaitoksilla, erityisesti EIP:llä ja EBRD:llä keskeisinä rahoituslaitoksina, sekä jäsenvaltioilla, kansallisilla kehityspankeilla, kolmansilla mailla tai muilla avunantajilla voi olla merkittävä rooli tukivälineestä tuettujen toimenpiteiden tai hankkeiden rahoittamisessa tai niiden toteutuskumppaneina. Välineiden täytäntöönpanossa voi olla mukana kansallisia ja paikallisia yksityisiä ja valtion valvomia rahoituslaitoksia Ukrainassa.***
- (83) Investointikehyksen olisi muodostettava yhtenäinen rahoituspaketti, josta tarjotaan rahoituskapasiteettia rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden ja rahoitusta yhdistävien toimien muodossa Ukrainassa. Ukrainan investointikehyksen mukainen tuki olisi pantava täytäntöön välillisen hallinnoinnin avulla hyödyntäen erityisesti kansainvälisten rahoituslaitosten ja eurooppalaisten kehitysrahoituslaitosten taloudellisia ja teknisiä valmiuksia, mukaan lukien niiden osallistuminen riskeihin, jotka liittyvät niiden omilla varoilla tehtäviin investointeihin. Kun otetaan huomioon Ukrainassa tehtävien elpymis- ja jälleenrakentamisinvestointien laajuus, joka edellyttää riskinjakoa, unionin on tarpeen huolehtia takauskapasiteetista eli perustaa erityinen Ukraina-takaus. Ukraina-takauksen piiriin kuuluvat toimet toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 208 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Vientiluottolaitokset ja muut rahoituslaitokset, jotka tarjoavat kaupanedistämistukea, voivat toimia rahoituksen välittäjinä. Komission olisi Ukraina-takauksen täytäntöönpanossa ja hallinnoinnissa varmistettava, että se sovitaan huolella yhteen asetuksella (EU) 2021/947 perustetusta Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussasta myönnetyn tuen kanssa.
- (84) Tukivälineestä myönnettävän tuen joustavuutta olisi lisättävä säätämällä mahdollisesti asteittain myönnettävän Ukraina-takauksen joustavasta täytäntöönpanosta. On aiheellista poiketa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toisesta virkkeestä, jotta 31 päivään joulukuuta 2027 asti varattava rahoitus vastaa takauksesta myönnetyn määrän edellyttämää rahoitusta kokonaisrahoituksen määrän sijaan. Osana poikkeusta rahoitusta olisi myös voitava varata asteittain sen perusteella, miten tukivälineen tavoitteita tukevien rahoitus- ja investointitoimien valinnassa ja täytäntöönpanossa on edistytty, sen sijaan, että sitä varattaisiin asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toisessa virkkeessä tarkoitetun rahoituspalveluksen perusteella.
- (85) Jotta tämän pilarin varoja voitaisiin käyttää tehokkaasti, komissiolle olisi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti siirrettävä valta hyväksyä säädöksiä Ukraina-takauksen rahoitusasteen muuttamisesta. On erityisen tärkeää, että komissio toteuttaa valmisteluvaiheessa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asiaankuuluvat asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle samanaikaisesti, ajoissa ja asianmukaisesti.

- (85 a) *Yksityisten investointien ja pienten ja keskisuurten yritysten kehittämisen helpottamiseksi on tarpeen osoittaa osa Ukraina-takauksella tuetuista varoista suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevassa 2 artiklassa määritellyille startup-yrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset) sekä raportoida tällaisen osan kohdentamisesta ja seurata sitä.*
- (86) Tukivälineen III pilarista myönnettävän tuen pääasiallisena tavoitteena on asteittainen mukautuminen unionin sääntöihin, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin, jäljempänä 'säännöstö', unionin tulevaa jäsenyyttä silmällä pitäen ja siten edistää Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoa. Tässä prosessissa olisi otettava huomioon myös kansainvälisten elinten *ja alueellisten yhteenliittymien*, kuten Euroopan neuvoston ja Venetsian komission, asiaankuuluvat suositukset. Tuella olisi lisäksi pyrittävä vahvistamaan sidosryhmien, kuten *demokraattisten instituutioiden, tuomioistuinten*, työmarkkinaosapuolten, kansalaisjärjestöjen ja paikallisviranomaisten, valmiuksia *sekä kansalaisyhteiskunnan toimijoiden valmiuksien kehittämistä myös niiden julkisen valvonnan roolin osalta.*
- (87) Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 883/2013, neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95, (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU) 2017/1939 *ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371* mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava *tehokkain* toimenpitein, jotka liittyvät esimerkiksi sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja päällekkäisen rahoituksen ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään, *sekä toimenpitein, joiden avulla voidaan tehokkaasti tutkia, asettaa syytteeseen ja saattaa tuomittavaksi tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttaviin rikoksiin syyllistyneitä ja osallisia henkilöitä. Komission yksiköille olisi annettava riittävät hallinnolliset valmiudet ja henkilöstö näiden tavoitteiden varmistamiseksi.*
- (87 a) *Kun otetaan huomioon, että asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti EPPO on toimivaltainen unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien rikosten osalta, vaikka pääasiallinen rikos tapahtuisi unionin ulkopuolella, silloin kun osallistuvalla EPPOn jäsenvaltiolla on ekstraterritoriaalinen toimivalta unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavan rikoksen osalta, on olennaisen tärkeää, että mainitun asetuksen 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti komissio, tilintarkastuslautakunta ja OLAF ilmoittavat EPPOlle ilman aiheetonta viivytystä kaikesta tämän asetuksen nojalla myönnettyihin varoihin vaikuttavasta rikollisesta toiminnasta, jotta EPPO voi arvioida toimivaltaansa ja tarvittaessa käynnistää tutkimuksen. Lisäksi on olennaisen tärkeää, että Ukrainan toimivaltaiset viranomaiset käsittelevät viipymättä EPPOn ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten näitä varoja koskevat keskinäistä oikeusapua ja luovuttamista koskevat pyynnöt rikosasioissa tehtävää kansainvälistä yhteistyötä koskevien asiaankuuluvien välineiden mukaisesti.*
- (88) Erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 nojalla Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) olisi voitava tehdä hallinnollisia tutkimuksia, muun muassa paikalla suoritettavia tarkastuksia ja todentamisia, *tutkiakseen ja* selvittääkseen, onko tapahtunut unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa, *ja ilmoittaakseen*

mahdollisesta rikollisesta toiminnasta EPPOLle asetuksen (EU) 2017/1939 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

- (89) Komission, ***Euroopan parlamentin***, OLAFin, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja tapauksen mukaan Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) olisi asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti saatava tarvittavat oikeudet ja valtuudet, myös unionin varojen hoitamiseen osallistuvilta kolmansilta osapuolilta. Ukrainan olisi myös ***käytettävä varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää ja*** ilmoitettava komissiolle varojen käyttöön liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista.
- (90) Sisäisten valvontajärjestelmien, ***mukaan lukien ennakkotarkastukset***, vahvistaminen, ***kaikenlaisen lahjonnan, nepotismin, suosikkijärjestelmien tai petosten torjunta***, läpinäkyvyyden edistäminen, hyvä hallinto ja tehokas julkinen varainhoito ***ja riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan suorittama varmennus*** ovat keskeisiä Ukrainan uudistusprioriteetteja ***ja lisäävät Ukrainalle annetun tuen legitimitettä, ja niitä*** olisi tuettava tukivälineestä.
- (91) Komission olisi varmistettava, että tukivälineessä suojataan tehokkaasti unionin taloudellisia etuja. Tätä varten olisi perustettava riippumaton tilintarkastuslautakunta, jonka tehtävänä on antaa komissiolle tietoja varojen mahdollisesta väärinkäytöstä ***ja taata, että riippumattoman ulkopuolisen tarkastuksen avulla saadaan vahvistuslausuma. Tilintarkastuslautakuntaan olisi sovellettava ilmoitusvelvoitteita EPPOLle asetuksen (EU) 2017/1939 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti.*** Tällaiset tiedot olisi asetettava OLAFin, ***EPPOn*** ja tarvittaessa asiaankuuluvien Ukrainan viranomaisten, ***erityisesti Verhovna Radan tilintarkastuskamarin***, saataville. Komissiolla olisi oltava oikeus tarkastaa ***säännöllisesti*** unionin edustuston avustuksella, miten Ukraina hoitaa varoja hankkeen koko elinkaaren ajan. ***Komissiolle olisi annettava riittävästi rahoitusta ja henkilöstöresursseja tarkastusten ja valvonnan suorittamiseksi.*** Tilintarkastuslautakunnan olisi varmistettava säännöllinen vuoropuhelu ja yhteistyö Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kanssa.
- (92) Vaikka on ensisijaisesti Ukrainan vastuulla varmistaa, että tukivälineen täytäntöönpanossa noudatetaan sovellettavia normeja ja otetaan huomioon suhteellisuusperiaate ja olosuhteet, joissa tukivälinettä käytetään, komission pitäisi saada tästä riittävä varmuus Ukrainalta. Siksi Ukrainan olisi suunnitelmassaan sitouduttava parantamaan nykyistä hallinto- ja valvontajärjestelmäänsä ja perimään takaisin väärinkäytetyt määrät. ***Ukrainan olisi myös sitouduttava suunnitelmassaan parantamaan tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavien rikosten havaitsemista ja tutkimista ja niistä syytteesenpanoa. Ukrainan olisi tältä osin sitouduttava varmistamaan, että Ukrainan toimivaltaiset viranomaiset käsittelevät viipymättä EPPOn ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten esittämät keskinäistä oikeusapua ja luovuttamista koskevat pyynnöt.*** Ukrainan olisi perustettava seurantajärjestelmä, jota voidaan hyödyntää vuotuisessa edistymiskertomuksessa. Ukrainan olisi kerättävä tietoja, joiden avulla voidaan ehkäistä, havaita ja korjata sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, lahjontaa ja eturistiriitoja ***ja tehokkaasti tutkia tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavia rikoksia, asettaa niiden tekijät tai osalliset syytteesen ja tuomita heidät.*** Puitesopimuksessa sekä rahoitus- ja lainasopimuksissa olisi määrättävä Ukrainan velvoitteesta varmistaa, että Ukraina-suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden täytäntöönpanoon rahoitusta

saavista henkilöistä ja yhteisöistä kerätään riittävästi tietoja, ja näiden tietojen saatavuus. ***Puitesopimus, rahoitus sopimus ja lainasopimus olisi asetettava Euroopan parlamentin, neuvoston ja Verhovna Radan saataville.***

- (93) Unionin taloudelliset edut olisi suojattava myös silloin, kun varoja hallinnoidaan suoraan avustuksilla ja hankinnoilla sekä välillisesti pilariarvioitujen yhteisöjen kanssa, erityisesti tukivälineen toisessa ja kolmannessa pilarissa.
- (94) Tukivälineestä myönnettävän tuen täytäntöönpanoa varten olisi hyväksyttävä työohjelmia.
- (95) Ukrainan viestintävalmiuksia olisi parannettava, jotta voidaan varmistaa vahvat, vapaat ja moniarvoiset tiedotusvälineet ***ja edistää*** unionin arvojen ja unionin mahdollisen jäsenyyden hyötyjen ja velvoitteiden ***tuntemusta*** ja puuttua disinformaatioon, ***ulkomaiseen tietojen manipulointiin ja sekaantumiseen***. Myös unionin rahoituksen näkyvyys ***on*** varmistettava.
- (96) Komission olisi varmistettava, että käytössä on selkeät seuranta- ja arviointimekanismit, jotta unionin talousarvion täytäntöönpanossa toteutuvat vastuuvollisuus ja läpinäkyvyys ja jotta edistymistä tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisessa voidaan arvioida tehokkaasti.
- (97) Komission olisi arvioitava vuosittain Ukrainan tukivälineestä myönnettävän tuen täytäntöönpanoa. Sen olisi mahdollistettava se, että tällä asetuksella perustetulla komitealla on riittävästi tietoa komission avustamiseksi. ***Tämä tieto olisi asetettava myös Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville.*** Täytäntöönpanon tehokkaan seurannan varmistamiseksi Ukrainan olisi laadittava vuosittain täytäntöönpanoa koskeva edistymiskertomus. Nämä hallituksen laatimat kertomukset olisi otettava asianmukaisesti huomioon Ukraina-suunnitelmassa. Tukivälineen toisesta ja kolmannelta pilarista myönnetyn unionin rahoituksen saajille olisi asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.
- (98) Tämän asetuksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- (99) Komissio ottaa asianmukaisesti huomioon neuvoston päätöksen 2010/427/EU ja Euroopan ulkosuhdehallinnon roolin soveltuvien osien ja erityisesti seurattessaan unionin tuelle asetetun ennakkoehdon täyttymistä, arvioidessaan Ukraina-suunnitelmaa ja hankkiessaan neuvoja Ukrainan investointikehyksestä.
- (100) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU-sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (101) Jotta voidaan varmistaa asiaankuuluvalla politiikan alalla annettavan tuen jatkuvuus, tämän asetuksen olisi tultava kiireellisesti voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

Yleiset säännökset

1 artikla Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan Ukrainan tukiväline, jäljempänä 'tukiväline'.

Siinä vahvistetaan tukivälineen tavoitteet, sen rahoitus, määrärahat vuosiksi 2024–2027, unionin rahoituksen muodot ja tällaisen rahoituksen myöntämistä koskevat säännöt.

2. Tukivälineestä annetaan Ukrainalle tukea seuraavissa kolmessa pilarissa:

- a) I pilari: rahoitustuki Ukrainalle uudistusten ja investointien toteuttamiseen Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanemiseksi ja maan makrotaloudellisen vakauden ylläpitämiseksi III luvussa esitetyn mukaisesti;
- b) II pilari: Ukrainan investointikehys, jolla tuetaan investointeja ja mahdollistetaan rahoituksen saanti IV luvussa esitetyn mukaisesti;
- c) III pilari: tekninen apu ja siihen liittyvä tuki Ukrainalle EU-jäsenyyteen liittyvien uudistusten suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi ja Ukrainan hallinnollisten valmiuksien sekä muun asiaankuuluvan toiminnan edistämiseksi V luvussa esitetyn mukaisesti.

2 artikla Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1. 'puitesopimuksella' komission ja Ukrainan välillä sovittua järjestelyä, jossa vahvistetaan Ukrainan ja komission tämän asetuksen nojalla tekemän rahoitusyhteistyön periaatteet;
2. 'toimenpiteillä' III luvussa tarkoitetun Ukraina-suunnitelman mukaisia uudistuksia ja investointeja;
3. 'ehdoilla' laadullisia tai määrällisiä tavoitteita, jotka liittyvät talouden vakauden ja rahoitusvakauden säilyttämisen varmistamiseen tai III luvussa tarkoitetussa Ukraina-suunnitelmassa esitettyjen uudistusten ja investointien täytäntöönpanoon;
4. 'rahoitusta yhdistävällä toimella' unionin talousarviosta tuettavaa toimea, jossa on yhdistetty unionin talousarviosta rahoitettavat tuet, jotka maksetaan tai joita ei makseta takaisin, tai niiden yhdistelmät ja kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten taikka kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien myöntämät takaisin maksettavat tuet.

3 artikla
Ukrainan tukivälineen tavoitteet

1. Tukivälineen yleisenä tavoitteena on auttaa Ukrainaa
 - a) selviytymään ***Venäjän hyökkäyssodan*** sosiaalisista, taloudellisista ja ympäristöön liittyvistä ***sekä psykologisista*** seurauksista ja siten edistää maan elpymistä, jälleenrakentamista, ***ennallistamista*** ja nykyaikaistamista ***ja Ukrainan yhteiskunnan sodanjälkeistä elpymistä***;
 - b) parantamaan ***demokraattista***, sosiaalista, taloudellista ja ympäristöön liittyvää ***sekä alueellista yhteenkuuluvuutta ja*** kriisinsietokykyä ja edistämään asteittaista integroitumista unioniin ja maailmantalouteen ja -markkinoihin ***sekä ylöspäin tapahtuvaa taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää lähentymistä EU:n normeihin***;
 - b a) parantamaan pääoman saatavuutta muun muassa kehittämällä pankki- ja vakuutusalan institutionaalista kehystä yritystoiminnan ja huippututkimus- ja kehitystyön vahvistamiseksi***;
 - c) ***saamaan lisätukea vaadittavien poliittisten, institutionaalisten, oikeudellisten, hallinnollisten, sosiaalisten ja taloudellisten uudistusten hyväksymisessä ja toteuttamisessa, jotta se voisi mukautua*** asteittain unionin sääntöihin, ***arvoihin***, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin, jäljempänä 'säännöstö', unionin tulevaa jäsenyyttä silmällä pitäen ja siten edistää vakautta, turvallisuutta, rauhaa, vaurautta ja kestävyyttä unionissa ja Ukrainassa.
2. Tukivälineen erityistavoitteena on
 - a) auttaa pitämään yllä Ukrainan makrotaloudellista vakautta ja helpottaa sen ulkoisia ja sisäisiä rahoitusrajoitteita ***erityisesti tarjoamalla väliaikaista maksutukea, myös toistuvia menoja varten, osana makrotaloudellista apua julkisen talouden vakauden ja Ukrainan valtion toiminnan jatkumisen varmistamiseksi***;
 - b) uudelleenrakentaa ja nykyaikaistaa sodan vahingoittama infrastruktuuri, esimerkiksi energiainfrastruktuuri, vesihuolto, sisäiset ja rajatylittävät liikenneverkot, mukaan lukien rautatiet, maantiet, sillat ja rajanylityspaikat, ***ja koulutus- ja kulttuuri-infrastruktuuri***, parantaa infrastruktuuria ja tehdä siitä nykyaikainen ja kriisinsietokykyinen; ennallistaa ruoantuotantokapasiteetti; auttaa vastaamaan ■ sosiaalsiin ***ja terveyshaasteisiin ja parantamaan ja vahvistamaan sosiaalihuoltojärjestelmiä ja niiden saavutettavuutta, myös psykologisen ja psykososiaalisen kuntoutuksen osalta, erityisesti sodan koettelemien erityisryhmien, kuten sotaveteraanien, maan sisäisten pakolaisten, yksinhuoltajien, soteleskien, orpojen, lasten ja etenkin huoltajaa vailla olevien lasten, mukaan lukien laitoksissa olevat tai niistä tulevat lapset***, vammaisten henkilöiden, ***sodan aiheuttamista pitkäkestoisista terveysongelmista kärsivien henkilöiden, vähemmistöjen, nuorten ja***

ikäntyneiden ja muiden riskiryhmään kuuluvien henkilöiden, osalta;

- b a) vahvistaa kyberturvallisuutta ja -puolustusta sekä häiriönsietokykyä disinformaatiota ja ulkomaista tiedon manipulointia ja sekaantumista vastaan; tukea miinanraivausta ja dekontaminaatiota elpymis- ja jälleenrakennustyön mahdollistajina;*
- c) edistää siirtymistä kestäväan, *ilmastoneutraaliin* ja osallistavaan talouteen ja vakaaseen investointiympäristöön; tukea Ukrainan integroitumista *unionin* sisämarkkinoille; kunnostaa ja uudelleenrakentaa sosiaalinen infrastruktuuri, johon kuuluvat muun muassa asunnot, *sosiaali-, urheilu-, nuoriso- ja terveydenhoitopalvelut, painottaen erityisesti traumojen hoitoa*, koulut ja *korkea-asteen* oppilaitokset, *ottaen huomioon paikalliset turvallisuusvaatimukset*, sekä tutkimusinfrastruktuuri ja parantaa niitä; tukea taloudellista ja sosiaalista kehitystä *ja osallisuutta* kiinnittäen erityistä huomiota naisiin ja *tyttöihin sekä* nuoriin, muun muassa laadukkaan koulutuksen, uudelleen- ja täydennyskoulutuksen, *opiskelijoille, tutkijoille ja viranhaltijoille suunnattujen vaihto-ohjelmien sekä* työllisyystoimien, myös tutkijoille tarkoitettujen toimien, avulla;
- c a) tukea kulttuuria ja kulttuuriperintöä; vahvistaa strategisia talouden aloja; edistää investointeja ja kilpailua tukevaa institutionaalista kehystä, jonka puitteissa yksityishenkilöt, mikroyritykset, startup-yritykset ja pienet ja keskisuuret yritykset voivat kehittää nykyaikaisia ja kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluja, jotta parannetaan Ukrainan valmiuksia hyödyntää luonnonvarojaan kestävästi ja markkinoida lisäarvoa tuottavia tuotteita; tukea kestäväää maataloutta ja maaseudun kehittämistä, vesiviljelyä ja kalastusta; uudelleenjärjestää Ukrainan rahoitusmarkkinat, myös pankkisektori ja pääomamarkkinat, ja tällä tavoin parantaa lainojen saatavuutta ja vakuutusturvaa; lisätä valtion tulonhankintaa; parantaa Ukrainan kaupankäyntivalmiuksia; toteuttaa toimia, joilla Ukrainan talous suunnataan uudelleen resurssikeskeisestä mallista jäsenvaltioiden mallin kaltaiseen kilpailukehykseen, taloutta monipuolistetaan ja siirrytään pois vahvasta luonnonvarariippuvuudesta;*
- d) vahvistaa oikeusvaltiota, demokratiaa, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista, muun muassa *vahvistamalla demokraattisia instituutioita, erityisesti Verhovna Radaa, sekä alue- ja kuntatason edustuselimiä ja niiden valtuuksia valvoa ja tutkia julkisten varojen jakamista ja saatavuutta; edistää* oikeuslaitoksen riippumattomuutta, *parantaa turvallisuutta ja vahvistaa petosten, lahjonnan ja laajamittainen korruption, järjestäytyneen rikollisuuden, suosikkijärjestelmien, oligarkkisten rakenteiden ja rahanpesun, aggressiivisen verosuunnittelun, veronkierron, verovilpin ja veropetosten sekä ampuma-aseiden laittoman kaupan torjuntaa; noudattaa kaikilta osin sellaisen vapaan markkinatalouden periaatteita, jolle on ominaista vapaa ja vääristymätön kilpailu, joka estää kaikki kilpailunvastaiset käytännöt; vahvistaa* kansainvälisen oikeuden noudattamista; vahvistaa tiedonvälityksen vapautta *ja riippumattomuutta* ja akateemista vapautta ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä; edistää

työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua *ja kansalaisyhteiskunnan osallistumista*; edistää syrjimättömyyttä ja suvaitsevaisuutta, jotta voidaan varmistaa *kaikkiin* vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden, *kuten etnisiin ja uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden ja hlbt-henkilöiden*, oikeuksien kunnioittaminen ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen *ja valtavirtaistaminen sekä naisten ja tyttöjen yleinen voimaannuttaminen ja lasten ja vammaisten henkilöiden oikeudet* ja parantaa niitä; tehostaa julkishallintoa, *varmistaa tietojen saatavuus ja kansalaisyhteiskunnan ja nuorten osallistuminen päätöksentekoprosessiin ja julkinen valvonta sekä* tukea läpinäkyvyyttä, rakenneuudistuksia ja hyvää hallintoa kaikilla tasoilla, myös julkisen varainhoidon, julkisten hankintojen ja valtiontukien aloilla; tukea aloitteita *demokratian*, kansainvälisen oikeuden *ja korruptionvastaisten toimien* tukemiseksi ja *niiden* noudattamisen valvomiseksi Ukrainassa ja tähän työhön osallistuvia toimijoita *ja järjestöjä*;

- d a) luoda Ukrainan sisäisille pakolaisille ja tilapäistä suojelua saaville henkilöille edellytykset palata kotiin ja integroitua uudelleen maan sosiaaliseen ja taloudelliseen elämään; luoda edellytykset lasten ja nuorten uudelleenintegroitukselle muun muassa unionin tukemien koulutusohjelmien avulla, jotta voidaan tarvittaessa paikata sotaolosuhteiden aiheuttamaa koulutusvajetta; vastata nuorten sotaveteraanien tarpeisiin tarjoamalla mahdollisuuksia sosiaaliseen integraatioon ja sodan aiheuttamien traumojen käsittelyyn;*
- e) kehittää ja vauhdittaa kestävää vihreää siirtymää kaikilla talouden sektoreilla, myös *Ukrainan ilmastoneutraaliuteen siirtymistä, Pariisin sopimuksen mukaisesti; lisätä tietoisuutta ympäristöriskillisyydestä ja sen torjuntaa epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevista rekistereistä tehdyn Kiovan pöytäkirjan täysimääräisen täytäntöönpanon avulla ja varmistamalla luonnonsuojelulainsäädännön noudattaminen*; edistää digitalisaatiota kestäväen kehityksen ja osallistavan kasvun mahdollistajana; *varmistaa ympäristön kunnostus sotatoimien aiheuttamien ympäristövahinkojen jäljiltä ja edistää dekontaminaatiota, miinanraivausta ja muiden sodan räjähtämättömien jäänteiden raivausta sekä sotatoimien aiheuttaman öljy- tai kemiallisen saastumisen puhdistusta; edistää vahinkojen ja niihin liittyvien seurausten dokumentointia, kartoittamista ja mittaamista;*
- f) tukea *poliittista ja hallinnollista* hajauttamista ja paikallistason kehittämistä, *erityisesti varmistamalla merkityksellinen kuuleminen ja tasapuoliset toimintaedellytykset kaikille hallintotasoille varojen saannissa noudattamalla avoimia, oikeudenmukaisia, puolueettomia ja läpinäkyviä menettelyjä;*
- f a) tukea rajatylittävää yhteistyötä Ukrainan rajanaapureina olevien jäsenvaltioiden kanssa muun muassa kaupan, ympäristönsuojelun ja kansainvälisen rikollisuuden torjunnan aloilla.*

4 artikla

Yleiset periaatteet

1. Tukivälineen mukainen yhteistyö perustuu kehitysyhteistyön tuloksellisuutta koskeviin periaatteisiin, joita ovat Ukrainan omavastuu kehityksen prioriteeteista, keskittyminen tuloksiin, osallistavat kehityskumppanuudet, läpinäkyvyys ja keskinäinen vastuuvellisuus ja joita edistetään yhteistyön kaikissa muodoissa soveltuvin osin. Yhteistyö **on tarvepohjaista ja** perustuu tulokselliseen ja tehokkaaseen resurssien kohdentamiseen ja käyttöön. **Tukivälineessä on vältettävä resurssien kohdentamisen ja käytön liiallista alakohtaista tai maantieteellistä keskittämistä ja varmistettava hankkeiden asianmukainen maantieteellinen tasapaino.**
2. Tukivälineestä myönnettävä tuki täydentää muista unionin ohjelmista ja välineistä myönnettävää tukea. Tämän asetuksen nojalla tukikelpoisille toimille voidaan myöntää tukea myös muista unionin ohjelmista ja välineistä edellyttäen, ettei tällaista tukea käytetä samojen kustannusten kattamiseen.
3. Toimiensa ja aloitteidensa täydentävyyden ja tehokkuuden edistämiseksi komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä ja pyrkivät välttämään päällekkäisyyttä tämän asetuksen mukaisen tuen ja unionin, jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, monenvälisten ja alueellisten järjestöjen ja yhteisöjen, kuten kansainvälisten järjestöjen ja asiaankuuluvien kansainvälisten rahoituslaitosten, virastojen ja unionin ulkopuolisten avunantajien, antaman muun avun kanssa ulkoisen avun operatiivisen koordinoinnin vahvistamista koskevien vakiintuneiden periaatteiden mukaisesti muun muassa tehostamalla koordinointia jäsenvaltioiden kanssa paikallistasolla ja yhdenmukaistamalla politiikkoja ja menettelyjä, erityisesti kehitysyhteistyön tuloksellisuutta koskevia kansainvälisiä periaatteita.
4. Tukivälineen soveltamisalaan kuuluvissa toimissa **on noudatettava, siinä määrin kuin se on sodan runtelemassa maassa mahdollista, unionin ilmasto- ja ympäristönormeja. Näissä toimissa** valtavirtaistetaan ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen, ympäristönsuojelu **ja ympäristön säilyttäminen**, ihmisoikeudet, demokratia, sukupuolten tasa-arvo ja tarvittaessa katastrofiriskin vähentäminen **ja turvallinen energiainfrastruktuuri**, ja niillä tuetaan kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamista edistämällä sellaista yhdennettyä toimintaa, jolla voidaan saada aikaan sivuhyötyjä ja saavuttaa useita tavoitteita johdonmukaisella tavalla. Toimissa **on vältettävä** hukkainvestointeja, **niiden on oltava yhteensopivia ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen kanssa, siltä osin kuin se on mahdollista, ja kestävyysnäkökohtien valtavirtaistamispyrkimyksen kanssa** Euroopan vihreän kehityksen ohjelman filosofian mukaisesti, **ja lisäksi niissä on noudatettava ”ketään ei jätetä” -periaatetta. Siirretään komissiolle valta antaa delegoitu säädös ohjeiden kehittämiseksi kullekin näistä periaatteista ja menetelmän kehittämiseksi Ukrainan tukemiseksi Ukraina-suunnitelman valmistelussa.**
5. Tukivälineellä ei tueta toimia tai toimenpiteitä, jotka ovat ristiriidassa Ukrainan kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman kanssa, jos sellainen on saatavilla, tai Pariisin sopimuksen mukaisen Ukrainan kansallisesti määritellyn panoksen kanssa

taikka joilla edistetään investointeja fossiilisiin polttoaineisiin tai joilla on merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai ilmastoon **taikka biologiseen monimuotoisuuteen** ottaen huomioon tarve rakentaa uudelleen ja nykyaikaistaa infrastruktuuri **ja kunnostaa luontoa sodan aiheuttamien vahinkojen vuoksi** ja tehdä **niistä häiriönkestäviä**, ja niihin liitetään tarvittaessa asianmukaisia toimenpiteitä näiden vaikutusten välttämiseksi, ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi ja mahdollisuuksien mukaan kompensoimiseksi.

6. **EU:n kumppanuusperiaatteen ja EU:n käytännesääntöjen** mukaisesti komissio **takaa**, että asiaankuuluvia sidosryhmiä, mukaan lukien **Verhovna Rada**, paikallis- ja alueviranomaiset, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisjärjestöt, kuullaan asianmukaisesti **ja tasapuolisesti** ja että ne saavat riittävän ajoissa käyttöönsä asiaankuuluvat tiedot, jotta ne voivat osallistua mielekkäällä tavalla tukivälineen nojalla tukikelpoisten toimien **muotoiluun**, suunnitteluun ja täytäntöönpanoon sekä niihin liittyviin seuranta-, **valvonta- ja arviointiprosesseihin**. **Tällaisella osallistumisella pyritään ottamaan huomioon Ukrainan yhteiskunnan ja liike-elämän moniarvoisuus ja varmistamaan Ukrainan eri yhteisöjen osallistaminen.**

Komissio kiinnittää erityistä huomiota naisten osallistumiseen kuulemisiin sekä haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten sotaveteraanien ja vammaisten henkilöiden, ottamiseen mukaan näihin kuulemisiin. Komissio edistää erityisesti **Verhovna Radan sekä alue- tai paikallistason edustuselinten ja muiden viranomaisten osallistumista** monitasoisen hallinnon periaatteen mukaisesti ja alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa noudattaen. Komissio **varmistaa, että Verhovna Radaa kuullaan mielekkäällä tavalla koko Ukraina-suunnitelmasta ennen sen toimittamista komissiolle ja että se kykenee kaikilta osin täyttämään riittävät tutkinta- ja seurantavelvollisuudet tukivälineen voimassaoloaikana ja sen jälkeen.**

Komissio arvioi jatkuvasti, missä määrin sidosryhmien osallistuminen on tasapuolista ja edustavaa Ukrainan yhteiskunnan ja liike-elämän etujen moniarvoisuuden kannalta, ja arvioi erityisesti, onko sidosryhmiä, jotka ovat kooltaan erilaisia ja joilla on erilaisia tai vastakkaisia etuja, kuultu asianmukaisesti. Komissio kannustaa asiaankuuluvia sidosryhmiä koordinoimaan toimiaan. **Komissio varmistaa, että Ukrainan kansalaisyhteiskunta voi ilmoittaa mahdollisesti havaitsemistaan sääntöjenvastaisuuksista suoraan komissiolle asianmukaisten pysyvien kanavien ja foorumien kautta.**

7. Komissio **varmistaa** yhteistyössä jäsenvaltioiden ja Ukrainan kanssa niiden unionin sitoumusten täytäntöönpanoa, jotka koskevat läpinäkyvyyden ja vastuuvellisuuden lisäämistä tuen toimittamisessa, muun muassa edistämällä **Århusin yleissopimuksen täysimääräistä täytäntöönpanoa sekä** sisäisen valvonnan järjestelmien ja petostentorjuntatoimien käyttöönottoa ja tehostamista. **Komissio asettaa tiedot** tuen määrästä ja kohdentumisesta **julkisesti saataville yhteisen verkkoportaalin kautta** ja varmistaa, että tiedot ovat **ajantasaisia, helposti saatavilla, saatavilla koneellisesti luettavassa muodossa ja** vertailukelpoisia. **2 000 suurimman lopullisen edunsaajan ja kaikkien kumulatiivisesti 100 000 euroa ylittäviä määriä saaneiden lopullisten edunsaajien nimet tai oikeushenkilöllisyys julkaistaan.**

4 a artikla (uusi)

Suhteet unionin muihin rahoitusvälineisiin

1. *Tukiväline korvaa asteittain mahdollisimman pian Ukrainalle naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä (NDICI – Globaali Eurooppa) myönnetyt kahdenväliset määrärahat ja makrotaloudellisena rahoitusapuna annettavan tuen.*
2. *Ukraina voi edelleen saada tukea NDICI:n alueellisista, rajatylittävistä, temaattisista ja kriisinhallintaohjelmista sekä muista unionin välineistä. Tukivälineestä myönnettävä tuki ei estä sitä, että Ukraina voi tulevaisuudessa saada IPA-asetusten mukaista rahoitusta. Komissio huolehtii siitä, että tukivälineen mukainen tuki ja laajentumisen politiikkakehys ovat keskenään johdonmukaisia.*
3. *Tukivälineestä ei rahoiteta asetuksen (EY) N:o 1257/96 eikä Euroopan rauhanrahaston soveltamisalaan kuuluvia toimia.*
4. *Komissio varmistaa tukivälineen ja muiden unionin ohjelmien väliset täydentävyydet ja synergiat päällekkäisen rahoituksen välttämiseksi.*

5 artikla

Unionin tuen ennakkoedellytys

1. Tukivälineestä Ukrainalle myönnettävän tuen ennakkoedellytyksenä on, että Ukraina pitää yllä, **kehittää** ja kunnioittaa jatkossakin toimivia demokratian mekanismeja, mukaan lukien parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä **kaikilla hallintotasoilla, jotta turvataan demokraattisen opposition oikeudet ja erioikeudet, asianmukainen keskinäinen valvonta, kuten tiedotusvälineiden vapaus, avoin ja institutionaalinen määrärahojen jako, mekanismit ja instituutiot, joilla varmistetaan petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäiseminen ja havaitseminen ja niistä rankaiseminen, oikeusvaltioperiaate sekä vapaat ja rehelliset vaalit Ukrainan perustuslain mukaisesti. Lisäksi Ukrainan on taattava edelleen ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, **kunnioittaminen ja pyrittävä lisäämään naisten osallistumista päätöksentekoon.****
2. Komissio valvoo 1 kohdassa asetetun ennakkoedellytyksen täyttymistä ennen tukivälineen mukaisten maksujen suorittamista Ukrainalle ja tukivälineestä myönnetyn tuen koko keston ajan komission säännöllisesti antaman laajentumiskertomuksen asianmukaisesti huomioon ottaen. **Komissio ottaa tässä prosessissa huomioon kansainvälisten elinten, kuten Euroopan neuvoston ja sen Venetsian komission, asiaankuuluvat suositukset.** Komissio voi antaa päätöksen, jossa todetaan, että ennakkoedellytys ei täyty, ja keskeyttää 25 artiklassa tarkoitetut maksut riippumatta siitä, täyttyvätkö 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut ehdot. Arvioinnissaan komissio ottaa huomioon myös Ukrainassa vallitsevan tilanteen ja sotatilalain soveltamisen seuraukset maassa. **Komission arviointi toimitetaan**

yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

II LUKU

Rahoitus ja täytäntöönpano

6 artikla Talousarvio

1. Ukrainan tukivälineen täytäntöönpanoon tarkoitettut varat ovat käytettävissä neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 10 b artiklan mukaisesti, ja ne jakautuvat ohjeellisesti seuraavasti:
 - a) **75** prosenttia tämän asetuksen III luvussa tarkoitettuna ei-takaisinmaksettavana rahoitustukena, **josta vähintään 15 prosenttia osoitetaan Ukrainan valtiotasoa alempien viranomaisten, kuten alueiden, kaupunkien ja paikallisyhteisöjen, elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin;**
 - b) 16 prosenttia IV luvussa tarkoitettuihin menoihin;
 - c) **8** prosenttia V luvussa tarkoitettuihin menoihin;
 - d) enintään 1 prosentti tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettuihin menoihin.
2. Lainojen muodossa annettavaa III luvussa tarkoitettua rahoitustukea on saatavilla enintään 50 000 000 000 euroa 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisellä ajanjaksolla.

Lainojen maksujen kokonaismäärässä on otettava huomioon 1 kohdan nojalla käyttöön asetetut määrät ja 3 kohdassa tarkoitettu määrä.
3. Edellä olevien 1 ja 2 kohdan nojalla käyttöön asetettujen varojen yhteenlaskettu määrä on enintään 50 000 000 000 euroa vuosina 2024–2027. ***Budjettivallan käyttäjä ottaa määrät vuosittain käyttöön unionin talousarviossa olevasta Ukraina-varauksesta ylittämällä monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetut enimmäismäärät. Ukraina-varauksen nimikkeistöön sisältyy ylimääräisiä budjettikohtia, jotka vastaavat kutakin pilaria, joiden mukaisesti tämä asetusta on jäsennelly.***
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun tuen rahoittamiseksi on mahdollista saada lisärahoitusosuuksia 7 artiklan mukaisesti.
5. Edellä 1 kohdan d alakohdassa ja 4 kohdassa tarkoitettuja varoja voidaan käyttää tukivälineen täytäntöönpanoa koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelutoimiin, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, joita tukivälineen hallinnointi ja sen tavoitteiden saavuttaminen edellyttävät, erityisesti selvityksiin, asiantuntijakokouksiin, Ukrainan viranomaisten kuulemisiin, konferensseihin, sidosryhmien, ***mukaan lukien paikallis- ja alueviranomaiset ja kansalaisjärjestöt,*** kuulemiseen, tiedotus- ja viestintätoimiin, mukaan lukien

osallistavat yhteystoimet, sekä unionin poliittisia painopisteitä koskevaan toimielinten viestintään, siltä osin kuin ne liittyvät **yksinomaan** tämän asetuksen tavoitteisiin, tiedonkäsittelyyn ja -vaihtoon tarkoitettuihin tietoverkkoihin liittyviin menoihin, toimielinten tietoteknisiin välineisiin sekä kaikkiin muihin teknisen ja hallinnollisen avun menoihin, joita komissiolle aiheutuu tukivälineen hallinnoinnista ja kustannuksista päätoimipaikassa ja unionin edustustoissa. Menoihin voidaan lukea myös kustannukset, joita aiheutuu muista tukitoimista, kuten laadunvalvonnasta ja hankkeiden **riippumattomasta** seurannasta kentällä, sekä vertaisneuvonnasta ja uudistusten ja investointien arviointiin ja toteuttamiseen liittyvistä asiantuntijapalveluista.

7 artikla

Tukivälineen lisärahoitus

1. ***Yhdelle tai useammalle 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulle pilarille*** on mahdollista saada lisärahoitusosuuksia jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta, kansainvälisiltä järjestöiltä, kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta ja muista lähteistä **6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun ohjeellisen jakautumisen rajoittamatta**. Tällaiset rahoitusosuudet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa sekä d ja e alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

Lisämäärät, jotka saadaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta määrättäviin rajoitettaviin toimenpiteisiin liittyvien unionin säädösten ***tai muiden Venäjän vastuuta Ukrainalle aiheutetuista vahingoista koskevien unionin säädösten*** nojalla, lisätään 6 artiklassa tarkoitettuihin varoihin. ***Erityisesti ja sovellettavia kansainvälisen tapaoikeuden sääntöjä noudattaen Venäjän federaatiolta tai suoraan Venäjän hyökkäyssotaan yhteydessä olevilta muilta valtioilta, yhteisöiltä tai yksityisiltä henkilöiltä menetetyksi tuomittu omaisuus ja sen tuotto tai unionin rajoittavien toimenpiteiden nojalla jäädytettyjen Venäjän federaation kyseisten varojen hoidosta saatu tuotto voidaan myös lisätä talousarvioon asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 tarkoitettuina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina minkä tahansa tulevaisuudessa hyväksyttävän asiaa koskevan unionin säädöksen nojalla, ja ne käytetään avustuksina.***

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet pannaan täytäntöön samojen sääntöjen ja ehtojen mukaisesti kuin 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu määrä.
3. Rahoitusosuudet Ukraina-takaukseen ja IV luvun mukaisiin rahoitusvälineisiin suoritetaan 28 artiklan mukaisesti.

8 artikla

Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Tukiväline pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti joko suoraan hallinnoiden tai siten, että sitä hallinnoidaan välillisesti asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa.
2. Unionin rahoitusta voidaan myöntää missä tahansa asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 säädetyssä muodossa, erityisesti avustuksina, palkintoina, hankintoina, budjettitukena, rahoitusvälineillä, talousarviotakuina, rahoitusta yhdistävillä toimilla ja rahoitusapuna.
3. Tukivälineen mukaiset rahoitusvälineet ja talousarviotakuut sekä rahoitusta yhdistävät toimet, joissa yhdistetään rahoitusvälineistä myönnettävää tukea tai talousarviotakuuta, pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 X osastossa ja erityisesti sen 208 artiklassa ja 209 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Vaaditusta operatiivisesta ja rahoituskapasiteetista riippuen talousarviotakuun vastapuoli tai rahoitusvälineitä täytäntöönpaneva valtuutettu yhteisö voi olla Euroopan investointipankki tai Euroopan investointirahasto, monenvälinen eurooppalainen rahoituslaitos, kuten Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys pankki, tai kahdenvälinen eurooppalainen rahoituslaitos, kuten kehitys pankki. Tukivälineen mukaisten rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden ja rahoitusta yhdistävien toimien täytäntöönpanoa täydennetään mahdollisuuksien mukaan muulla rahoitustuella, jota saadaan joko jäsenvaltioilta tai kolmansilta osapuolilta.

9 artikla Puitesopimus

1. Komissio tekee Ukrainan kanssa tukivälineen täytäntöönpanoa koskevan puitesopimuksen, jossa vahvistetaan erityisjärjestelyt tukivälineen varojen hallinnointia, valvontaa, seurantaa, arviointia, raportointia ja tarkastusta varten sekä sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemistä, ***havaitsemista***, tutkimista ja korjaamista varten. Puitesopimusta täydennetään 10 artiklan mukaisilla rahoitussopimuksilla ja 21 artiklan mukaisilla lainasopimuksilla, joissa vahvistetaan erityismääräykset tukivälineen mukaisen rahoituksen hallinnointia ja toteutusta varten. ***Tämä puitesopimus ja siihen liittyvät asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti ja viipymättä ja julkistetaan.***
2. Jäljempänä 24 artiklassa tarkoitettua väliaikaisrahoitusta lukuun ottamatta rahoitusta myönnetään Ukrainalle vasta sen jälkeen, kun puitesopimus ja sovellettavat rahoitus- ja lainasopimukset ovat tulleet voimaan.
3. Ukrainan kanssa tehtävissä puitesopimuksessa sekä rahoitus- ja lainasopimuksissa kokonaisuutena sekä unionin rahoitusta saavien henkilöiden tai yhteisöjen kanssa allekirjoitettavissa sopimuksissa on varmistettava, että asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklassa säädetyt velvoitteet voidaan täyttää.
4. Puitesopimuksessa vahvistetaan yksityiskohtaiset määräykset erityisesti seuraavista:
 - a) Ukrainan sitoumus ***edetä päättäväisesti kohti vakaata oikeuskehystä petosten***

torjumiseksi ja luoda tehokkaammat ja tuloksellisemmat valvontajärjestelmät, mukaan lukien asianmukaiset mekanismit ja toimenpiteet, joiden avulla voidaan tehokkaasti ehkäistä, havaita ja korjata sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, lahjontaa ja eturistiriitoja sekä tehostaa rahanpesun, järjestäytyneen rikollisuuden, oligarkkisten rakenteiden, resurssien kohdentamisen tai käytön perusteettoman alueellisen tai alakohtaisen keskittämisen, julkisten varojen väärinkäytön, terrorismin rahoituksen, veronkierron, veropetosten, aggressiivisen verosuunnittelun tai verovilpin sekä muun tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavan laittoman toiminnan torjuntaa;

- b) tukivälineestä myönnettävän unionin rahoituksen valvontaan, seurantaan, arviointiin, raportointiin ja tarkastukseen liittyvät toimet sekä tutkintatoimet, petostentorjuntatoimenpiteet ja yhteistyö;
- b a) seurantakomiteoiden perustaminen kumppanuutta koskevien eurooppalaisten käytäntösääntöjen mallin mukaan ehdotuspyyntöjen ja edistymiskertomusten valmistelua ja hankkeiden, toimenpiteiden ja toimintojen seuranta ja arviointia koskevien parhaiden käytäntöjen mukaisesti;**
- c) valvontavaatimukset, jotka koskevat Ukrainalle suunnatun rahoituksen vapauttamista maksettavaksi;
- d) veroja, tulleja ja muita maksuja koskevat säännöt asetuksen (EU) 2021/947 27 artiklan 9 ja 10 kohdan mukaisesti;
- e) 34 artiklassa tarkoitettujen tilintarkastuslautakunnan tehtävien tunnustaminen ja yksityiskohtaiset säännöt Ukrainan yhteistyöstä sen kanssa;
- f) tukivälineen mukaisia unionin varoja hoitavien henkilöiden tai yhteisöjen velvollisuus ilmoittaa viipymättä tilintarkastuslautakunnalle, komissiolle, OLAFille **ja tarvittaessa EPPOLle** epäillyistä tai tosiasiallisista sääntöjenvastaisuus-, petos-, lahjonta- ja eturistiriitatapauksista **sekä muusta tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavasta laittomasta toiminnasta** ja niiden johdosta toteuttavista toimista;
- g) komission oikeus seurata koko hankesyklin ajan toimia, joita Ukrainan viranomaiset toteuttavat tukivälineen puitteissa, myös hankkeiden valinta- ja hyväksymismenettelyjä ja julkisia hankintoja koskevia menettelyjä, osallistua soveltuvin osin näihin toimiin tarkkailijana ja antaa suosituksia tällaisten toimien parantamiseksi sekä Ukrainan viranomaisten sitoumus, jonka mukaan ne **täytäntöönpanevat komission suositukset** ja raportoivat täytäntöönpanosta;
- h) 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen velvoitteet, mukaan lukien tarkat säännöt, jotka koskevat Ukrainan suorittamaa tietojen keruuta ja komission ja OLAFin pääsyä tietoihin, sekä määrääjat tietojen keruulle;
- i) Ukrainan velvollisuus toimittaa 26 artiklassa tarkoitettujen tietojen sähköisesti komissiolle **koneellisesti luettavassa muodossa yhteisessä verkkoportaalissa;**

- j) menettely sen varmistamiseksi, että lainatuen maksupyynnöt vastaavat käytettävissä olevaa lainamäärää 6 artiklan 2 kohdan huomioon ottaen.

10 artikla
Rahoitussopimukset

1. Rahoitussopimukset tehdään III ja V lukuun tapauksessa, **ja niissä on esitettävä mitattavissa olevia laadullisia tai määrällisiä tavoitteita, jotka liittyvät tämän asetuksen mukaisten varojen maksamiseen.** Niissä on vahvistettava Ukrainan vastuut ja velvoitteet unionin varojen täytäntöönpanossa, mukaan lukien asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklassa säädetyt velvoitteet. Niissä on lisäksi vahvistettava ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen maksuehdot, **mukaan lukien 9 artiklassa mainitun puitesopimuksen täytäntöönpanoon liittyvät maksuehdot,** myös 9 artiklan 4 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen sisäisten valvontajärjestelmien osalta. Rahoitussopimuksissa on vahvistettava myös unionin oikeudet ja velvollisuudet. **Ne toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaisesti.**
2. Rahoitussopimuksissa on oltava säännöt, jotka koskevat raportointia komissiolle siitä, miten toimet toteutetaan ja täyttyvätkö 15 artiklan 2 kohdassa mainitut ehdot.

11 artikla

Henkilöiden ja yhteisöjen osallistumiskelpoisuutta, tarvikkeiden ja materiaalien alkuperää ja sovellettavia rajoituksia koskevat tukivälineen säännöt

1. Tukivälineestä rahoitettaviin toimiin liittyviin hankintamenettelyihin ja avustusten ja palkintojen myöntämismenettelyihin voivat osallistua kansainväliset ja alueelliset järjestöt ja kaikki luonnolliset henkilöt, jotka ovat seuraavien maiden kansalaisia, sekä oikeushenkilöt, jotka ovat tosiasiallisesti sijoittautuneet seuraaviin maihin:
 - a) jäsenvaltiot, Ukraina, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolet sekä asetuksen (EU) 2021/947 liitteen I ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1529 liitteen I soveltamisalaan kuuluvat maat;
 - b) maat, joille komissio on vahvistanut vastavuoroisen mahdollisuuden saada ulkoista apua Ukrainassa.
2. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu vastavuoroinen saantimahdollisuus voidaan myöntää vähintään vuoden pituiseksi määräajaksi edellyttäen, että asianomainen maa soveltaa sisällöltään vastaavia tukikelpoisuusehtoja yhteisöihin, jotka ovat peräisin unionista tai maista, jotka ovat tukivälineen nojalla tukikelpoisia.

Komissio päättää vastavuoroisesta mahdollisuudesta Ukrainaa kuultuaan.

3. Kaikkien tukivälineen puitteissa rahoitettujen ja hankittujen tarvikkeiden ja materiaalien on oltava peräisin jostakin 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua maasta, paitsi jos tarvikkeita ja materiaaleja ei voida hankkia kohtuullisin ehdoin mistään niistä. Lisäksi sovelletaan 7 kohdassa säädetyjä rajoituksia.

4. Tämän artiklan mukaisia tukikelpoisuusehtoja ei sovelleta luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat tukikelpoisen toimeksisaajan tai alihankkijan palveluksessa tai muussa oikeudellisessa suhteessa siihen, eikä niillä saa luoda kansalaisuuteen liittyviä rajoituksia, paitsi jos kansalaisuusrajoitukset perustuvat 7 kohdassa vahvistettuihin sääntöihin.
5. Toimiin, joita jokin yhteisö yhteisrahoittaa tai joita hallinnoidaan suoraan tai hallinnoidaan välillisesti asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa, tai toimiin, jotka ukrainalaiset yhteisöt toteuttavat tämän asetuksen III luvun mukaisesti, sovelletaan tämän artiklan nojalla vahvistettujen sääntöjen lisäksi kyseisten yhteisöjen tai Ukrainan asettamia tukikelpoisuusehtoja, mukaan lukien soveltuvin osin tämän artiklan 7 kohdassa säädetyt rajoitukset, ja kyseiset tukikelpoisuusehdot otetaan asianmukaisesti huomioon kyseisten yhteisöjen kanssa allekirjoitettavissa rahoitussopimuksissa ja sopimusasiakirjoissa.
6. Jos lisärahoitusta saadaan 7 artiklan mukaisesti ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina, sitä tarjoavan henkilön kanssa tehtyyn sopimukseen sisältyviä tukikelpoisuusehtoja sovelletaan yhdessä tämän artiklan 7 kohdassa säädetyjä rajoituksia koskevien sääntöjen kanssa.
7. Edellä olevaan 1 kohtaan sisältyviä tukikelpoisuusehtoja, 3 kohtaan sisältyviä tarvikkeiden ja materiaalien alkuperää koskevia sääntöjä ja 4 kohtaan sisältyviä luonnollisten henkilöiden kansalaisuutta koskevia sääntöjä voidaan rajoittaa hankintamenettelyihin osallistuvien oikeushenkilöiden kansallisuuden, maantieteellisen sijainnin tai luonteen sekä tarvikkeiden ja materiaalien maantieteellisen alkuperän osalta seuraavissa tapauksissa:
 - a) jos tällaiset rajoitukset ovat tarpeen toiminnan tai tietyn myöntämisen/hankintamenettelyn erityisluonteen ja/tai sen tavoitteiden vuoksi ja/tai jos rajoitukset ovat tarpeen toimen tuloksellisen toteuttamisen kannalta;
 - b) toimi tai tietty myöntämisen/hankintamenettely vaikuttaa turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen, erityisesti unionin, sen jäsenvaltioiden tai Ukrainan strategiaan omaisuuseriin ja etuihin, mukaan lukien digitaalisen infrastruktuurin, viestintä- ja tietojärjestelmien ja niihin liittyvien toimitusketjujen eheyden suojaaminen, **erityisesti, kun on olemassa riski unionin systeemisiksi kilpailijoiksi luokiteltujen valtioiden hallitusten vaikuttamisesta.**
8. Muiden kuin osallistumiskelpoisten maiden tarjoajat, hakijat ja ehdokkaat voidaan hyväksyä tukikelpoisiksi kiireellisissä tapauksissa tai tapauksissa, joissa palveluja ei ole saatavilla asianomaisten maiden tai alueiden markkinoilla, tai muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joissa toimen toteuttaminen olisi tukikelpoisuusehtojen soveltamisen takia mahdotonta tai kohtuuttoman vaikeaa.

12 artikla

Siirrot seuraavalle varainhoitovuodelle, vuotuiset erät, maksusitoumusmäärärahat, talousarviotakuun ylijäämät, palautukset ja rahoitusvälineiden tuottamat tulot

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 12 artiklan 4 kohdassa säädetään, tukivälineen käyttämättömät maksusitoumus- ja maksumäärärahat siirretään ilman eri toimenpiteitä seuraavalle varainhoitovuodelle, ja niitä voidaan sitoa ja käyttää seuraavan varainhoitovuoden joulukuun 31 päivään saakka. Varainhoitovuodelta toiselle siirretty määrä käytetään seuraavana varainhoitovuonna ensin.
2. Komissio *toimittaa tiedot* varainhoitovuodelta toiselle siirretyistä maksusitoumusmäärärahoista *ja niiden määristä* Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti.
3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 15 artiklassa säädetään määrärahojen uudelleen käyttöön ottamisesta, maksusitoumusmäärärahat, jotka vastaavat tukivälineen mukaisten toimien kokonaan tai osittain toteutumatta jäämisen vuoksi vapautettujen sitoumusten määrää, otetaan takaisin alkuperäiseen budjettikohtaan.
4. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä alakohdassa säädetään, tämän asetuksen nojalla perustetuista rahoitusvälineistä saatavat tulot ja palautukset ovat tukivälineeseen tai sen seuraajaohjelmaan kuuluvia, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
5. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 213 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädetään, Ukraina-takausta koskevien määrärahojen mahdollinen ylijäämä on tukivälineeseen tai sen seuraajaohjelmaan kuuluva, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu sisäinen käyttötarkoitukseensa sidottu tulo.
6. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa vuotuisiin eriin usealle eri varainhoitovuodelle asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 112 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin toimiin ei sovelleta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 114 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa.

13 artikla Poikkeuksellinen rahoitus

1. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisissa olosuhteissa, erityisesti jos Ukrainan on sodan merkittävän pahenemisen vuoksi mahdotonta täyttää tämän asetuksen mukaisiin tukimuotoihin liittyvät ehdot, tukivälineestä voidaan myöntää Ukrainalle poikkeuksellista rahoitusta sen makrotaloudellisen vakauden ylläpitämiseksi ja 3 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi. Tällainen poikkeuksellinen rahoitus lakkaa heti, kun ehtojen täyttäminen on jälleen mahdollista.
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi, jos komissio katsoo, että Ukrainan on tällaisten asianmukaisesti perusteltujen poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi

mahdotonta täyttää tämän asetuksen mukaisiin tukimuotoihin liittyviä ehtoja, **komissiolle siirretään valta antaa 38 artiklan mukaisesti delegoitu säädös tämän asetuksen täydentämiseksi säännöksillä, joilla vahvistetaan** poikkeuksellisen rahoituksen **myöntäminen** Ukrainalle tukivälineestä.

3. Poikkeukselliseen rahoitukseen sovelletaan joka tapauksessa 5 artiklassa tarkoitettua ennakoedellytystä, ja se rahoitetaan 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista varoista.

III LUKU

I pilari: Ukraina-suunnitelma

14 artikla

Ukraina-suunnitelman kytkeytyminen tukivälineen pilareihin

1. Ukraina-suunnitelma, jäljempänä 'suunnitelma', toimii yleiskehyksenä 3 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Ukraina-suunnitelma muodostaa perustan tukivälineen I pilarin mukaiselle tuelle 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa esitetyn mukaisesti ja tässä luvussa tarkoitettulla tavalla. Sitä käytetään myös ohjenuorana myönnettäessä tukea IV ja V luvussa tarkoitettujen tukivälineen II ja III pilarin nojalla.

15 artikla

Ukraina-suunnitelman rahoitusta koskevat periaatteet

1. Ukraina-suunnitelmassa esitetään talous- ja finanssipoliittiseen kehykseen sisällytetty Ukrainan uudistus- ja investointiohjelma 3 artiklassa mainittujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelma sisältää toimenpiteitä uudistusten ja julkisten investointien toteuttamiseksi kattavalla ja johdonmukaisella paketilla, johon voi kuulua myös julkisia järjestelyjä, joilla pyritään kannustamaan yksityisiä investointeja. **Ukraina-suunnitelmassa määritetään 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa määriteltyyn makrotaloudelliseen vakauteen tarkoitettuun tukeen osoitettavan rahoitustuen määrä sekä 3 artiklan muissa kohdissa määriteltyihin uudistuksiin ja investointeihin tarkoitettuun tukeen osoitettavan rahoitustuen määrä.**
2. Tukivälineestä myönnetään tämän luvun mukaista rahoitusta edellyttäen, että suunnitelmaan kytketyt ehdot, jotka esitetään **rahoitussopimuksissa sovittavina, mitattavissa olevina** laadullisina tai määrällisinä tavoitteina, täytyvät tyydyttävällä tavalla. Tällaisten ehtojen on heijastettava tukivälineen tavoitteita, sellaisina kuin ne määritellään 3 artiklassa, **ja yleisiä periaatteita, sellaisina kuin ne vahvistetaan 4 artiklassa**, ja niihin on kuuluttava olennaisiin vaatimuksiin, kuten taloudellisen ja rahoituksellisen vakauden ylläpitämiseen, talousarvion valvontaan ja julkiseen varainhoitoon, liittyviä ehtoja ja suunnitelmassa esitettyjen uudistusten ja investointien toteutukseen liittyviä ehtoja.
3. **Tässä artiklassa mainittuja ehtoja on sovellettava** 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa

ja 2 kohdassa *tarkoitettuihin määriin* ja kyseisen artiklan 4 *kohdan mukaisiin asiaankuuluviin rahoitusosuuksiin*.

4. Toimenpiteet, jotka on aloitettu 1 päivänä tammikuuta 2023 tai sen jälkeen, ovat tukikelpoisia edellyttäen, että ne täyttävät tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset.
5. *Ukraina-suunnitelmalla on edistettävä kaikkia* osana Ukrainan liittymisprosessia *määriteltyjä*, komission lausuntoon ja analyttiseen kertomukseen *kirjattuja prioriteetteja tai niiden merkittävää alaryhmää* sekä pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppasopimuksen *sisältävää assosiaatiosopimusta, ja sen on vastattava näitä prioriteetteja*. Sen on myös *edistettävä ja* vastattava Pariisin sopimuksen mukaista Ukrainan kansallisesti määriteltyä panosta ja kansallista energia- ja ilmastosuunnitelmaa, jos sellainen on saatavilla.

I -

16 artikla Ukraina-suunnitelman sisältö

1. Saadakse tukivälineen tukea Ukrainan on toimitettava komissiolle Ukraina-suunnitelma.
2. Ukraina-suunnitelmassa on esitettävä erityisesti seuraavat asianmukaisesti perustellut seikat:
 - a) toimenpiteet, joilla vastataan *tarvepohjaisella*, johdonmukaisella, kattavalla ja riittävän tasapainoisella tavalla 3 artiklassa vahvistettuihin tavoitteisiin, mukaan lukien rakenneuudistukset ja toimenpiteet, joilla edistetään lähentymistä unioniin, sekä 15 artiklan 2 kohdassa *tarkoitettujen ehtojen soveltaminen*, niin että *Ukraina-suunnitelma* kokonaisuudessaan vauhdittaa Ukrainan talouden kasvua, *vähentää taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta ja varmistaa Ukrainan konkreettisen edistymisen kohti unionin sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä normeja*;
 - a a) *selvitys siitä, miten Ukraina-suunnitelmalla edistetään puuttumista tehokkaasti kaikkiin Ukrainan Euroopan unionin jäsenyyttä koskevasta hakemuksesta annetussa komission lausunnossa määriteltyihin haasteisiin tai niiden merkittävään alaryhmään taikka muissa asiaankuuluvissa komission Ukrainan Euroopan unionin jäsenyyttä koskevan hakemuksen yhteydessä virallisesti hyväksymissä asiakirjoissa määriteltyihin haasteisiin*;
 - b) selvitys siitä, miten suunnitelma *ja sen toimenpiteet vastaavat 4 artiklassa tarkoitettuja yleisiä periaatteita sekä* 15 artiklassa tarkoitettuja *vaatimuksia*, suunnitelmia ja ohjelmia;
 - c) **I** alustava aikataulu ja *mitattavissa olevat* suunnitellut laadulliset ja määrälliset tavoitteet, jotka on saavutettava 31 päivään joulukuuta 2027 mennessä;
 - c a) *mitattavissa ja saavutettavissa olevat välitavoitteet ja tavoitteet, alustava ennakkokustannuslaskelma sekä selvitys siitä, miten nämä toimenpiteet*

vastaavat 15 artiklan ja erityisesti sen 3 kohdan vaatimuksia;

- d) järjestelyt, jotka koskevat Ukrainan toteuttamaa Ukraina-suunnitelman tehokasta seuranta- ja raportointia ja arviointia, mukaan lukien ehdotetut **mitattavissa olevat** laadulliset ja määrälliset tavoitteet ja niihin liittyvät indikaattorit, **sekä ehdotettua 17 a artiklassa tarkoitettua Verhovna Radan ja seurantakomiteoiden kattavaa ja oikea-aikaista osallistumista;**
- e) selvitys siitä, miten suunnitelmalla vastataan **Venäjän hyökkäyssodasta** johtuviin elpymis-, **ennallistamis-**, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin Ukrainan alueilla ja kunnissa ja siten edistetään niiden **osallistavaa** taloudellista, sosiaalista, alueellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä ja tuetaan hallinnon hajauttamista koskevaa uudistusta koko Ukrainassa sekä lähentymistä unionin normeihin; **selvityksessä on otettava huomioon eri hallintotasoille annetut valtuudet, tehtävät ja vastuut;** selvitys hankkeiden valinnassa ja täytäntöönpanossa käytettävistä menetelmistä ja prosesseista sekä mekanismeista, joilla valtiotasoa alemman tason viranomaiset, erityisesti kunnat, **samoin kuin kansalaisjärjestöt** saadaan osallistumaan päätöksentekoon tuen käytöstä jälleenrakentamiseen paikallistasolla **ja demokraattiseen valvontaprosessiin, kun on kyse erityisesti asiaankuuluvien valtiotasoa alemman tason viranomaisten oikea-aikaisesta ja yhdenvertaisesta tietojen ja varojen saatavuudesta;** menetelmät näihin liittyvien menojen seurantaan; ja selvitys siitä, miten suunnitelmalla varmistetaan, että riittävän suuri osuus tuesta osoitetaan tällaisten viranomaisten valitsemiin ja toteuttamiin jälleenrakennushankkeisiin; **tämän selvityksen on katettava myös twinning-toiminta ja kaupunkien väliset kumppanuudet sekä vertaisyhteistyö ja ohjelmat, jotka sisältyvät unionin ja Ukrainan kaupunkien ja alueiden välisiin kumppanuuksiin;**
- f) Ukraina-suunnitelman valmistelua ja mahdollisesti valmiin suunnitelman täytäntöönpanoa varten tiivistelmä asiaankuuluvien sidosryhmien, mukaan lukien **Verhovna Rada, paikallis- ja aluetason edustuselimet ja** paikallis- ja alueviranomaiset, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisjärjestöt, kansallisen oikeuskehyksen mukaisesti toteutetusta kuulemisprosessista ja siitä, miten **näiden** sidosryhmien palaute on otettu huomioon Ukraina-suunnitelmassa;
- g) selvitys siitä, missä määrin **Ukraina-suunnitelman** toimenpiteiden odotetaan edistävän
- **ilmasto-, biodiversiteetti- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista, erityisesti lähentymisellä unionin ilmasto- ja ympäristönormeihin sekä asiaan liittyvillä lainsäädäntöaloitteilla ja uudistuksilla, sekä siitä, miten varmistetaan yhteensopivuus ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen kanssa, siltä osin kuin se on mahdollista;**
 - **oikeusvaltion edistämistä;**
 - **sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten vammaisten**

henkilöiden ja ikääntyneiden, osallistaminen sekä lapsen edun varmistaminen;

- *sukupuolten tasa-arvoa sekä naisten ja tyttöjen voimaannuttamista, mukaan lukien naisten ja tyttöjen oikeuksien suojelu ja edistäminen sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevien EU:n toimintasuunnitelmien sekä asiaankuuluvien neuvoston päätelmien ja kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti;*

h) *yksityiskohtainen selvitys Ukrainan järjestelmästä ja suunnitelluista toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tehokkaasti ehkäistä, havaita ja korjata tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavia sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, lahjontaa, laajamittaista korruptiota ja eturistiriitoja samoin kuin tehokkaasti toteuttaa näihin varoihin kohdistuviin rikoksiin liittyviä tutkinta- ja syytteesenpanotoimia, sekä järjestelyistä, joilla pyritään välttämään päällekkäisen rahoituksen myöntäminen tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista tai muilta avunantajilta sekä varmistamaan nopea oikeudellinen yhteistyö unionin ja sen jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa;*

h a) *selvitys siitä, miten Ukraina varmistaa unionin taloudellisten etujen riittävän suojan tason soveltamalla vastaavia vaatimuksia kuin mistä säädetään asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 ja muussa asiaan liittyvässä unionin lainsäädännössä;*

i) mahdolliset muut asiaan liittyvät tiedot.

3. Ukraina-suunnitelma on tulosperusteinen ja sisältää *mitattavissa olevia* indikaattoreita, *kuten tapauksen mukaan keskeisiä tulosindikaattoreita*, joilla arvioidaan edistymistä 3 artiklassa tarkoitettujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisessa.

17 artikla

Ukraina-suunnitelman valmistelu ja toimittaminen

1. Ukraina-suunnitelman laatii *Ukrainan hallitus ja hyväksyy Verhovna Rada, jolle on annettava asiaankuuluva aika lakiesityksen arvioimiseksi*. Ukrainan on pyrittävä toimittamaan suunnitelma komissiolle *kolmen* kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta. Ukraina voi toimittaa suunnitelmasta luonnoksen komissiolle. *Komissio antaa kyseisen suunnitelmaluonnoksen Euroopan parlamentin ja neuvoston käyttöön.*
2. Valmistellessaan suunnitelmaa 16 artiklan mukaisesti Ukrainan on otettava erityisesti huomioon *Verhovna Radan asiaa koskevat päätöslauselmat ja* Ukrainan alue- ja paikallistason alueiden ja kaupunkien tilanne ja niiden erityistarpeet, jotka liittyvät elpymiseen ja jälleenrakentamiseen, uudistuksiin, nykyaikaistamiseen ja hallinnon hajauttamiseen.
3. Ukraina-suunnitelman valmistelussa ja täytäntöönpanossa on kuultava alue-, paikallis- ja kaupunkiviranomaisia ja muita viranomaisia, *myös asiaankuuluvien*

alojen ministeriöitä, kansalaisyhteiskuntaa ja asiantuntijayhteisöä, monitasoisen hallinnon periaatteen mukaisesti ja alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa noudattaen. EU:n kumppanuusperiaatteen ja eurooppalaisten käytännesääntöjen mukaisesti Ukraina ja komissio varmistavat, että kansalaisjärjestöjä kuullaan ja ne otetaan asianmukaisesti mukaan prosessiin ja että ne saavat riittävän ajoissa käyttöönsä asiaankuuluvat tiedot, jotta ne voivat osallistua mielekkäällä tavalla Ukraina-suunnitelman suunnitteluun ja täytäntöönpanoon.

17 a artikla

Verhovna Radan osallistuminen ja seurantakomiteoiden velvoite Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanossa ja arvioinnissa

- 1. Ukraina-suunnitelman toimitamisen jälkeen Ukrainan hallituksen on säännöllisesti toimitettava Verhovna Radalle ja yleisölle yhteenvedot kaikista Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoa koskevista merkityksellisistä tiedoista, erityisesti 20 artiklassa tarkoitettujen Ukraina-suunnitelman muutosten yhteydessä, kattavasti ja oikea-aikaisesti. Ukrainan hallituksen on raportoitava asiasta henkilökohtaisesti neljännesvuosittain Verhovna Radan täysistunnoissa.*
- 2. Ukrainan hallitus perustaa seurantakomiteoita, joissa on mukana monenlaisia sidosryhmiä, myös valtiosta riippumattomia järjestöjä, ja joita tuetaan erityisellä yhteistyötä kyseisten valtiosta riippumattomien järjestöjen kanssa koskevalla puitesopimuksella, EU:n kumppanuusperiaatteen ja eurooppalaisten käytännesääntöjen mukaisesti. Seurantakomiteat on pidettävä säännöllisesti ajan tasalla Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon tilanteesta ja sen toimenpiteiden arvioinnista. Niille on annettava kattavia, oikea-aikaisia ja merkityksellisiä tietoja tätä tarkoitusta varten ja sopivasti aikaa tällaisten tietojen käsittelemiseksi. Seurantakomiteiden lausunnot on toimitettava komissiolle, joka asettaa ne viipymättä Euroopan parlamentin ja Eurooppa-neuvoston saataville.*
- 3. Ukrainan hallitus tai tapauksen mukaan komissio pyytää seurantakomiteoiden perustellusta pyynnöstä tarkastuksia tai ulkopuolisia arviointeja yhdestä tai useammasta Ukraina-suunnitelman toimenpiteestä, jotka rahoitetaan 6 artiklan 1 kohdan d alakohdan nojalla käytettävissä olevista varoista.*

18 artikla

Ukraina-suunnitelman arviointi komissiossa

- 1. Komissio arvioi ilman aiheetonta viivytystä Ukraina-suunnitelman tai tarvittaessa sen 20 artiklassa tarkoitettujen muutosten aiheellisuuden, kattavuuden ja asianmukaisuuden ja voi tarvittaessa antaa delegoidun säädöksen 19 artiklan mukaisesti. Arviointia tehdessään komissio tekee tiivistä yhteistyötä Ukrainan kanssa ja voi esittää huomautuksia tai pyytää lisätietoja.*

2. Arvioidessaan Ukraina-suunnitelmaa ja määrittäessään Ukrainalle osoitettavan tuen määrän komissio ottaa huomioon asiaankuuluvat ja saatavilla olevat Ukraina koskevat analyytiset tiedot, Ukrainan toimittamat 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut perustelut ja seikat sekä muut merkitykselliset tiedot, erityisesti 15 artiklan 5 kohdassa luetellut tiedot.
3. Komissio soveltaa arvioinnissaan seuraavia kriteerejä:
- a) vastataanko suunnitelmalla **tarvepohjaisella**, johdonmukaisella, kattavalla ja riittävän tasapainoisella tavalla 3 artiklassa vahvistettuihin tavoitteisiin, mukaan lukien rakenneuudistukset ja toimenpiteet, joilla edistetään **oikeusvaltiota ja** lähentymistä unioniin, **sekä 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen ehtojen soveltaminen**, niin että suunnitelma kokonaisuudessaan **johtaa** Ukrainan talouden **kestävään kasvuun, vähentää taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta ja varmistaa Ukrainan konkreettisen edistymisen kohti unionin sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä normeja**;
- a a) **edistetäänkö Ukraina-suunnitelmalla puuttumista tehokkaasti kaikkiin Ukrainan Euroopan unionin jäsenyyttä koskevasta hakemuksesta annetussa komission lausunnossa määriteltyihin haasteisiin tai niiden merkittävään alaryhmään taikka muissa asiaankuuluvissa komission Ukrainan Euroopan unionin jäsenyyttä koskevan hakemuksen yhteydessä virallisesti hyväksymissä asiakirjoissa määriteltyihin haasteisiin**;
- a b) **vastaavatko Ukraina-suunnitelma ja sen toimenpiteet 4 artiklassa tarkoitettuja yleisiä periaatteita sekä 15 artiklassa tarkoitettuja vaatimuksia**;
- b) vastataanko suunnitelmalla **Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan** johtuviin elpymis-, **ennallistamis-**, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin Ukrainan alueilla ja kunnissa ja edistetäänkö sillä siten niiden taloudellista, sosiaalista, alueellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä ja tuetaanko sillä hallinnon hajauttamista koskevaa uudistusta koko Ukrainassa sekä lähentymistä unionin normeihin; ovatko hankkeiden valinnassa ja täytäntöönpanossa käytettävät menetelmät ja prosessit sekä mekanismit, joilla valtiotasoa alemman tason viranomaiset, erityisesti kunnat, **ja kansalaisjärjestöt** saadaan osallistumaan päätöksentekoon tuen käytöstä jälleenrakentamiseen paikallistasolla **ja demokraattiseen valvontaprosessiin, kun on kyse erityisesti asiaankuuluvien valtiotasoa alemman tason viranomaisten oikea-aikaisesta ja yhdenvertaisesta tietojen ja varojen saatavuudesta**, asianmukaisia; ovatko tällaisten valtiotasoa alemman tason viranomaisten valitsemiin ja toteuttamiin jälleenrakennushankkeisiin liittyvien menojen seurantamenetelmät asianmukaisia ja myönnetäänkö riittävän suuri osuus tuesta tällaisiin hankkeisiin;
- b a) **odotetaanko Ukraina-suunnitelman toimenpiteiden edistävän ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista, ympäristönsuojelua, vihreää siirtymää, biologinen monimuotoisuus mukaan luettuna, tai niistä johtuviin haasteisiin vastaamista ja onko näillä toimenpiteillä tavoitteena vastata määrää, joka on vähintään 20 prosenttia suunnitelman kokonaismäärärahoista tämän asetuksen liitteessä esitetyn**

ilmastoseurantaan sovelletun menetelmän perusteella;

- b b) ovatko Ukraina-suunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet yhteensopivia ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen kanssa, siltä osin kuin se on mahdollista, ja ”ketään ei jätetä” -periaatteen kanssa ja onko niin, ettei mikään suunnitelmaan sisältyvä toimenpide ole yhteensopimaton Ukrainan kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman kanssa, jos sellainen on saatavilla, ja Pariisin sopimuksen mukaisen Ukrainan kansallisesti määrittelyyn panoksen kanssa tai edistä investointeja fossiilisiin polttoaineisiin;*
- b c) odotetaanko Ukraina-suunnitelman edistävän sukupuolten tasa-arvoa sekä naisten ja tyttöjen voimaannuttamista ja pyritäänkö sillä suojelemaan ja edistämään naisten ja tyttöjen oikeuksia sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevien EU:n toimintasuunnitelmien sekä asiaankuuluvien neuvoston päätelmien ja kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti;*
- c) odotetaanko Ukrainan ehdottamien järjestelyjen varmistavan Ukraina-suunnitelman *ja sen mahdollisten päivitysten* tehokkaan seurannan, raportoinnin ja täytäntöönpanon, *erityisesti 17 a artiklassa tarkoitettun Verhovna Radan ja seurantakomiteoiden kattavan ja oikea-aikaisen osallistumisen*, mukaan lukien suunniteltu aikataulu, *mitattavissa olevat* laadulliset ja määrälliset tavoitteet ja niihin liittyvät indikaattorit, *ja varmistavan, että unionin taloudelliset edut suojataan;*
- d) odotetaanko Ukrainan ehdottamien järjestelyjen avulla voitavan tehokkaasti ehkäistä, havaita ja korjata tukivälineestä *myönnettyihin varoihin vaikuttavia* sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, lahjontaa, *oligarkkisia rakenteita* ja eturistiriitoja *samoin kuin tehokkaasti toteuttaa näihin varoihin kohdistuviin rikoksiin liittyviä tutkinta- ja syytteesenpanotoimia* ja odotetaanko niiden avulla *voitavan varmistaa, että vältetään* päällekkäisen rahoituksen myöntäminen tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista sekä muilta avunantajilta;
- d a) onko Ukraina-suunnitelmassa tosiasiallisesti otettu huomioon palaute asiaankuuluvien sidosryhmien, mukaan lukien Verhovna Rada, paikallis- ja aluetason edustuselimet ja paikallis- ja alueviranomaiset, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisjärjestöt, kansallisen oikeuskehysten mukaisesti toteutetusta kuulemisprosessista.*

4. Komissio voi käyttää asiantuntijoita apuna Ukrainan toimittaman Ukraina-suunnitelman arvioinnissa.

19 artikla

Delegoitu säädös täydentävistä säännöksistä

1. Jos arvio Ukrainan toimittamasta Ukraina-suunnitelmasta tai tapauksen mukaan sen 20 artiklan 1 tai 2 kohdan mukaisesti toimittamasta suunnitelman muutoksesta on myönteinen, *siirretään komissiolle valta antaa 38 artiklan mukaisesti delegoitu säädös tämän asetuksen täydentämiseksi säännöksillä, joissa vahvistetaan tämän*

artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettut seikat.

2. *Delegoidussa säädöksessä* vahvistetaan tukivälineestä rahoitettavan osuuden osalta uudistukset ja investoinnit, jotka Ukrainan on määrä toteuttaa, 15 artiklan 2 kohdassa kuvatut suunnitelmaan kytkeytyvät ehdot, mukaan lukien alustava aikataulu, ***välitavoitteet ja tavoitteet, jotka vaaditaan*** 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 2 kohdassa ***tarkoitettujen määrien maksamista varten***, ja kyseisen artiklan 4 kohdan mukaiset asiaankuuluvat rahoitusosuudet.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettussa *delegoidussa säädöksessä* vahvistetaan myös
 - a) ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainatuen ohjeelliset määrät, jotka maksetaan erissä 15 artiklan mukaisesti jäseneltyinä, kun Ukraina on saavuttanut tyydyttävällä tavalla Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät asiaankuuluvat laadulliset ja määrälliset tavoitteet;
 - b) 23 artiklan mukaisesti ennakkomaksuna maksettava ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainatuen määrä ***ja sen tarkoitus***;
 - c) määräaika, jonka on oltava viimeistään 31 päivä joulukuuta 2027 ja johon mennessä on pitänyt saavuttaa sekä investointihankkeille että uudistuksille asetetut lopulliset laadulliset ja määrälliset tavoitteet;
 - d) järjestelyt ja aikataulu Ukraina-suunnitelman seurannalle ja täytäntöönpanolle, ***erityisesti 17 a artiklassa tarkoitettu Verhovna Radan ja seurantakomiteoiden osallistuminen sekä*** 33 artiklan noudattamisen edellyttämät toimenpiteet tarvittaessa;
 - e) indikaattorit, joilla arvioidaan edistymistä 3 artiklassa mainittujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisessa;
 - f) järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattoman pääsyn merkityksellisiin taustatietoihin.

3 a. Jos komissio antaa kielteisen arvion Ukraina-suunnitelmasta, se toimittaa asianmukaisesti perustellun arvion kahden kuukauden kuluessa Ukrainan ehdotuksen toimittamisesta. Komissio saapuu Euroopan parlamentin kutsusta asiasta vastaavien valiokuntien eteen antamaan selvityksen Ukraina-suunnitelmaa koskevasta kielteisestä arviosta. Komissio toimittaa asiaankuuluvat ja olennaiset tiedot Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaisesti ja yhtäläisin ehdoin vähintään viisi työpäivää ennen kokousta.

20 artikla

Ukraina-suunnitelman muutokset

1. ***Ukrainan hallitus voi Verhovna Radaa ja 17 a tarkoitettuja seurantakomiteoita kuultuaan ehdottaa muutoksia Ukraina-suunnitelmaan.*** Tällöin Ukraina voi esittää komissiolle perustellun pyynnön tehdä ehdotus 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun ***delegoidun säädöksen*** muuttamiseksi kokonaan tai osittain.

2. Komissio voi, *ilmoitettuaan asiasta Euroopan parlamentille ja neuvostolle*, yhteisymmärryksessä Ukrainan kanssa *muuttaa* 19 artiklan 1 kohdassa *tarkoitettua delegoitua säädöstä* erityisesti, jotta voidaan ottaa huomioon käytettävissä olevien määrien muuttuminen, joka johtuu 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista jäsenvaltioilta tai muista lähteistä peräisin olevista lisärahoitusosuuksista.
3. Jos komissio katsoo, että Ukrainan esittämien syiden perusteella Ukraina-suunnitelman muutos on perusteltu, komissio arvioi muutetun Ukraina-suunnitelman 18 artiklan mukaisesti ja tekee ehdotuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun *delegoidun säädöksen* muuttamiseksi.

20 a artikla

Ukrainan sosiaalinen, taloudellinen ja ympäristöalan tulostaulu

1. *Komissio laatii Ukraina-suunnitelman tulostaulun, jäljempänä 'tulostaulu', jossa esitetään Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon edistyminen kussakin 3 artiklassa tarkoitettussa tavoitteessa, Ukrainan sosiaalinen, taloudellinen ja ympäristötilanne sekä lähentymisessä unionin normeihin tapahtunut edistyminen.*
2. *Siirretään komissiolle valta antaa 38 artiklan mukaisesti delegoitu säädös, jolla täydennetään tätä asetusta määrittelemällä tulostaulun eri osat, jotta voidaan esittää 1 kohdassa tarkoitettu Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon edistyminen, Ukrainan sosiaalinen, taloudellinen ja ympäristötilanne sekä lähentymisessä unionin normeihin tapahtunut edistyminen.*
3. *Tulostaulun on oltava toiminnassa heinäkuuhun 2024 mennessä, ja komissio päivittää sitä kahdesti vuodessa. Tulostaulu on asetettava julkisesti saataville verkossa.*

21 artikla

Lainasopimus sekä lainanotto- ja lainanantotoimet

1. Tukivälineestä lainojen muodossa myönnettävän tuen rahoittamiseksi komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin lukuun pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 a artiklan mukaisesti.
2. Kun 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu *delegoitu säädös* on annettu, komissio tekee Ukrainan kanssa lainasopimuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettusta määrästä. Lainasopimuksessa on vahvistettava tukivälineestä lainan muodossa myönnettävän tuen saatavuusaika ja yksityiskohtaiset lainaehdot, myös 9 artiklan 4 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen sisäisten valvontajärjestelmien osalta. Laina-aika on enintään 35 vuotta. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdassa säädettyjen seikkojen lisäksi lainasopimuksen on sisällettävä ennakkomaksujen määrä ja säännöt ennakkomaksujen selvittämisestä. ***Komissio toimittaa yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle seuraavat tiedot:***

- a) *lainan määrä euroina;*
- b) *keskimääräinen maturiteetti;*
- c) *hinnoittelukaava ja lainan saatavuusaika;*
- d) *nostoerien enimmäismäärä ja selkeä ja täsmällinen takaisinmaksuaikataulu.*

3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, Ukrainalle lainoina tukivälineestä annettua rahoitusapua ei tueta ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä.
 4. Tämän asetuksen nojalla annettavia lainoja varten ei muodosteta varauksia eikä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 1 kohdasta poiketen vahvisteta rahoitusastetta prosenttiosuutena tämän artiklan 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua määräästä.
- 4 a. Lainasopimus toimitetaan yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä Verhovna Radalle.**

22 artikla

Lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdassa säädetään, **ja edellyttäen, että resurseja on saatavilla, tukivälineestä voidaan** kattaa lainanottoon ja -antoon liittyvät varainhankintakustannukset, likviditeetin hallintakustannukset ja hallintokuluihin liittyvät palvelukustannukset, jäljempänä 'lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki', lukuun ottamatta kustannuksia, jotka liittyvät lainan ennen aikaiseen takaisinmaksuun. Lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki katetaan 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisenä aikana V luvun nojalla. **Tukivälineestä voidaan kattaa myös asetuksessa (EU) 2022/2463, päätöksessä (EU) 2022/1628, päätöksessä (EU) 2022/1201 ja päätöksessä (EU) 2022/313 aiemmin myönnettyjen korkotukien kustannukset vuosilta 2024–2027.**
2. Ukraina voi pyytää 1 kohdassa tarkoitettua lainanottokustannuksiin myönnettävää tukea vuosittain. Komissio voi myöntää lainanottokustannuksiin tarkoitettua tukea määrän, joka ei ylitä vuotuisessa talousarviossa käyttöön asetettujen määrärahojen enimmäismäärää.

23 artikla

Ennakkomaksut

1. Ukraina voi pyytää Ukraina-suunnitelmaa toimittaessaan ennakkomaksua, joka on enintään 7 prosenttia III luvun nojalla myönnettävästä ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta ja lainasta.
2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen osalta komissio voi maksaa ennakkomaksun 19 artiklassa tarkoitetun suunnitelman hyväksymisen ja 10 artiklassa tarkoitetun rahoitussopimuksen voimaantulon jälkeen edellyttäen, että rahoitusta on saatavilla ja 5 artiklassa tarkoitettu ennakoedellytys täyttyy.
3. Lainatuen osalta komissio voi maksaa ennakkomaksun 19 artiklassa tarkoitetun suunnitelman hyväksymisen ja 21 artiklassa tarkoitetun lainasopimuksen voimaantulon jälkeen. Maksujen suorittamisen edellytyksenä on, että rahoitusta on

saatavilla 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilta pääomamarkkinoilta ja että 5 artiklassa vahvistettu ennakkoodellytys täyttyy.

4. Ennakkomaksut voidaan suorittaa kerralla tai useampina osierinä, ja komissio päättää niiden suorittamisaikataulusta.

24 artikla

Poikkeuksellinen väliaikaisrahoitus

1. Jos 9 artiklassa tarkoitettua puitesopimusta ei ole allekirjoitettu tai III luvussa tarkoitettua Ukraina-suunnitelmaa hyväksytty 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä, komissio voi päättää myöntää Ukrainalle rajoitettua poikkeuksellista tukea maan makrotaloudellisen vakauden tukemiseen enintään kolmen kuukauden ajan joko tämän asetuksen voimaantulosta tai 1 päivästä tammikuuta 2024 sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, edellyttäen, että Ukraina-suunnitelman valmistelu on edennyt tyydyttävällä tavalla, että komission ja Ukrainan välisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa sovitut ehdot täyttyvät, että 5 artiklassa mainittu ennakkoodellytys täyttyy, että 6 artiklan säännöksiä noudatetaan ja että rahoitusta on saatavilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 23 artiklan soveltamista.
2. Tällaisen tuen määrä voi olla enintään 1 500 000 000 euroa kuukaudessa. Komissio tekee Ukrainan kanssa 10 artiklan mukaisen rahoitussopimuksen tai 21 artiklan mukaisen lainasopimuksen.

25 artikla

Maksuja sekä ei-takaisinmaksettavan tuen ja lainojen pidättämistä ja vähentämistä koskevat säännöt

1. Ei-takaisinmaksettava rahoitustuki ja laina maksetaan Ukrainalle tämän artiklan nojalla *vuotuisen talousarviomenettelyn* mukaisesti ja edellyttäen, että rahoitusta on saatavilla. Maksut suoritetaan erissä. Kukin erä voidaan suorittaa kerralla tai useampina osierinä.
2. Ukraina *voi* esittää neljännesvuosittain ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea ja lainaa koskevan asianmukaisesti perustellun maksupyynnön, ja komissio maksaa asianomaisen ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainan 3 kohdassa kuvatun arvioinnin perusteella. *Tämä pyyntö toimitetaan Euroopan parlamentin asiaankuuluvalla valiokunnalle sekä neuvoston asiaankuuluvalla kokoukselle.*
3. Komissio arvioi ilman aiheetonta viivytystä, onko Ukraina saavuttanut tyydyttävällä tavalla 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa *delegoidussa säädöksessä* vahvistetut laadulliset ja määrälliset tavoitteet. Laadullisten ja määrällisten tavoitteiden tyydyttävä toteutuminen edellyttää, että Ukraina ei ole kumonnut niihin tavoitteisiin liittyviä toimenpiteitä, jotka Ukraina on saavuttanut tyydyttävällä tavalla. Komissio

voi käyttää apuna asiantuntijoita.

4. Jos komissio antaa myönteisen arvion laadullisten ja määrällisten tavoitteiden tyydyttävästä toteutumisesta, se antaa ilman aiheetonta viivytystä päätöksen, jolla hyväksytään ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainan sen osan maksaminen, joka vastaa kyseisiä tavoitteita. **Komission arvio toimitetaan yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.**
5. Jos komissio antaa kielteisen arvion alustavan aikataulun mukaisesta laadullisten ja määrällisten tavoitteiden toteutumisesta, kyseisiä tavoitteita vastaavan ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainan maksu pidätetään. Pidätetty osuus maksetaan vasta, kun Ukraina on myöhemmin esittämässään maksupyynnössä perustellut asianmukaisesti, että se on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet varmistaa asiaankuuluvien laadullisten ja määrällisten tavoitteiden tyydyttävän toteutumisen. **Komissio julkaisee ohjeeksi menetelmän tavoitteiden osittaisen toteutumisen käsittelemistä varten. Komission arvio toimitetaan yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.**
6. Jos komissio toteaa, että Ukraina ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä 12 kuukauden kuluessa 5 kohdassa tarkoitettusta alkuperäisestä kielteisestä arviosta, komissio vähentää ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta ja lainasta määrän, joka vastaa asianomaisia laadullisia ja määrällisiä tavoitteita. Ukraina voi esittää huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa komission päätelmien tiedoksiantamisesta.
7. Komissio voi vähentää Ukrainalle 4 kohdan mukaisesti maksettavaa ei-takaisinmaksettavan tuen määrää, myös asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 102 artiklan mukaisesti kuittaamalla, tai kyseisen kohdan mukaisesti maksettavaa lainan määrää, jos on havaittu unionin taloudellisia etuja vahingoittavia sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, lahjontaa tai eturistiriitoja, joita Ukraina ei ole korjannut, tai niihin liittyviä vakavia huolenaiheita tai tällaisista sopimuksista johtuvan velvoitteen vakava laiminlyönti, myös 34 artiklassa tarkoitettun tilintarkastuslautakunnan raporttien tai OLAFin toimittamien tietojen perusteella. **Tiedot tällaisista päätöksistä on toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle.**
8. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 2 kohdassa säädetään, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu maksumääräaika alkaa päivästä, jona tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettu päätös, jolla hyväksytään maksun suorittaminen Ukrainalle, annetaan tiedoksi.
9. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 5 kohtaa ei sovelleta tämän asetuksen tämän ja 23 artiklan nojalla suoritettaviin maksuihin.

26 artikla

Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoon rahoitusta saaviin henkilöihin ja **lopullisiin edunsaajiin** sovellettavat läpinäkyvyysvaatimukset

1. Ukrainan on julkaistava **ajantasaiset** tiedot henkilöistä, yhteisöistä ja **lopullisista edunsaajista**, jotka saavat yli **100 000** euroa **kumulatiivisesti neljän vuoden aikana**

Ukraina-suunnitelmassa yksilöityjen, tässä luvussa tarkoitettujen uudistusten ja investointien rahoittamiseen. *Sovelletaan asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 vahvistettuja asiaan liittyviä sääntöjä.*

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista henkilöistä, yhteisöistä *ja lopullisista edunsaajista* on julkaistava seuraavat tiedot *koneellisesti luettavassa muodossa verkkosivulla saatujen kokonaisvarojen mukaisessa järjestyksessä* ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuutta ja turvallisuutta koskevat vaatimukset, erityisesti henkilötietojen suojaamista koskevat vaatimukset:
 - a) oikeushenkilön tapauksessa saajan täydellinen virallinen nimi ja arvonlisäverotunniste tai verotunniste, jos sellainen on saatavilla, tai muu kansallinen yksilöllinen tunniste *sekä saajan tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja, sellaisena kuin saaja on sen pakollisesti julkistanut;*
 - b) luonnollisen henkilön tapauksessa saajan etu- ja sukunimi *ja asuinpaikka;*
 - c) saajan saama määrä sekä Ukraina-suunnitelman mukaiset uudistukset ja investoinnit, joiden toteuttamista tällä määrällä edistetään.
3. *Poikkeuksellisesti ja edellyttäen, että Ukrainan hallitus perustelee sen asianmukaisesti,* 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei *voi* julkaista, jos niiden luovuttaminen uhkaa *aiheettomasti* asianomaisten henkilöiden tai yhteisöjen oikeuksia ja vapauksia. *Tällaiset tiedot toimitetaan komissiolle ja tilintarkastuslautakunnalle, joka voi kumota päätöksen olla julkaisematta tällaisia tietoja.*
4. Ukraina toimittaa komissiolle sähköisesti *koneellisesti luettavassa muodossa* vähintään kerran vuodessa 1 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä ja yhteisöjä koskevat tiedot 9 artiklan 4 kohdan i alakohdassa tarkoitettussa puitesopimuksessa määriteltävässä *koneellisesti luettavassa* muodossa.

Komissio laatii tiiviissä yhteistyössä Ukrainan viranomaisten kanssa rekisterin oligarkkien vaikutusvallan alaisista yrityksistä, joiden on yksilöity mahdollisesti haittaavan vapaata ja reilua kilpailua markkinoilla. Tässä rekisterissä yksilöidyt yhteisöt eivät voi saada tukivälineen varoja, jollei oikeudellisia suojatoimia koskevista tarvittavista säännöksistä muuta johdu. Tämä rekisteri laaditaan ... päivään ...kuuta ... [kuusi kuukautta asetuksen voimaantulosta] mennessä, ja sitä päivitetään neljännesvuosittain.

IV LUKU

II pilari: Ukrainan investointikehys

27 artikla

Soveltamisala ja rakenne

1. Ukrainan investointikehyksessä komissio antaa Ukrainalle unionin tukea talousarviotakuun, rahoitusvälineiden tai rahoitusta yhdistävien toimien muodossa.
 2. Operatiivinen johtoryhmä tukee komissiota Ukrainan investointikehyksen täytäntöönpanossa. Komissio tekee ehdotuksen operatiivisen johtoryhmän työjärjestykseksi.
 3. Ukrainan investointikehyksen operatiivinen johtoryhmä koostuu komission, kunkin jäsenvaltion, ***Euroopan parlamentin sekä Ukrainan hallituksen ja Verhovna Radan*** edustajista. Vastapuolille, jotka vastaavat Ukraina-takauksen ja Ukrainan investointikehyksestä tuettavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta, voidaan myöntää tarkkailijan asema. Komissio toimii operatiivisen johtoryhmän puheenjohtajana.
 4. Operatiivinen johtoryhmä neuvoo komissiota tukijärjestelyjen valinnassa, käyttöön otettavien rahoitustuotteiden suunnittelussa ja aloista, jotka eivät ole tukikelpoisia. Se antaa lausuntoja Ukraina-takauksen, rahoitusvälineiden ja rahoitusta yhdistävien toimien muodossa myönnetyn unionin tuen käytöstä.
 5. Komissio varmistaa, että Ukrainan investointikehyksestä myönnetty unionin tuki on Ukraina-suunnitelman mukaista ja edistää sen täytäntöönpanoa sekä täydentää muiden unionin ohjelmien ja välineiden mukaisesti sovittua unionin tukea Ukrainalle, ***ottaen huomioon yritysten yhteiskuntavastuun ja vastuullisen liiketoiminnan edistämisen, myös erityisesti noudattamalla investointeja koskevia kansainvälisesti sovittuja suuntaviivoja, periaatteita ja yleissopimuksia.***
- 5 a. Vähintään 35 prosenttia II pilarissa myönnettyistä takauksista on käytettävä tuen tarjoamiseksi mikroyrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille, sellaisina kuin ne määritellään suosituksen 2003/361/EY liitteen 2 artiklassa, mukaan lukien startup-yritykset, myös sellaisten rahoitusvälineiden kautta, joiden tavoitteena on vähentää paikallisten ukrainalaispankkien lainanantotoimiin liittyvää riskiä.***
- 5 b. Komissio kehittää II pilarin tarkoituksiin operatiivisen johtoryhmän tuella menetelmän ja prosesseja investointituen vuosiraportointia varten , jossa esitetään vähintään seuraavat seikat:***
- a) avustusten ja lainojen kohdentaminen, kumpikin jaoteltuna seuraavien mukaan:***
 - i) lopullisen edunsaajan koko;***
 - ii) lopullisen edunsaajan päätoimipaikan alue;***
 - iii) toimiala;***
 - b) rahoitusvälineen käyttö pk-yritysten tukemiseen;***
 - c) sellaisen investointituen prosenttiosuus, jossa arvonalentumisen todennäköisyys on suuri;***
 - d) laadullinen analyysi II pilarin tärkeimmistä onnistumisista ja haasteista.***

7. Ukrainan investointikehyksen mukainen tuki palvelee erityisesti III luvussa tarkoitettua Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoa ja täydentää samalla tässä asetuksessa vahvistettuja rahoituslähteitä.
8. Komissio raportoi **vuosittain** Ukrainan investointikehyksen mukaisen tuen täytäntöönpanosta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 41 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti. Tätä varten kunkin Ukraina-takauksen vastapuolen ja kunkin rahoitusvälineitä täytäntöönpanevan valtuutetun yhteisön on toimitettava vuosittain tiedot, jotka komissio tarvitsee raportointivelvoitteidensa noudattamiseksi.

28 artikla

Ukraina-takaukseen ja rahoitusvälineisiin osoitettavat lisärahoitusosuudet

1. Jäsenvaltiot, kolmannet maat ja kolmannet osapuolet voivat osallistua Ukraina-takauksen ja Ukrainan investointikehyksen nojalla perustettujen rahoitusvälineiden rahoittamiseen. Ukraina-takaukseen osoitetut rahoitusosuudet toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 218 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
2. Ukraina-takaukseen osoitetut rahoitusosuudet kasvattavat Ukraina-takauksen määrää ilman, että unionille syntyy uusia ehdollisia velkoja.
3. Kaikkien 1 kohdassa tarkoitettujen rahoitusosuuksien osalta tehdään rahoitusosuuksisopimus unionin puolesta toimivan komission ja rahoittajan välillä. Siihen on sisällyttävä erityisesti maksuehtoja koskevia määräyksiä. **Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaisesti ja viipymättä hyväksytyistä rahoitusosuuksista.**

29 artikla

Ukraina-takauksen ja rahoitusvälineiden täytäntöönpano

1. Ukraina-takauksen ja Ukrainan investointikehyksestä tuettavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa hallinnoidaan välillisesti asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti.
2. Ukraina-takauksen osalta osallistumiskelpoisten vastapuolten ja rahoitusvälineiden osalta osallistumiskelpoisten valtuutettujen yhteisöjen on oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 208 artiklan 4 kohdan mukaisia, mukaan lukien kolmansien maiden vastapuolet, jotka osallistuvat Ukraina-takauksen rahoittamiseen tämän asetuksen 28 artiklan mukaisesti. Lisäksi ja poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään, osallistumiskelpoisia ovat jäsenvaltion tai sellaisen kolmannen maan, joka on osallistunut Ukraina-takauksen rahoittamiseen tämän asetuksen 28 artiklan mukaisesti, yksityisoikeudelliset elimet, jotka ovat antaneet riittävän varmuuden rahoituskapasiteetistaan ja operatiivisista valmiuksistaan. **Etusijalle asetetaan ne elimet, jotka antavat ympäristöä, sosiaalineläkökohtia, verotusta ja yrityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskeviin kriteereihin liittyviä tietoja. Tätä varten komissio luo verkkoportaalin, jossa on tietojen antamista koskevia asianmukaisia ja käyttäjäturvallisia ohjeita, myös esimerkkejä tällaisesta tietojen**

antamisesta.

3. Komissio varmistaa, että osallistumiskelpoiset vastapuolet ja tapauksen mukaan osallistumiskelpoiset valtuutetut yhteisöt käyttävät saatavilla olevia resursseja tuloksellisesti, tehokkaasti, ***tarvepohjaisesti*** ja oikeudenmukaisesti, soveltamalla osallistavaa lähestymistapaa ja edistämällä vastapuolten ja yhteisöjen keskinäistä yhteistyötä ottaen asianmukaisesti huomioon niiden valmiudet, lisäarvon, kokemuksen ja riskinottokyvyn.

3 a. Komissio edellyttää, että kaikki osallistumiskelpoiset vastapuolet ja osallistumiskelpoiset valtuutetut yhteisöt toimivat erittäin huolellisesti välttääkseen korruptoituneita käytäntöjä, suosikkijärjestelmiä taikka resurssien kohdentamisen tai käytön perusteetonta alueellista tai alakohtaista keskittämistä, raportoidakseen niistä ja torjuakseen niitä, ja edellyttää tapauksen mukaan erillistä raportointia ja tarkastusta näistä seikoista.

4. Komissio varmistaa kaikkien osallistumiskelpoisten vastapuolten ja kaikkien osallistumiskelpoisten valtuutettujen yhteisöjen oikeudenmukaisen kohtelun sekä sen, että eturistiriidoilta vältytään Ukrainan investointikehyksen koko täytäntöönpanokauden ajan. Täydentävyyden varmistamiseksi komissio voi pyytää Ukraina-takauksen osalta osallistumiskelpoisilta vastapuolilta tai rahoitusvälineiden osalta osallistumiskelpoisilta valtuutetuilta yhteisöiltä kaikkia asiaankuuluvia tietoja niiden muista kuin EU:n tukemista toimista.

30 artikla
Ukraina-takaus

1. Otetaan käyttöön käypinä hintoina 8 914 000 000 euron Ukraina-takaus tukivälineen tavoitteita tukevien toimien takaamista varten. Ukraina-takaus on asetuksella (EU) 2021/947 perustetusta ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä riippumaton ja itsenäinen takaus, joka myönnetään peruuttamattomana, ehdottomana ja vaadittaessa maksettavana takuuna asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 219 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

1 a. Ukraina-takauksella tuetaan rahoitus- ja investointitoimia, jotka täyttävät asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 2 kohdan a–e alakohdassa esitetyt edellytykset.

2. Ukraina-takausta käytetään kattamaan seuraavista toimista aiheutuvia riskejä ***27 artiklan säännösten mukaisesti:***
 - a) lainat, mukaan lukien paikallisen valuutan määräiset lainat;
 - b) takaukset;
 - c) vastatakaukset;
 - d) pääomamarkkinainstrumentit;
 - e) muut rahoitusmuodot ja lisävakuusjärjestelyt, vakuutukset sekä

pääomasijoitukset tai oman pääoman luonteiset sijoitukset.

3. Komissio tekee unionin puolesta Ukraina-takaussopimuksia osallistumiskelpoisten vastapuolten kanssa 31 päivään joulukuuta 2027 saakka. Ukraina-takaus voidaan myöntää vaiheittain.

Komissio antaa tietoja kunkin Ukraina-takaussopimuksen allekirjoittamisesta 27 artiklan 8 kohdassa tarkoitetuissa kertomuksissa. ***Euroopan parlamentille ja neuvostolle ilmoitetaan yhtäaikaisesti kaikkien Ukraina-takausten nojalla tehtyjen takaussopimusten allekirjoittamisesta. Kaikki Ukraina-takaussopimukset toimitetaan yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle ottaen huomioon luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojelu.***

4. Ukraina-takaussopimukseen sisältyy erityisesti

- a) yksityiskohtaiset säännöt kattavuudesta, arvioituista vuotuisista investoinneista, vaatimuksista, tukikelpoisuudesta ja menettelyistä;
- b) yksityiskohtaiset säännöt Ukraina-takausten myöntämisestä, mukaan lukien säännöt takuun kattavuudesta ja tiettytyyppisistä välineistä muodostuvien salkkujen ja hankkeiden määrittelystä kattamisesta, sekä hankkeita ja hankesalkkuja koskeva riskianalyysi, myös alakohtaisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;
- c) viittaus tukivälineen tavoitteisiin ja tarkoitukseen, arvio tarpeista ja selostus odotetuista tuloksista;
- d) Ukraina-takauksesta maksettava korvaus, joka määritellään edullisin ehdoin ottaen huomioon sodan vahingoittaman Ukrainan erityistilanteen ja investointiohjelmien riskiprofiilit tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi;
- e) Ukraina-takausten käyttöä koskevat vaatimukset, muun muassa maksuehdot, kuten maksuajat, erääntyneistä määristä maksettavat korot, perintäkulut ja muut menot sekä mahdollisesti tarvittavat likviditeettijärjestelyt;
- f) vaatimukseen sovellettavat menettelyt, jotka koskevat muun muassa laukaisevia tapahtumia ja odotusaikoja, sekä saatavien perintää koskevat menettelyt;
- g) seuranta, raportointia, läpinäkyvyyttä ja arviointia koskevat velvoitteet;
- h) selkeät ja helposti saatavilla olevat valitusmenettelyt sellaisia kolmansia osapuolia varten, joihin Ukraina-takauksella tuettujen hankkeiden täytäntöönpano voi vaikuttaa.

5. Komissio voi käyttää enintään 30 prosenttia tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määräästä kasvattaakseen asetuksen (EU) 2021/947 38 artiklan nojalla tehdyillä ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn takaussopimuksilla myönnetyn takauksen määriä edellyttäen, että

- a) tämän kohdan soveltamiseksi Ukraina-takaus pannaan täytäntöön tekemällä asetuksen (EU) 2021/947 35 artiklan mukaisesti valittujen osallistumiskelpoisten vastapuolten kanssa kyseisen asetuksen 38 artiklan nojalla tehtyihin sopimuksiin muutos tai lisäys, jolla kasvatetaan kyseisten sopimusten mukaista takauksen määrää ja joka on allekirjoitettava neljän kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta;
 - b) osallistumiskelpoiset vastapuolet saavat käyttää Ukraina-takausta tämän kohdan nojalla vain Ukrainassa toteutettavien toimien tukemiseen ja vain Ukrainassa toteutettavia toimia koskevat takaukseen perustuvat maksuvaatimukset voidaan kattaa Ukraina-takauksella tämän kohdan mukaisesti;
 - c) asetuksen (EU) 2021/947 36 artiklan 1 kohdan toisesta alakohdasta poiketen tämän kohdan nojalla Ukraina-takauksella katettavat toimet muodostavat erillisen Ukraina-takaussalkun eikä niitä oteta huomioon laskettaessa asetuksen (EU) 2021/947 36 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua 65 prosentin kattavuutta;
 - d) erillisen Ukraina-takaussalkun riskinjaolla varmistetaan etujen yhteensovittaminen komission ja osallistumiskelpoisen vastapuolen välillä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti ja vastapuolen on osallistuttava salkun rahoittamiseen omista varoistaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 219 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
 - e) vastapuolilla on oltava erillinen kirjanpito ja raportointi tämän artiklan mukaista Ukraina-takauksen täytäntöönpanoa varten;
 - f) 31 artiklaa sovelletaan tämän kohdan mukaisen Ukraina-takauksen rahoittamiseen. Rahoitusta käytetään yksinomaan Ukraina-takauksen tappioiden kattamiseen. Asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 5 kohdan mukaista rahoitusta ei käytetä kattamaan Ukraina-takauksen piiriin kuuluvia toimia.
6. Osallistumiskelpoisen vastapuolen on hyväksyttävä rahoitus- ja investointitoimet omien sääntöjensä ja menettelyjensä mukaisesti ja Ukraina-takaussopimuksen ehtoja noudattaen.
 7. Osallistumiskelpoiset vastapuolet voivat allekirjoittaa sopimuksia rahoituksen välittäjien tai lopullisten saajien kanssa enintään kolmen vuoden ajan asiaankuuluvan Ukraina-takaussopimuksen tekemisestä, ja määräaikaa voidaan jatkaa, kun myönnetään lisätakaus ja muutetaan takaussopimusta.
 8. Ukraina-takaus voi kattaa
 - a) vieraan pääoman ehtoisten välineiden osalta pääoman sekä kaikki korot ja määrät, jotka on rahoitustoimien ehtojen mukaisesti maksettava valitulle osallistumiskelpoiselle vastapuolelle mutta joita se ei ole saanut maksukyvyttömyystapahtuman jälkeen;

- b) oman pääoman ehtoisten sijoitusten osalta sijoitetut määrät ja niiden rahoituskulut;
 - c) muiden 2 kohdassa tarkoitettujen rahoitus- ja investointitoimien osalta käytetyt määrät ja niiden rahoituskulut;
 - d) kaikki asiaankuuluvat maksukyvyttömyystapahtumaan liittyvät perintäkulut ja muut kustannukset, ellei niitä ole vähennetty takaisin peritystä määrästä.
9. Komission kirjanpitoa ja sen Ukraina-takauksen kattamia riskejä koskevaa raportointia varten ja asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 4 kohdan mukaisesti sellaisten osallistumiskelpoisten vastapuolten, joiden kanssa on tehty Ukraina-takaussopimus, on annettava komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle vuosittain tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia rahoitus- ja investointitoimia koskevat tilinpäätösraportit, jotka riippumaton ulkopuolinen tarkastaja on tarkastanut ja joihin on sisällytettävä muun muassa seuraavat tiedot:
- a) osallistumiskelpoisten vastapuolten rahoitus- ja investointitoimien riskinarviointi, mukaan lukien tiedot unionin vastuista, jotka määritetään asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 80 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen ja julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti;
 - b) osallistumiskelpoisille vastapuolille ja niiden rahoitus- ja investointitoimia varten myönnetystä Ukraina-takauksesta johtuva unionin jäljellä oleva rahoitusvelvoite toimikohtaisesti jaoteltuna.
- 9 a. *Osallistumiskelpoisten vastapuolten on myös pyynnöstä toimitettava komissiolle kaikki lisätiedot, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen mukaisten komission velvoitteiden täyttämiseksi, sekä tiedot ihmisoikeuksien ja sosiaali-, työ- ja ympäristönormien noudattamisesta.***
10. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 219 artiklan 4 kohdassa säädettyä omista varoista rahoitettavaa rahoitusosuutta koskevaa ehtoa sovelletaan salkkuperusteisesti jokaiseen osallistumiskelpoiseen vastapuoleen, jolle on Ukrainan investointikehyksen nojalla myönnetty talousarviotakuu.
11. Ukraina-takaukseen sovelletaan asetuksen (EU) 2021/947 33 artiklan 7 ja 8 kohdassa tarkoitettua Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussan riskinhallintakehystä. Ukraina-takauksen kattamien toimien yleinen riskiprofiili voi poiketa ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn yleisestä riskiprofiilista. Komissio varmistaa, että takauksella katettuihin toimiin liittyvä riski ei ylitä unionin talousarvion kykyä kattaa kyseiset riskit käytettävissä olevien talousarviovarojen ja tämän asetuksen 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun rahoitusasteen perusteella.

31 artikla
Rahoitus

1. Ukraina-takauksen rahoitusaste on aluksi 70 prosenttia, ***joka rahoitetaan unionin talousarvion erillisestä budjettikohdasta.***

Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toisessa virkkeessä säädetään, rahoitus varataan 31 päivään joulukuuta 2027 asti, se vastaa Ukraina-takauksesta myönnetyn määrän edellyttämää rahoitusta ja se voidaan toteuttaa asteittain, jotta voidaan ottaa huomioon edistyminen tukiväliseen tavoitteita tukevien rahoitus- ja investointitoimien valinnassa ja täytäntöönpanossa.

2. Rahoitusastetta tarkistetaan vähintään *kerran vuodessa* tämän asetuksen voimaantulosta alkaen.
3. Siirretään komissiolle valta antaa 38 artiklan mukaisesti delegoitu säädös, jolla muutetaan rahoitusastetta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 2 kohdassa säädettyjä perusteita soveltaen ja tarvittaessa korotetaan tai alennetaan tämän asetuksen 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua takauksen enimmäismäärää **■**. Komissio voi korottaa takauksen enimmäismäärää vain, jos rahoitusastetta alennetaan. Komissio voi säätää, että korotettu takausmäärä on käytettävissä takaussopimusten allekirjoittamista varten asteittain kolmen vuoden ajan, sanotun kuitenkin rajoittamatta 30 artiklan 3 kohdan soveltamista.
4. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 213 artiklassa säädetään, tosiasiallista rahoitusastetta ei sovelleta rahoitukseen, joka on otettu yhteiseen vararahastoon Ukraina-takausta varten.

31 a artikla

Valitus- ja oikeussuojamekanismi

Kolmansien osapuolten, myös niiden yhteisöjen ja luonnollisten henkilöiden, joihin Ukraina-takauksella tuettavat hankkeet vaikuttavat, mahdollisesti tekemiä valituksia varten komissio ja Euroopan unionin Ukrainan-edustusto julkaisevat verkkosivustoillaan suorat viittaukset komission kanssa takaussopimuksia tehneiden asianomaisten vastapuolten valitusmekanismeihin. Komissio tarjoaa myös mahdollisuuden vastaanottaa suoraan valituksia, jotka liittyvät osallistumiskelpoisille vastapuolille esitettyjen valitusten käsittelyyn. Komissio ottaa valitusten kautta saadut tiedot huomioon kyseisten vastapuolten kanssa tehtävää tulevaa yhteistyötä silmällä pitäen.

31 b artikla

Komissio julkistaa verkkoportaalissaan tietoja rahoitus- ja investointitoimista sekä Ukraina-takaussopimusten olennaiset osat, mukaan lukien tiedot osallistumiskelpoisten vastapuolten oikeushenkilöllisyydestä, odotetuista kehityshyödyistä ja valitusmenettelyistä, ottaen huomioon luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojelun.

31 c artikla

Osallistumiskelpoisten vastapuolten on avoimuuspolitiikkansa ja unionin tietosuojaa sekä asiakirjojen ja tietojen saatavuutta koskevien sääntöjen mukaisesti ennakoivasti ja järjestelmällisesti julkaistava verkkosivustoillaan tietoja kaikista Ukraina-takauksen kattamista rahoitus- ja investointitoimista ja erityisesti siitä, miten kyseisillä toimilla tuetaan tämän asetuksen tavoitteiden toteutumista ja vaatimusten täyttymistä. Tällaiset tiedot on mahdollisuuksien mukaan jaoteltava hanketasolla. Tällaisissa tiedoissa on

otettava huomioon luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojele. Osallistumiskelpoisten vastapuolten on myös tiedotettava unionin tuesta kaikissa tiedoissa, jotka ne julkaisevat Ukraina-takauksen kattamista rahoitus- ja investointitoimista tämän asetuksen mukaisesti.

V LUKU

III pilari: Unionin liittymistuki ja tukitoimenpiteet

32 artikla

EU:n liittymistuki ja tukitoimenpiteet

1. Tämän luvun mukaisella tuella Ukrainaa autetaan saavuttamaan 3 artiklassa asetetut tavoitteet. Tämän luvun mukaisella tuella pyritään erityisesti tukemaan Ukrainan asteittaista mukautumista unionin säännöstöön unionin tulevaa jäsenyyttä silmällä pitäen ja siten edistämään vakautta, turvallisuutta, rauhaa ja vaurautta unionissa ja Ukrainassa. Tällaiseen tukeen kuuluu oikeusvaltion ja demokratian sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen lujittaminen, julkishallinnon tehostaminen *ja institutionaalisten valmiuksien lujittaminen, hallinnon hajauttaminen* sekä läpinäkyvyyden, rakenneuudistusten, alakohtaisten politiikkojen ja hyvän hallinnon tukeminen kaikilla tasoilla. Tällaisella tuella olisi myös edistettävä Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoa.
2. Tämän luvun mukaista tukea annetaan myös sen varmistamiseksi, että sidosryhmien, mukaan lukien työmarkkinaosapuolet, kansalaisjärjestöt ja *paikallis- ja alueviranomaiset*, valmiuksia parannetaan, *myös twinning-toiminnan ja ystävyydekaupunkitoiminnan kautta sekä edistämällä vertaisyhteistyötä ja ohjelmia, jotka sisältyvät unionin ja Ukrainan kaupunkien ja alueiden välisiin kumppanuuksiin.*
3. Tämän luvun mukaisella tuella tuetaan myös luottamusta lisääviä toimenpiteitä ja prosesseja, joilla edistetään oikeudenmukaisuutta, totuuden selvittämistä, *Venäjän federaation aiheutuneista vahingoista suorittamia maksuja* ja todisteiden keräämistä *Venäjän sekä sen liittolaisten ja sijaisjoukkojen* sodan aikana *tekemistä rikoksista Venäjän sen Ukrainaa vastaan aloittaman hyökkäyssodan aikana tekemiin rikoksiin liittyviä syytteeeseenpanotoimia varten.* Tästä luvusta voidaan myöntää rahoitusta aloitteisiin, joilla tuetaan kansainvälisen oikeuden toteutumista ja sen noudattamisen valvontaa Ukrainassa, ja tällaiseen toimintaan osallistuville elimille. *Tällaisten toimenpiteiden tuloksena saadut havainnot on tuotava Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission tietoon.*
4. Tämän luvun mukaisella tuella tuetaan sellaisten Ukrainan viranomaisten perustamista ja vahvistamista, joiden tehtävänä on varmistaa varojen asianmukainen käyttö, *tehdä tarkastuksia* ja torjua tehokkaasti julkisen rahoituksen huonoa hoitoa, erityisesti petoksia, lahjontaa *ja laajamittaista korruptiota, oligarkkisia rakenteita*, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka liittyvät tukiväliseen tavoitteiden saavuttamiseen käytettyihin määriin.

5. Jäljempänä 34 artiklassa tarkoitetun tilintarkastuslautakunnan toiminta rahoitetaan tämän luvun mukaisella tuella.
6. Edellä 22 artiklassa tarkoitettu lainanotokustannuksiin myönnettävä tuki rahoitetaan tämän luvun mukaisella tuella.

VI LUKU

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

33 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

1. Komissio ja Ukraina toteuttavat tukivälineen täytäntöönpanossa kaikki aiheelliset toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ottaen huomioon suhteellisuusperiaatteen ja erityisolosuhteet, joissa tukivälinettä käytetään, 5 artiklan 1 kohdassa vahvistetun ennakoedellytyksen sekä puitesopimuksessa ja erillisissä rahoitus- tai lainasopimuksissa vahvistetut ehdot, erityisesti petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista **samoin kuin tukivälineestä myönnettyihin varoihin kohdistuviin rikoksiin liittyviä tutkinta- ja syytteenpanotoimia** koskevat ehdot. Ukrainan on sitouduttava pyrkimään **petosten torjuntaan rikosoikeudellisin keinoin soveltuvan vankan oikeuskehityksen sekä** tuloksellisten ja tehokkaiden hallinto- ja valvontajärjestelmien käyttöönottoon ja varmistettava, että aiheettomasti maksetut tai väärin käytetyt määrät voidaan periä takaisin. **Ukrainan on sitouduttava myös varmistamaan, että Ukrainan toimivaltaiset viranomaiset käsittelevät viipymättä EPPOn ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tekemät, tukivälineen varoihin kohdistuviin rikoksiin liittyvät keskinäistä oikeusapua koskevat pyynnöt ja luovutuspyynnöt.**
2. Edellä 9, 10 ja 21 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa on määrättävä velvoitteista, joiden mukaan Ukrainan on
 - a) tarkastettava säännöllisesti, että myönnetty rahoitus on käytetty sovellettavien sääntöjen, erityisesti petosten, **oligarkkisten rakenteiden**, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien **tai muun unionin taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan** ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista koskevien sääntöjen, mukaisesti;
a a) suojeltava väärinkäytösten paljastajia;
 - b) toteutettava aiheelliset toimenpiteet unionin taloudellisia etuja vahingoittavien petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi **sekä rikoksiin liittyvien tutkinta- ja syytteenpanotoimien toteuttamiseksi**, päällekkäisen rahoituksen **havaitsemiseksi ja** välttämiseksi ja oikeudellisten toimien toteuttamiseksi väärinkäytettyjen varojen perimiseksi takaisin, myös Ukraina-suunnitelman mukaisten uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteiden

osalta, ja toteutettava aiheelliset toimenpiteet EPPOn ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tekemien, tukivälineen varoihin kohdistuviin rikoksiin liittyvien keskinäistä oikeusapua koskevien pyyntöjen käsittelemiseksi viipymättä; Ukrainan toimivaltaisten viranomaisten on tarvittaessa ilmoitettava EPPOLle kaikesta tukivälineen varoihin kohdistuvasta rikollisesta toiminnasta;

- c) liitettävä III luvun mukaiseen maksupyyntöön ilmoitus siitä, että varat on käytetty moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti ja aiottuun tarkoitukseen ja että niitä on hallinnoitu asianmukaisesti erityisesti sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista koskevien Ukrainan sääntöjen ja niitä täydentävien kansainvälisten standardien mukaisesti, **ja liitettävä mukaan Ukrainan viranomaisten antama tarkastuslausuma;**

c a) käytettävä varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää;

- d) varmistettava tämän artiklan 1 kohdan soveltamiseksi ja erityisesti Ukraina-suunnitelmaan sisältyvien uudistusten ja investointien täytäntöönpanoon liittyvien varojen käyttöä koskevia tarkastuksia varten riittävien tietojen kerääminen henkilöistä ja yhteisöistä, jotka saavat rahoitusta tukivälineen III luvussa tarkoitetun Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanotoimenpiteisiin, ja pääsy näihin tietoihin;
- e) nimenomaisesti valtuutettava komissio, OLAF **ja** tilintarkastustuomioistuin käyttämään oikeuksiaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklan 1 kohdan mukaisesti suhteellisuusperiaatetta noudattaen;

e a) annettava tilintarkastuslautakunnan nimittämälle riippumattomalle ulkopuoliselle tarkastajalle samantasoinen pääsy tietoihin ja samantasoiset valtuudet tehdä tarkastuksia paikan päällä kuin komissiolla ja tilintarkastustuomioistuimella.

3. Komissio **asettaa** Ukrainan käyttöön integroidun ja yhteentoimivan tieto- ja seurantajärjestelmän, johon sisältyy yksi tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysväline asiaankuuluvien tietojen, myös 2 kohdan d alakohdassa lueteltujen tietojen, saamiseksi ja analysoimiseksi. Jos tällainen järjestelmä on käytettävissä, Ukrainan on käytettävä sitä ja syötettävä asiaankuuluvat tiedot järjestelmään muun muassa V luvussa tarkoitettua tukea hyödyntäen. **Tietojen avulla komission ja muiden tarkastusviranomaisten on voitava suorittaa tehtävänsä ilman aiheetonta viivytystä. Järjestelmästä on oltava mahdollista ladata tietoja koneellisesti luettavassa muodossa.**
4. Edellä 9, 10 ja 21 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa on määrättävä myös komission oikeudesta vähentää tukivälineestä myönnettävää tukea asianmukaisessa suhteessa ja periä takaisin tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytetyt määrät tai pyytää lainan ennaikaista takaisinmaksua tapauksissa, joissa on kyse **oikeusvaltiotilanteen vakavasta heikentymisestä tai** unionin taloudellisia etuja vahingoittavista sääntöjenvastaisuuksista, petoksista, lahjonnasta tai eturistiriidoista, joita Ukraina ei ole korjannut, tai tällaisista sopimuksista johtuvan velvoitteen

vakavasta laiminlyönnistä. Päättyessään takaisinperinnän määrästä ja vähennyksestä tai ennenaikaisesti takaisin maksettavasta määrästä komissio noudattaa suhteellisuusperiaatetta ja ottaa huomioon unionin taloudellisia etuja vahingoittavan sääntöjenvastaisuuden, petoksen, lahjonnan tai eturistiriidan tai velvoitteen laiminlyönnin vakavuuden. Ukrainalle annetaan mahdollisuus esittää huomautuksensa ennen tuen vähentämistä tai ennenaikaisen takaisinmaksun pyytämistä.

5. Tukivälineen varoja hoitavien henkilöiden ja yhteisöjen on ilmoitettava viipymättä kaikista epäilyistä tai todetuista unionin taloudellisia etuja vahingoittavista petoksista, lahjonnasta, eturistiriidoista ja sääntöjenvastaisuuksista ***tai muusta laittomasta toiminnasta*** 34 artiklassa tarkoitettulle tilintarkastuslautakunnalle, komissiolle, OLAFille ja tapauksen mukaan EPPolle.

5 a. Tukivälineen varoja hoitavien henkilöiden ja yhteisöjen sekä täytäntöönpanoprosessista tietävien henkilöiden on voitava ilmoittaa väitettyä lahjontaa, petoksia, sääntöjenvastaisuuksia ja hallinnollisia epäkohtia koskevista tapauksista erityisen digitaalisen välineen avulla asiaan liittyvien väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevien säännösten nojalla.

33 a artikla

Unionin rahoitustuella tehtyjen investointien fyysinen ja kybersuojelu

1. ***Edellä 9, 10 ja 21 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa on määrättävä Ukrainan velvollisuudesta määrittää fyysistä ja kybersuojelua koskevia toimenpiteitä kutakin unionin rahoitustuella tehtyä investointia varten. Fyysiseen ja kybersuojeluun liittyviin tarkoituksiin voidaan varata asianmukainen määrä unionin rahoitustukea, ja tarvittavia rajoituksia sovelletaan 11 artiklan 7 kohdan b alakohdan mukaisesti.***

2. ***Vihollisuuksien päättymiseen saakka fyysiseen suojeluun voi sisältyä toimenpiteitä, joilla suojellaan ammuksilta ja ohjuksilta sekä niiden vaikutuksilta, myös kineettisiä vaikutuksia tuottavilla keinoilla. Tällaisia keinoja on käytettävä Ukrainan valtion viranomaisten alaisuudessa, eikä niitä saa käyttää vahingon aiheuttamiseksi ihmisille.***

34 artikla

Tilintarkastuslautakunta

1. Komissio perustaa tilintarkastuslautakunnan ennen kuin Ukraina esittää ensimmäisen maksupyynnön.

2. Tilintarkastuslautakunta koostuu komission nimittämistä riippumattomista jäsenistä. Komissio voi kutsua jäsenvaltioiden ja muiden avunantajien edustajia osallistumaan tilintarkastuslautakunnan toimintaan.

2 a. Vähintään viidesosan tilintarkastuslautakunnasta olisi koostuttava Ukrainan kansalaisista, jos he ovat todistetusti osoittaneet korkeatasoista ammatillista pätevyyttä ja nuhteettomuutta eikä heillä ole henkilökohtaista tai ammatillista kytköstä Ukrainan viranomaisiin tai viranhaltijoihin, sekä todistettavasti

riippumattomista kansainvälisistä asiantuntijoista, joilla on todistettua näyttöä Ukrainan talouden ja poliittisen järjestelmän tuntemuksesta.

3. Tilintarkastuslautakunta hoitaa tehtävänsä täysin objektiivisesti ja toimii parhaiden sovellettavien kansainvälisten käytäntöjen ja standardien mukaisesti. Se toimii rajoittamatta komission, OLAFin, tilintarkastustuomioistuimen ja EPPOn toimivaltaa.
- 3 a. Tilintarkastuslautakunta nimittää riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan, joka antaa vuotuisen tarkastuslausuman maksupyyntöön liitetystä Ukrainan viranomaisten ilmoituksista. Se myös hyväksyy riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan vuotuisen työsuunnitelman.***
- 3 b. Tilintarkastuslautakunta päättää riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan havaintojen perusteella takaisin perittäviä määriä koskevista suosituksista komissiolle ja Ukrainan viranomaisille sekä ilmoittaa näistä suosituksista komissiolle ja Ukrainan viranomaisille.***
4. Tilintarkastuslautakunnan on varmistettava säännöllinen vuoropuhelu ja yhteistyö Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ***sekä Verhovna Radan tarkastusjaoston*** kanssa.
5. Tilintarkastuslautakunta, sen jäsenet ja sen henkilöstö eivät saa tehtäviään hoitaessaan pyytää eivätkä ottaa ohjeita Ukrainan hallitukselta tai muulta toimielimeltä, elimeltä tai laitokselta. Sen henkilöstön valinnassa ja sen hallinnossa ja talousarviossa sovelletaan tiukkoja riippumattomuuden takeita.
6. Tilintarkastuslautakunta auttaa komissiota torjumaan tukivälineestä myönnettävien unionin varojen huonoa hoitoa ja erityisesti petoksia, lahjontaa, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka liittyvät tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytettyihin määriin.
7. Tätä varten tilintarkastuslautakunta raportoi säännöllisesti komissiolle ***sekä asiaankuuluville Euroopan parlamentin valiokunnille ja neuvostolle*** ja toimittaa komissiolle viipymättä kaikki saamansa tai tietoonsa saatetut tiedot kaikista julkisen rahoituksen huonoa hoitoa koskevista havaituista tapauksista tai vakavista huolenaiheista, jotka liittyvät tukivälineen tavoitteiden, ***mukaan lukien sen tuloksellisuus***, saavuttamiseen käytettyihin määriin.

Asetuksen (EU) 2017/1939 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti tilintarkastuslautakunnan on ilmoitettava EPPolle kaikesta rikollisesta toiminnasta, jonka osalta viimeksi mainittu voisi käyttää toimivaltaansa.

Lisäksi tilintarkastuslautakunta antaa suosituksia Ukrainalle kaikissa tapauksissa, joissa Ukrainan toimivaltaiset viranomaiset eivät sen näkemyksen mukaan ole toteuttaneet tarvittavia toimia ehkäistäkseen, havaitakseen ja korjatakseen petoksia, lahjontaa, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka ovat haitanneet tai uhkaavat vakavalla tavalla haitata tukivälineestä rahoitettujen menojen moitteetonta varainhoitoa, ja kaikissa tapauksissa, joissa se havaitsee Ukrainan viranomaisten käyttöön ottaman valvontajärjestelmän suunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia

puutteita. **Tilintarkastuslautakunta julkaisee yhteenvedon suosituksista.** Ukrainan on pantava tällaiset suositukset täytäntöön **oikea-aikaisesti. Poikkeustapauksissa voidaan esittää pyyntö suositusten täytäntöönpanemiseksi varatun määräajan pidentämiseksi, mutta tämä ei saisi missään tapauksessa ylittää kuutta kuukautta siitä, kun alkuperäinen suositus on annettu. Tilintarkastuslautakunta julkaisee myös Ukrainan viranomaisten suosituksista antamat tiedot.**

Tilintarkastuslautakunnan laatimat kertomukset ja sen antamat tiedot lähetetään myös OLAFille **ja tapauksen mukaan EPPOLle**, ja ne voidaan antaa asiaankuuluvien Ukrainan viranomaisten käyttöön, erityisesti jos niiden on toteutettava toimia petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi **sekä unionin taloudellisia etuja vahingoittaviin rikoksiin liittyvien tutkinta- ja syytteenpanotoimien toteuttamiseksi.**

8. Tilintarkastuslautakunnalla on oltava pääsy tietoihin, tietokantoihin ja rekistereihin, joita se tarvitsee tehtäviensä hoitamiseksi. Edellä 9 artiklassa tarkoitettussa puitesopimuksessa määritellään säännöt ja tarkemmat määräykset, jotka koskevat tilintarkastuslautakunnan pääsyä asiaankuuluviin tietoihin ja asiaankuuluvien tietojen toimittamista Ukrainan toimesta tilintarkastuslautakunnalle.
9. Tilintarkastuslautakunta voi avustaa komissiota toimissa, joilla pyritään parantamaan Ukrainan valmiuksia torjua julkisen rahoituksen huonoa hoitoa.
10. Tilintarkastuslautakunnan toiminta rahoitetaan V luvun mukaisesti, **mukaan lukien rahoitus nimitetylle riippumattomalle ulkopuoliselle tarkastajalle.**

34 a artikla **Avoimuus**

1. **Komissio toimittaa komission ja Ukrainan välillä tehdyn puitesopimuksen ja Ukrainan toimittaman Ukraina-suunnitelman yhtäaikaisesti ja yhtäläisin ehdoin Euroopan parlamentille ja neuvostolle ilman aiheetonta viivytystä.**
2. **Komission neuvostolle tämän asetuksen tai sen täytäntöönpanon yhteydessä toimittamat tiedot on toimitettava yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille tarvittaessa luottamuksellisuusjärjestelyjä soveltaen. Asiaa koskevat neuvostossa käytyjen keskustelujen tulokset on annettava Euroopan parlamentin asiasta vastaavien valiokuntien käyttöön.**
3. **Komissio toimittaa Euroopan parlamentin asiasta vastaaville valiokunnille yleiskatsauksen alustavista havainnoistaan, jotka koskevat 15 artiklassa tarkoitettujen asiaankuuluvien ehtojen tyydyttävää täyttymistä.**
4. **Euroopan parlamentin asiasta vastaava valiokunta voi kutsua komission ja 34 artiklassa tarkoitettun tilintarkastuslautakunnan johtajan antamaan tietoja tukivälineen arvioinnin tilanteesta 34 b artiklassa tarkoitettun jälleenrakennusta koskevan ja liittymistä valmistelevan vuoropuhelun yhteydessä.**

34 b artikla

Jälleenrakennusta koskeva ja liittymistä valmisteleva vuoropuhelu

- 1. *Unionin toimielinten ja erityisesti Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen vuoropuhelun tehostamiseksi sekä suuremman avoimuuden ja vastuuvellollisuuden varmistamiseksi Euroopan parlamentin yksi tai useampi asiasta vastaava valiokunta voi kutsua komission ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä, kuten erityisesti 34 artiklassa tarkoitetun tilintarkastuslautakunnan, vähintään neljän kuukauden välein keskustelemaan seuraavista seikoista:***
 - a) jälleenrakennukseen ja liittymiseen liittyvien uudistusten tilanne Ukrainassa sekä tämän asetuksen nojalla hyväksytyt toimenpiteet;***
 - b) Ukraina-suunnitelma ja Ukraina-suunnitelman arviointi;***
 - c) 36 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun tarkastelukertomuksen tärkeimmät havainnot;***
 - d) Ukraina-suunnitelman ehtojen täyttymisen tilanne;***
 - e) edistymisen liittymisperusteiden täyttämässä;***
 - f) maksu-, keskeyttämis- ja irtisanomismenettelyt, mukaan lukien ehtojen tyydyttävän täyttymisen varmistamiseksi esitetyt huomautukset; ja***
 - g) muut tukivälineen täytäntöönpanoon liittyvät asiaankuuluvat tiedot ja asiakirjat, jotka komissio on toimittanut yhdelle tai useammalle Euroopan parlamentin asiasta vastaavalle valiokunnalle.***
- 2. *Euroopan parlamentti voi tuoda päätöslauselmissa esiin näkemyksensä 1 kohdassa tarkoitetuista seikoista.***
- 3. *Komissio ottaa huomioon jälleenrakennusta koskevan ja liittymistä valmistelevan vuoropuhelun yhteydessä esiin tulleet seikat, tapauksen mukaan myös Euroopan parlamentin päätöslauselmat.***

VII LUKU

Työohjelmat, seuranta, raportointi ja arviointi

35 artikla

Työohjelmat

- 1. *Tukivälineen mukainen tuki pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 110 artiklassa tarkoitetuilla työohjelmilla. Täytäntöönpanosäädökset, joilla työohjelmat hyväksytään, annetaan 39 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***
- 2. *Tukivälineeseen kuuluva V luvun mukainen tuki voidaan panna täytäntöön myös erityisillä työohjelmilla, jos tuen täytäntöönpano ei edellytä 9 ja 10 artiklassa tarkoitettujen sopimusten tekemistä.***

36 artikla Seuranta ja raportointi

1. Komissio seuraa tukivälineen täytäntöönpanoa ja arvioi 3 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Täytäntöönpanon seurannan on oltava kohdennettua ja oikeassa suhteessa tukivälineen puitteissa toteutettaviin toimiin.
2. Edellä 10 artiklassa tarkoitetuissa rahoitus sopimuksissa ja 21 artiklassa tarkoitettussa lainasopimuksessa vahvistetaan säännöt ja yksityiskohtaiset järjestelyt, joiden mukaisesti Ukrainan on raportoitava komissiolle tämän artiklan 1 kohdan soveltamistarkoituksessa.
3. Ukrainan investointikehyksen puitteissa annetusta unionin tuesta on raportoitava 27 artiklan 8 kohdan mukaisesti.
4. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain kertomuksen edistymisestä tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisessa.
5. Komissio toimittaa 4 kohdassa tarkoitettua kertomuksen 39 artiklassa tarkoitettulle komitealle.

37 arviointi Tukivälineen arviointi

1. Komissio tekee 31 päivän joulukuuta 2027 jälkeen mutta viimeistään 31 päivään joulukuuta 2031 mennessä asetuksen jälkiarvioinnin **riippumattoman ulkopuolisen arvioinnin muodossa**. Jälkiarvioinnissa arvioidaan unionin panosta tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseen. **Komissio ottaa asianmukaisesti huomioon Euroopan parlamentin tai neuvoston ehdotukset tämän riippumattoman ulkopuolisen arvioinnin osalta**.
2. Jälkiarvioinnissa hyödynnetään OECD:n kehitysapukomitean hyvän käytännön periaatteita ja pyritään varmistumaan siitä, että tavoitteet saavutettu, ja laatimaan suosituksia tulevien toimien parantamiseksi.

Komissio toimittaa jälkiarvioinnin havainnot ja päätelmät sekä omat huomautuksensa ja jatkotoimensa tiedoksi Euroopan parlamentille, neuvostolle ja jäsenvaltioille. Jälkiarvioinnista voidaan keskustella jäsenvaltioiden **tai Euroopan parlamentin** pyynnöstä. Tuloksia hyödynnetään ohjelmien ja toimien valmistelussa ja resurssien kohdentamisessa. Arviointi ja jatkotoimet asetetaan julkisesti saataville.

Komissio ottaa asetuksen nojalla myönnetyn unionin rahoituksen arviointiprosessiin mukaan kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, mukaan lukien edunsaajat, työmarkkinaosapuolet, kansalaisjärjestöt ja paikallisviranomaiset, siinä määrin kuin se on tarkoituksenmukaista ja voi tarvittaessa pyrkiä tekemään yhteisiä arviointeja jäsenvaltioiden ja muiden kumppanien kanssa siten, että myös Ukraina osallistuu niihin tiiviisti.

VIII LUKU

Loppusäännökset

38 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa **4, 13, 19, 20, 20 a ja 31 artiklassa tarkoitettuja** delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle seitsemän päivän kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä **neljän vuoden ajaksi 4, 13, 19, 20, 20 a ja 31 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän neljän vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.**
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa **4, 13, 19, 20, 20 a ja 31 artiklassa** tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan **4, 13, 19, 20, 20 a tai 31 artiklan** nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole **kahden kuukauden** kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan **kahdella kuukaudella**.

39 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

40 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Komissio voi toteuttaa tiedotustoimia varmistaakseen Ukraina-suunnitelmassa tarkoitettuun rahoitustukeen myönnettävän unionin rahoituksen näkyvyyden, muun muassa toteuttamalla yhteisiä tiedotustoimia Ukrainan kanssa. Komissio voi tarpeen mukaan varmistaa, että tukivälineestä myönnettävästä tuesta tiedotetaan ja se tuodaan esille rahoitusta koskevan maininnan avulla.
 2. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys tapauksen mukaan muun muassa pitämällä esillä unionin tunnusta ja asianmukaista rahoitusta koskevaa mainintaa, jossa lukee ”Euroopan unionin rahoittama – Ukrainan tukiväline”, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa useille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö.
 3. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat tukivälinettä, tukivälineen nojalla toteutettuja toimia ja saavutettuja tuloksia. Tukivälineelle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa yhteisötiedotusta sikäli kuin kyseiset prioriteetit liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.
- 3 a. *Tiedotus, viestintä ja julkisuus on toteutettava esteettömässä muodossa YK:n vammaisyleissopimuksen 9 artiklan ja EU:n yhdenmukaistetun lainsäädännön, erityisesti tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista 17 päivänä huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882, mukaisesti.***

41 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

8.8.2023

TALOUSARVION VALVONTAVALIOKUNNAN KIRJE

David McAllister
Puheenjohtaja
Ulkoasiainvaliokunta
Bryssel

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
Bryssel

Asia: Lausunto Ukrainan tukivälineen perustamista koskevasta asetuksesta
(COM(2023)0338 – C9-0210/2023 – 2023/0200(COD))

Arvoisat puheenjohtajat

Talousarvion valvontavaliokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto ulkoasiainvaliokunnalle ja budjettivaliokunnalle. Valiokunta päätti kokouksessaan 18. heinäkuuta 2023 antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa. Se käsitteli edellä mainittua asiaa kokouksessaan 4. syyskuuta 2023 ja hyväksyi lausunnon viimeksi mainitussa kokouksessa.

Lausunto koostuu seuraavista tarkistuksista, joista pyydän Teitä äänestämään työjärjestyksen 56 artiklan mukaisten lausuntojen tavanomaisen käsittelyn mukaisesti, kun äänestätte mietinnöstä valiokunnissanne:

CONT 1

Johdanto-osan 88 kappale

Erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 nojalla Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) olisi voitava tehdä hallinnollisia tutkimuksia, muun muassa paikalla suoritettavia tarkastuksia ja todentamisia, selvittääkseen, onko tapahtunut unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa. ***OLAFille olisi annettava riittävät hallinnolliset valmiudet näiden tutkimusten suorittamiseen.***

CONT 2

Johdanto-osan 89 kappale

Komission, OLAFin, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja tapauksen mukaan Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) olisi asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti saatava tarvittavat oikeudet ja valtuudet, myös unionin varojen hoitamiseen osallistuvilta kolmansilta osapuolilta. Ukrainan olisi myös **käytettävä varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää ja** ilmoitettava komissiolle varojen käyttöön liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista.

CONT 3

Johdanto-osan 90 kappale

Sisäisten valvontajärjestelmien vahvistaminen, lahjonnan torjunta, läpinäkyvyyden edistäminen, hyvä hallinto, **(ja)**¹ tehokas julkinen varainhoito **ja riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan suorittama varmennus** ovat keskeisiä Ukrainan uudistusprioriteetteja, joita olisi tuettava tukivälineestä.

CONT 4

Johdanto-osan 91 kappale

Komission olisi varmistettava, että tukiväline suojaa tehokkaasti unionin taloudellisia etuja. Tätä varten olisi perustettava riippumaton tilintarkastuslautakunta, jonka tehtävänä on antaa komissiolle tietoja varojen mahdollisesta väärinkäytöstä **ja varmistaa, että riippumattoman ulkopuolisen tarkastuksen avulla saadaan oikea varmuustaso.** Tällaiset tiedot olisi asetettava OLAFin ja tarvittaessa asiaankuuluvien Ukrainan viranomaisten saataville. Komissiolla olisi oltava oikeus tarkastaa unionin edustuston avustuksella, miten Ukraina hoitaa varoja hankkeen koko elinkaaren ajan. Tilintarkastuslautakunnan olisi varmistettava säännöllinen vuoropuhelu ja yhteistyö Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kanssa.

CONT 5

9 artikla – 1 kohta

Komissio tekee Ukrainan kanssa tukivälineen täytäntöönpanoa koskevan puitesopimuksen, jossa vahvistetaan erityisjärjestelyt tukivälineen varojen hallinnointia, valvontaa, seurantaa, arviointia, raportointia ja tarkastusta varten sekä sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemistä, **havaitsemista**, tutkimista ja korjaamista varten. Puitesopimusta täydennetään 10 artiklan mukaisilla rahoitus sopimuksilla ja 21 artiklan mukaisilla lainasopimuksilla, joissa vahvistetaan erityismääräykset tukivälineen mukaisen rahoituksen hallinnointia ja toteutusta varten.

CONT 6

¹ Poistettava

9 artikla – 4 kohdan a alakohta

Ukrainan sitoumus, jonka mukaan se lisää valvontajärjestelmiensä tehokkuutta ja tuloksellisuutta ja tehostaa rahanpesun, terrorismin rahoituksen, veronkierron ja veropetosten, *julkisten varojen väärinkäytön sekä lahjonnan* torjuntaa;

CONT 7

16 artikla – 2 kohdan h alakohta

selvitys Ukrainan järjestelmästä, jonka avulla voidaan tehokkaasti ehkäistä, havaita ja korjata tukivälineestä myönnettyjen varojen käyttöön liittyvät sääntöjenvastaisuudet, petokset, lahjonta ja eturistiriidat, sekä järjestelyistä, joilla *(pyritään välttämään)² vältetään* päällekkäisen rahoituksen myöntäminen tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista;

CONT 8

16 artikla – 2 kohdan h alakohta (uusi)

selvitys siitä, miten Ukraina varmistaa EU:n taloudellisten etujen riittävän suojan soveltamalla vähintään vastaavia vaatimuksia kuin mistä säädetään varainhoitoasetuksessa ja muussa asiaan liittyvässä EU:n lainsäädännössä;

CONT 9

26 artikla – 1 kohta

Ukrainan on julkaistava tiedot henkilöistä ja yhteisöistä, jotka saavat³ yli *(500 000)⁴ 300 000* euroa Ukraina-suunnitelmassa yksilöityjen, tässä luvussa tarkoitettujen uudistusten ja investointien rahoittamiseen. Ukrainan on saatettava nämä tiedot ajan tasalle kahdesti vuodessa, kesä- ja joulukuussa.

CONT 10

32 artikla – 4 kohta

Tämän luvun mukaisella tuella tuetaan sellaisten Ukrainan viranomaisten perustamista ja vahvistamista, joiden tehtävänä on varmistaa varojen asianmukainen käyttö, *tehdä tarkastuksia* ja torjua tehokkaasti julkisen rahoituksen väärinkäyttöä, erityisesti petoksia,

² Poistettava

³ Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.

⁴ Poistettava

lahjontaa, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka liittyvät tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytettyihin varoihin.

CONT 11

33 artikla – 2 kohdan b alakohta

toteutettava aiheelliset toimenpiteet unionin taloudellisia etuja vahingoittavien petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi, päällekkäisen rahoituksen ***havaitsemiseksi ja*** välttämiseksi ja oikeudellisten toimien toteuttamiseksi väärinkäytettyjen varojen perimiseksi takaisin, myös Ukraina-suunnitelman mukaisten uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteiden osalta;

CONT 12

33 artikla – 2 kohdan c alakohta

liitettävä III luvun mukaiseen maksupyyntöön ilmoitus siitä, että varat on käytetty moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti ja aiottuun tarkoitukseen ja että niitä on hallinnoitu asianmukaisesti erityisesti sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista koskevien Ukrainan sääntöjen ja niitä täydentävien kansainvälisten standardien mukaisesti, ***sekä liitettävä mukaan Ukrainan viranomaisten antama vahvistuslausuma;***

CONT 13

33 artikla – 2 kohdan c alakohta (uusi)

käytettävä varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää;

CONT 14

33 artikla – 2 kohdan e alakohta (uusi)

annettava tilintarkastuslautakunnan nimittämälle riippumattomalle ulkopuoliselle tarkastajalle samantasoinen pääsy tietoihin ja samantasoiset valtuudet tehdä tarkastuksia paikan päällä kuin komissiolla ja tilintarkastustuomioistuimella;

CONT 15

33 artikla – 3 kohta

Komissio (*pyrkii asettamaan*)⁵ *asettaa* Ukrainan käyttöön integroidun ja yhteentoimivan tieto- ja seurantajärjestelmän, johon sisältyy yksi tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysväline asiaankuuluvien tietojen, myös 2 kohdan d alakohdassa lueteltujen tietojen, saamiseksi ja analysoimiseksi. Jos tällainen järjestelmä on käytettävissä, Ukrainan on käytettävä sitä ja syötettävä asiaankuuluvat tiedot järjestelmään muun muassa V luvussa tarkoitettua tukea hyödyntäen. *Tiedot syötetään englanniksi, jotta komissio ja muut tarkastusviranomaiset voivat suorittaa tehtävänsä ilman aiheetonta viivytystä. Järjestelmästä on oltava mahdollista ladata tietoja koneellisesti luettavassa muodossa.*

CONT 16

34 artikla – 3 a kohta (uusi)

Tilintarkastuslautakunta nimittää riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan, joka antaa vuotuisen tarkastuslausuman maksupyyntöön liitetyistä Ukrainan viranomaisten ilmoituksista. Se myös hyväksyy riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan vuotuisen työsuunnitelman.

CONT 17

34 artikla – 3 b kohta (uusi)

Tilintarkastuslautakunta päättää riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan havaintojen perusteella takaisin perittäviä määriä koskevista suosituksista komissiolle ja Ukrainan viranomaisille sekä ilmoittaa näistä suosituksista komissiolle ja Ukrainan viranomaisille.

CONT 18

34 artikla – 7 kohta

Tätä varten tilintarkastuslautakunta raportoi säännöllisesti komissiolle *sekä asiaankuuluville neuvoston komiteoille ja parlamentin valiokunnille* ja toimittaa komissiolle viipymättä kaikki saamansa tai tietoonsa saatetut tiedot kaikista havaituista tapauksista tai vakavista huolenaiheista, jotka liittyvät julkisen rahoituksen huonoon hoitoon tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytettyjen määrien osalta, *myös tukivälineen tuloksellisuuden kannalta.*

Lisäksi tilintarkastuslautakunta antaa suosituksia Ukrainalle kaikissa tapauksissa, joissa Ukrainan toimivaltaiset viranomaiset eivät sen näkemyksen mukaan ole toteuttaneet tarvittavia toimia ehkäistäkseen, havaitakseen ja korjatakseen petoksia, lahjontaa, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka ovat haitanneet tai uhkaavat vakavalla tavalla haitata tukivälineestä rahoitettujen menojen moitteetonta varainhoitoa, ja kaikissa tapauksissa,

⁵ Poistettava

joissa se havaitsee Ukrainan viranomaisten käyttöön ottaman valvontajärjestelmän suunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia puutteita. ***Tilintarkastuslautakunta julkaisee suosituksista tiivistelmän.*** Ukrainan on pantava tällaiset suositukset täytäntöön tai esitettävä perustelut sille, miksi se ei ole niin tehnyt. ***Tilintarkastuslautakunta julkaisee myös Ukrainan viranomaisten suosituksista antamat tiedot.***

Tilintarkastuslautakunnan laatimat kertomukset ja sen antamat tiedot lähetetään myös OLAFille, ja ne voidaan antaa myös asiaankuuluvien Ukrainan viranomaisten käyttöön, erityisesti jos niiden on toteutettava toimia petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi.

CONT 19

34 artikla – 10 kohta

Tilintarkastuslautakunnan toiminta rahoitetaan V luvun mukaisesti, ***mukaan lukien rahoitus nimitetylle riippumattomalle ulkopuoliselle tarkastajalle.***

Kunnioitavasti

Monika Hohlmeier

28.8.2023

MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN KIRJE

David McAllister
Puheenjohtaja
Ulkoasiainvaliokunta

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta

IPOL-COM-AGRI D(2023) 30046

Asia: **Lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Ukrainan tukivälineen perustamisesta (2023/0200(COD))**

Arvoisat puheenjohtajat

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta (AGRI) on päättänyt antaa edellä mainitussa menettelyssä lausunnon työjärjestyksen 56 artiklan mukaisesti valiokunnillenne.

AGRI-valiokunnan koordinaattorit sopivat kirjallisella menettelyllä XX. XXkuuta perusehdotuksesta. Tästä toimitettiin AGRI-valiokunnassa XX. XXkuuta äänestys, jonka tulos on seuraava:

Jäsenet panivat merkille, että tämä asetus vaikuttaa suoraan Ukrainan maatalousalaan ja maaseudun kehittämiseen ja välillisesti globaaleihin maatalous- ja elintarvikealan ketjuihin, sillä Ukraina on yksi maailman tärkeimmistä maataloustuottajista ja -viejistä ja sillä on kriittinen rooli elintarvikehyödykkeiden, kuten viljojen ja öljysiementen, toimittamisessa maailmanmarkkinoille. Nämä tuotteet ovat Ukrainan tärkeimpiä vientituotteita, ja niiden osuus maan kokonaisviennistä on 41 prosenttia. Lisäksi yli 55 prosenttia Ukrainan maa-alasta on viljelymaata. Maatalous työllistää 14 prosenttia Ukrainan väestöstä. Sen vuoksi on selvää, etteivät Ukrainan elpyminen ja jälleenrakennus voi onnistua ilman kilpailukykyistä ja tuottavaa maatalousalaa ja dynaamista maaseutukehitystä.

AGRI-valiokunta haluaa näin ollen esittää seuraavat ehdotettua tukivälinettä koskevat suositukset:

- Ukraina-suunnitelma

Uuteen tukivälineeseen liittyy suunnitelma, jonka Ukrainan hallitus laatii. Siihen on sisällyttävä maataloutta ja maaseudun kehittämistä käsittelevä asianmukainen osio, jossa

kuvataan tarpeita ja vaatimuksia, jotta tämä ala voi antaa keskeisen panoksensa Ukrainan talouden ja yhteiskunnan elpymisen hyväksi.

- Suunnitelman sisältö

Suunnitelmaan on sisällyttävä alakohtaisia ehtoja sekä aikataulu, jotka ovat olennaisia vaatimuksia unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, julkisia ja yksityisiä investointeja koskeviin päätöksiin liittyvän selkeyden takaamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että maataloutta koskeva osio hyödyttää koko Ukrainan yhteiskuntaa ja globaalia ruokaturvaa. Siinä on otettava huomioon yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) puitteissa laadittujen kansallisten strategiasuunnitelmien vaatimukset, jotta mahdollistetaan johdonmukaisuus EU:n toimintapolitiikkojen kanssa Ukrainan EU:hun yhdentymistä silmällä pitäen. Komission on suunnitelmaa arvioidessaan otettava asianmukaisesti huomioon sen vaikutus Euroopan maatalousalaan ja EU:n viljelijöihin niin, ettei heitä aseteta epäedulliseen asemaan.

- Hallinnointi

Kun se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista, suunnitelma on sovittava YMP:n olemassa oleviin hallinnointirakenteisiin, kuten hallintoviranomaisiin ja maksajavirastoihin, jotta varmistetaan, että EU:hun yhdentymistä silmällä pitäen otetaan käyttöön tarkoituksenmukaiset menetelmät ja prosessit.

- Normit

Tukivälineen tavoitteiden mukaisesti suunnitelmalla on tuettava lähentymistä EU:n normeihin varsinkin maatalous- ja elintarvikealalla, mikä koskee esimerkiksi ympäristö- ja sosiaalisia vaatimuksia, maantieteellisiä merkintöjä, elintarvikkeiden, rehujen ja kasvien sekä kasvinterveyteen liittyvää turvallisuutta samoin kuin eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevia vaatimuksia. Lisäksi on olennaisen tärkeää varmistaa, että Ukraina kunnioittaa kaikilta osin EU:n sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä suojelunormeja.

- Tuki

Suunnitelman on katettava myös tekninen apu ja mahdolliset twinning-järjestelyt, jotka ovat välttämättömiä, jotta maatalousala voi palauttaa jälleen täyden tuotantokapasiteettinsa jatkuvissa vaikeissa olosuhteissa.

- Uudistukset

Niin ikään tukivälineen ilmoitettujen tavoitteiden mukaisesti suunnitelmassa on viitattava asiaankuuluviin rakenne- ja lainsäädäntöuudistuksiin, jotka ovat tarpeen EU:hun

yhdentymistä ja mahdollista liittymistä varten, myös maatalous- ja elintarvikealalla. Tässä yhteydessä siirtyminen kohti vihreää, digitaalista ja osallistavaa taloutta, joka asteittain mukautuu EU:n sääntöihin ja normeihin, edellyttää aktiivista panosta myös maatalousalalta.

AGRI-valiokunnan puheenjohtajana haluaisin pyytää AFET- ja BUDG-valiokuntia ottamaan asianmukaisesti huomioon tämän kirjeen muodossa olevan lausunnon niiden Ukrainan tukivälineen perustamista koskevaa ehdotettua asetusta käsittelevässä mietinnössä.

Kunnioitavasti

Norbert Lins

**ASIAN KÄSITTELY
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Otsikko	Ukrainan tukivälineen perustaminen			
Viiteasiakirjat	COM(2023)0338 – C9-0210/2023 – 2023/0200(COD)			
Annettu EP:lle (pvä)	21.6.2023			
Asiasta vastaavat valiokunnat Ilmoitettu istunnossa (pvä)	AFET 13.7.2023	BUDG 13.7.2023		
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	INTA 13.7.2023	CONT 13.7.2023	ECON 13.7.2023	AGRI 13.7.2023
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)	INTA 19.7.2023	ECON 19.7.2023		
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Michael Gahler 18.7.2023	Eider Gardiazabal Rubial 18.7.2023		
Valiokuntien yhteiskokousmenettely (58 art.) Ilmoitettu istunnossa (pvä)	13.7.2023			
Valiokuntakäsittely	30.8.2023			
Hyväksytty (pvä)	5.10.2023			
Lopullisen äänestyksen tulos	+: –: 0:	86 6 2		
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alviina Alametsä, François Alfonsi, Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Anna Bonfrisco, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, David Cormand, Katalin Cseh, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Anna Fotyga, Michael Gahler, Eider Gardiazabal Rubial, Matteo Gazzini, Vlad Gheorghe, Klemen Grošelj, Francisco Guerreiro, Bernard Guetta, Eero Heinäluoma, Hervé Juvin, Moritz Körner, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Joachim Kuhs, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, Pierre Larroustourou, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Margarida Marques, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Silvia Modig, Alessandra Moretti, Siegfried Mureşan, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Gheorghe-Vlad Nistor, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Dimitrios Papadimoulis, Tonino Picula, Manu Pineda, Bogdan Rzońca, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jordi Solé, Eleni Stavrou, Dragoş Tudorache, Nils Ušakovs, Johan Van Overtveldt, Anders Vistisen, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Tomáš Zdechovský			
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Malin Björk, Damian Boeselager,			

	Herbert Dorfmann, Loucas Furlas, Sunčana Glavak, Christophe Grudler, Valérie Hayer, Karsten Lucke, Gabriel Mato, Jan Olbrycht, Juozas Olekas, Nikos Papandreou, Mauri Pekkarinen, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Petri Sarvamaa, Mick Wallace, Jörgen Warborn
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Alexander Bernhuber, Paola Ghidoni, Dace Melbārde, Javier Moreno Sánchez
Jätetty käsiteltäväksi (pvä)	10.10.2023

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

86	+
ECR	Anna Fotyga, Bogdan Rzońca, Johan Van Overtveldt, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Matteo Gazzini, Paola Ghidoni, Anders Vistisen
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Loucas Furlas, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Dace Melbārde, Francisco José Millán Mon, Siegfried Mureşan, Gheorghe-Vlad Nistor, Jan Olbrycht, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Jörgen Warborn, Tomáš Zdechovský
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Vlad Gheorghe, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Valérie Hayer, Moritz Körner, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Mauri Pekkarinen, Dragoş Tudorache
S&D	Pietro Bartolo, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Dietmar Köster, Pierre Larrourou, Karsten Lucke, Margarida Marques, Pedro Marques, Sven Mikser, Javier Moreno Sánchez, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Nikos Papandreou, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Nils Ušakovs
The Left	Malin Björk, Silvia Modig, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Alviina Alametsä, François Alfonsi, Rasmus Andresen, Damian Boeselager, David Cormand, Francisco Guerreiro, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

6	-
ID	Joachim Kuhs, Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani
NI	Hervé Juvin, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Kostas Papadakis

2	0
The Left	Manu Pineda, Mick Wallace

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää